

magna adest infidelium letitia sed fideles
ingens tristitia percussit Verumtamen
in capite infirmato fortia membra resur-
gunt et minas principum parumpendunt
Tunc fideles ad summum pontificem con-
munt et ipsum plurimum redarguunt
Quod ille cernens in concilio eorum se
supposuit iudicandum ad quem illi absit
ut summus pontifex ab aliquo iudicetur
sed tu in te collige causas tuas et pro ore
te diiudica Ipse autem iam penitens plures
mum ingemuit et seipsum deposuit sed tamen
eum omnis turba iterum reelegit Quod ces-
ares audientes iterum eum capi fecerunt et dum
nullatenus sacrificare uellit eum decollari
mandauerunt et iterum creuit furor hosti-
lis ut infra mensem .xviij. christianorum
pimerentur Marcellinus autem dum de-
capitari deberet se christiana sepultura indig-
num esse asseruit et ideo omnes qui se sepe-
lire presumerent excoicauit Quapropter cor-
pus eius insepultum xxxv. diebus remansit
post hoc beatus petrus apostolus marcello successo-
ri eius apparuit dicens frater marcelle que-
re non sepelis me Cui ille nonne dudum sepelitus
es domine Cui apostolus me insepultum re-
puto quod diu marcellinum insepultum uidero
Cui ille nonne domine nosti quod ille omnes qui
eum sepeliret anathematus Cui per. Rone
scriptum est quod se humiliat exaltabit. Vnde hoc
attendere debuisti uade igitur et ipsum ad pe-
des meos sepelias. quod statim uisit et iussa
laudabiliter compleuit

De sancto vitali

Vitalis quasi uiuens talis quod quasi uiue-
bat exterius in opere talis erat interius
in corde Vnde vitalis a vita Vnde vitalis uiuens
alio id est tuens se alio uirtutum Ipse enim
fuit tanquam unum de animalibus dei que
uidit ezechiel habens in se iij. alas scilicet
alam spiritus qua uolabat in celum .alam
amoris qua uolabat in deum .alam ter-

ris qua uolabat in infernum. Alii cognico-
nis qua uolabat in se ipsum Et passio in libel-
lo geruasii et ptasii repta fuisse putatur

Vitalis miles consularis ex ualeria
uxore geruasii et ptasii genuit
Hic cum paulino iudice rauenam ingressus
cum quodam ibidem christiano medico nomine ur-
sianum pro multis tormentorum genera iussu decol-
lari uideret et ille medicus nimium expaues-
cet exclamauit ad eum sanctus vitalis dicens
noli frater ursiane medice quod alios curare con-
sueuisti teipsum eterna morte occidere. et quod
ad palmam pro multis passionibus uenisti no-
li coronam amittere tibi a deo patam Quod
ursianus audies confortatus est et de pauore
suo penitens martirium libenter accepit sanctus
autem vitalis eum honorifice sepeliri fecit et pro
hoc paulinum dominum suum uel uere suscepit
Ille uero nimium indignatus tamen quod ad se
uenire noluit. tamen quod ursianum sacrificare uo-
lentem retraxit. tum quod christianum se esse
ostendit. iussit enim in euleum leuari
Cui dixit vitalis Stultissimus es si me
putas decipere qui alios semper studui
liberare Et ait paulinus ministris. ducite
eum ad palmam et si sacrificare noluerit
erit foueam profundissimam donec per-
ueneritis ad aquam ibidem facite et ibi
cum uinum et supinum sepelite. Quod
et fecerunt et beatum uitalium ibidem ui-
uum sepelierunt sub nerone qui cepit cir-
ca annum domini. liij. Sacerdos autem
qui hoc consilium dederat statim a demo-
ne arceptus per .viij. dies insanens in illo
loco exclamabat dicens Incendis me. s.
vitalis die autem viij. in flumen a de-
mone percipit et miserabiliter expirauit
Proter autem sancti uitalis cum medio-
lanum rediret inuenit quosdam ydolis
ymolantes Qui cum eam hortaretur ut ydola
ymolata comederet Respondit christiana sum

Non licet michi de vestris sacrificijs mā
ducare. Quod illi audientes tam dire eā
verberauerūt q̄ homines sui qui cum ea
erant vsq; mediolanum eā semiuuā de
dixerūt. vt infra triduū felicitē migruēt
ad dominū. **De quadam virgine**

Virgo quā fuit antiochie cuius
hystoriā ambrosius in. ij. li. de
virginib; recitat in hec verba

Antiochie nup virgo quedam fuit fu
gitans publica usus ostentacō; Sed q̄
magis viroz; utabat oculos aspectus
eo incendebat ampli; impudicos. Pulch
ritudo em̄ audita nec visa plus desiderat
duob; stimulis cupiditatis amoris et cō
gnicōis dū et nichil occurrit q̄ min; pla
ceat et pl; putat eē qd̄ placeat. qd̄ non
index oculus explorat s; anim; amatoz;
eroptat. Itaq; sacta vgo ne diuā ale
tatur potiendi spe cupiditatis integris
tamen pudoris p̄fessa sic restrictit i p̄boz;
fices vt iā nō amaret sed p̄deret. Ecce
p̄secucō puella fugere nescia etate pau
da ne maderet i insidiatores pudoris ai
mū ad virtutem pauit tam religiosa ut
mortem non timeret tā pudica vt mor
tem expectaret. Demit enim corone dies
maxia omnū expectacō p̄duat puella
duplex p̄fessa certamē et castitatis et re
ligionis. S; vbi viderūt ostanciā p̄fes
sionis mentū pudoris patam ad cruciat;
erubescētē ad aspect; excogitare ceperūt
quēadmodū spem castitatis religionē
tollerent vt cum id abstulissent qd̄ erat
ampli; etiam id eriperēt qd̄ derelinq̄rēt
Aut sacrificare virginē aut lupanari
p̄stitui iubent. Quomodo colunt deos
suos q̄ sic iudicant aut quēadmodū ip̄i
uiuūt q̄ ita iudicant. Nec puella non q̄
de religione abigeret sed quo de pudore
trepidaret ip̄a secū inq̄t. Quid agimus
hodie aut martir aut virgo altera nob

imuldet corona. sed nec virginis nomē
agnoscit vbi vgitatis auctor negat
Nam quēadmodū virgo si meretricem
colas. Quēadmodū vgo si adulter; dis
ligas. Quēadmodū vgo si amorem pe
tas. Tolerabili; est mentē virginem q̄
carnem habere. Vtq; bonū si liceat et si
nō liceat saltem nō homini casti sed deo
s; et raab meretric; fuit s; p̄ q̄ dño credi
dit salutem inuenit et iudith se vt adul
tero placeret ornauit. Que tam qz hoc
religione nō amore faciebat nemo eā
adulteram iudicabat. Bene successit exē
plum. Nam si illa q̄ se omisit religioni
et pudorem seruauit et patriam forsassis
et nos seruando religionem seruabimus
etiam castitatem. Nō si iudith pudica
religiōi p̄ferre noluisse p̄dita patria
etiam pudicam p̄didisset. Itaq; talib;
informata exemplis simul animo tenēs
verba domini q̄b; ait. Quicūq; p̄diderit
aiam suam p̄pter me inueniet eā fleuit
et tacuit ne eam p̄loquentem adultē au
dierit nec pudoris elegit iniuriam s; cristi
recusauit. Estimare vtz adulterare potu
it corpore q̄ nec uoce adulterauit. Jam
dudū verecūdabat oratio mea et quasi
adire gestoz; seriem criminolam atq; ex
planare formidat. Claudite aures vgi
nes dei. ducatur puella dei ad lupanar.
sed apite aures virginēs dei virgo p̄
stitui potest adulterari non potest. Vbi
cūq; dei virgo ē nec lupanaria ifamāt
castitatem sed castitas etiam loca abolet
infamiam. Ingens petulācum cōcurs;
ite ad formicem. Discite martirū miracu
la sancte virginēs. Discite locoz; uoca
bula. claudite int; columba. strepūt acci
pitres foris. certāt singl; q̄ predā p̄m;
inuadat. At illa manib; ad celum leua
tis q̄si ad domū oracōnis uenisset nō ad
libidinis diuersoz; p̄pe inq̄t. conuulsi

virgini feros leones. potes domare etiam
hominum feras mentes. **C**aldels Roz aut
ignis. uideis sese vnda suspedit. misericor
dia tua non natura sumus. susanna ad
supplicium genua flexit et de adulteris tri
umphauit. aruit dextra que templi tui
dona uolabat. **N**unc templum ipsum
atret ac tuum ne patiaris incestu sacilegij q
non passus furtum **H**ndicat et nunc no
me. r. vsq; adulterium vi uirgo disceda. uir
opleuerat ozois. et ecce miles spe tribu
irrupit quemadmodum uirgo tremuit pps
tremes cessit. s; n illa imemor leois et dai
el mqt cessit supplicium susane spectatur
aduenerat et qua pps damnauerat vnus
absolutus potest et i h lupi hitu ouis latere
habet et xps milites suos q etia legiones
habet aut fortasse percussos in fuit ne vere
aris aia et tales solent martires facere **O**
uigo fides tua te salua fecit. **C**ui miles q
so ne paueas soroz f; huc vi saluare ai
az n pdere sua me ut ipa fueris. q. ad h
igressus si vis marur egrediar vestimenta
muta. **C**ouent michi tua et tua michi s;
v eoz xpo. **T**ua vestis me vix milite fac
et et mea te uirgine **H**n tu vestieris ego me
lius exuat. ut me persecutor agnoscat.
Sume hitu q abscondat feias. tde q co
secret martire. induere clamide q occidet
membra uirginis seruet pudore. fume pile
um q regat crines abscondat oza. solent
erubescere q lupanar in tuerut sane cum
egressa fueris ne respicias retro. memoz
vrozis loth q natura sua qz impudicos
licz castis oculis asperit. amisit leone qd
peat sacficio ego p te hostiam deo reddo
tu p me milite xpo. habes bona milicam
caltitatis q stipendij militat sempiternis
loricam iusticie q spuali munime corp
induat. scutu fidei q uuln repellas. gale
am salutis. ibi ei e psidiu nostre salutis
ut est xps. quoniam mulieris caput vir

virginum xps **E**t nunc hec uerba clamis
dem exuit. susceptus tamen ad hoc ha
bitus et persecutoris et adulteri uirgo cer
uicem clamide cepit miles offerre **Q**ue
pompa illa que gracia cu i lupanari de
martirio certarent addant persone
miles et uirgo **H**ec dissimiles in se na
turam fidei misericordie consimiles ut co
pleatur oz aculum. **T**unc lupi et agni
simul pascuntur. ecce agn et lup nō
solum simul pascuntur sed etiam ymor
tantur **Q**uid pla mutato hitu euolat
puella de laqueo iam non suis alis ut
pote que spiritualibus ferebat et quod
nulla unq viderunt secula. **E**greditur
de lupanari uirgo cristi. **A**t illi qui vi
debant ocul et non videbant corde cu
raptos ad agnaz lupi fremere ad pre
dam vnus qui erat immodestior mro
uit **S**ed ubi hausit oculis rei textum
Quid hoc inquit est puella ingressa
est ubi videtur. **E**cce enim fibulosum
illud cerua pro uirgine sed quod vix
est miles ex uirgine. **A**t etiam audies
tam et non credideram q aquas cristus
in uina conuertit. iam mutare cepit sex
um. recedamus hinc dum adhuc quod
fuimus fumus **U**t quid et ipse mutar
tus sum. qui aliud cerno q credo ad
lupanar veni cerno vadimonium et ta
men dum mutatus egrediar pudicus
eribo qui adulter intraui iudicio rei qz
debeatur tanto corona victori **D**amp
natus est pro uirgine qui ita de lupan
ari non solum uirgines **S**ed etiam
martires exierunt. **F**ertur puella ad
locu supplicij cucurrisse certasse ambo de
nece. **C**um ille diceret ego sum iustus
ocadi. te absoluit sententia quoniam me
tenuit at illa clamauit **N**on ego te va
dem mortis elegi **S**i preesse pudoris
optauit **S**; pudor quare manet sexus

Si sanguis exponitur fideiussorem non
 desidero unde dissoluam habeo. in me la-
 ta est sententia que pro te lata est. Certe si pec-
 cunie fideiussorem dedissem et absente me
 iudex tuum censum feneratori ad iudicasset
 eadem me sententia vinceres. meo patri-
 monio soluere tuos nexus. Si recusare
 quis me indignam morte censeret quanto
 magis est capitis huius censura. moriar
 innocens ne moriar nocens. Nichil me-
 dium est hodie aut rea ero sanguinis tui
 aut martir mei. si cito redij quis me audeat
 ar excludere. si mortem fecerit quis me audeat
 absoluere. Plus legibus debeo rea non solum
 fuge mee sed etiam cedis aliene. Suffi-
 ciunt membra morti que non sufficiebant
 iniurie. est in virgine uulnere locus qui
 non erat contumelie ego obprobrium declina-
 ui non martirium. tibi celsi vestem non pro-
 fessione mutaui quia si michi propriis mor-
 tem non redemisti me sed arcuuenisti. ca-
 ue queso ne contendas. caue ne contradicere
 audeas. noli eripere beneficium quod dedis-
 ti. Dum michi hanc sententiam negas
 illam restituas superiorem. Sententia enim
 sententia superiore mutatur. Si posterior
 me non tenet superior tenet possumus veri-
 que satisfacere sententiae si me prius pacaris
 occidi. Intere habent aliam quam exerceant
 penam in virgine obnoxio pudore. Ita
 que gloriofior si uidearis de adultera mar-
 tirem fecisse quam de martire adulteram red-
 didisse. Quid expectas. duo ostenderunt
 et ambo uicerunt nec diuisa est corona sed
 addita. Ita sancti martires inuicem sibi
 beneficia offerentes altera principum mari-
 monio dedit alter effectum. At etiam philo-
 sophorum gymnasia. demonem et sintiam
 pictagoreos incolas ferunt. Quorum unus
 cum esset morti ad iudicatus commendatorum
 suorum tempus poposcit. Tyrannus autem astu-
 tissimus cum reperiri non posse existimaret

petiuit ut sponsorem daret qui pro se finiret
 si ipse mortem faceret. Quid de duobus
 preclaris nescio. utrumque preclarum alter uar-
 de mortis inuenit alter se obtulit. Itaque
 cum reus mortem supplicio faceret fideiussor
 sereno uultu mortem non recusauit. Cum
 duceretur amicus reuersus est ceruicem
 substituit colla subiecit. Tunc ammiratus
 tyrannus cariorum philosophis amicitiam
 quam uitam fuisse petiuit ut ipse ab ipsis qui
 damnauerat in amicitiam resperetur tan-
 tam uirtutis esse gratiam ut tyrannum in-
 clinaret. Digna laude sed minor nostris
 stris. Nam illi ambo uiri habent una uirgo
 que primo etiam sexum uinceret. Illi amica illi
 incognita. Illi tyranno uim se obtulerunt
 Illi tyrannis pluribus hoc etiam crudeliori-
 bus quam ille peccat illi occiderunt. Inter illos
 in uno abnoxio necessitas. In hijs am-
 borum uoluntas libera. Hoc quod illi prudentes
 ores quam illius studij sui finis amicitiae gra-
 tia. Istis corona martirij. Illi enim certa-
 uerunt hominibus illi domino. habet abrosio.

P De sancto petro martire

Etius interpretatur a gnosces et di-
 scaldat. et dicitur petros quod est
 firmum pro hoc intelligunt tria privilegia que fu-
 erunt in beato petro. Fuit enim predicator
 egregius et inde dicitur agnosces quia et perfecta
 scripturarum notitia habuit et in predica-
 one quod cuique conueniret agnouit. Secundo
 fuit uirgo purissimus. et inde dicitur discal-
 ceas quia a pedibus suarum affectionum omnem amo-
 rem mortuum discalceauit et exiit ut non se-
 lum corpore sed etiam mente uirgo esset.
 Tercio fuit martir domini gloriosus et
 inde fuit firmus quia martirium pro defensi-
 one fidei constantiter sustinuit.

Petrus nouus martir de ordine
 predicatorum fidei pugil egregius
 de ciuitate veronensi extitit oris
 uindicta. Hic tanquam splendidum lumen de fumo

Lilium cādens de sentibz rubēs rosa de spī
mis exoriet dū de pentibz p̄ errore exca
tis lucid⁹ p̄dicatoz exurgit et de sanctis
mēte corporeqz corruptis v̄giale decus
p̄cedit ac de spīmis idest etno incendio
deputatis iclit⁹ marit⁹ ascendit. pentes
namqz suos ifideles ⁊ hereticos. b. p. ha
buit a qz tñ errore se pit⁹ mūdū ser
uauit. Cū autē adhuc xij. cēt annoz et
a scol⁹ rediret a patruo suo q̄ heresim sa
piebat qd̄ nā ī scol⁹ didicerit īterrogat
Qui rñdit se didicisse credo ī deū pa. o.
⁊ c. et ille. noli dicere creatozē celi et tre
cū ipse v̄sibilū creatoz n̄ fuerit s; dyā⁹
omnia ista que vidētur creauerit. Ipse
vero puer se potius uelle dicere sic lege
rat affirmabat ⁊ sicut scriptum erat se
potius credere uelle dicebat. Tunc ille
per auctoritates hoc ei persuadere vt po
terat mitebatur. **Q**uas omnes puer spī
ritu sancto repletus sic contra eum ouer
tit eūqz p̄p̄o gladio īteremit vt ille q̄ di
uerteret n̄ haberet qui īdigne ferēs a pue
ro se ofusū patri totū qd̄ īter se gestū fue
rat retulit ⁊ vt petnum a scol⁹ remouerz
modis omībz p̄suasit. Timeo em̄ ne cū
petnus bñ fuerit erudit⁹ ad meretricē il
iam rō anaz eccāz se oferat et sic fidē nos
traz destruat et ofundat. **Q**ui nesciēs v
z dixit dū petz hereticoz p̄fidia destrūtu
rum eē tāqz alter cayphas p̄pherauit s; qz
res a deo n̄ fiebat pat̄ f̄is moitis al
sensū nō p̄buit spans qz p̄ aliquē here
siarchaz ad suam seētaz trahi faceret cū ī
gmatia libz fuisset erudit⁹. Videns igit
puer sanctus non esse tutū cū scorpiōibz
habitare mūdū pentesqz despiciēs mū
dus ipse frat⁹ p̄dicatoz ordinem ītro
iuit ī quo. quidem ordine qz laudabilis
uixerit. **I**nnoct⁹ papa ī sua epistolā
aperit dicens. Cum em̄ beat⁹ petrus a
mūdi fallacijs ī adolescēcie annis pro

inde declinasset ad ordinem fratrum p̄e
dicatozū se trāstulit ī quo q̄dem ordine
xxx. fere ānoz spacō fuls⁹ ceterua v̄ritū
fide p̄ambula. spe astate. coite caritate sic
p̄ualuit et p̄fecta circa defensioēz ipi⁹ fi
dei p̄ q̄ tot⁹ ardebat q̄t dē illi⁹ diros ho
stes mēte ītrepida seruētī qz spū otinum
certam exatās suū tñ agonem diuinū
victoria supante m̄ito felicitē ofūmauit et
sic petr⁹ firm⁹ ī p̄tē fidelē p̄tē demū p̄as
ōis allis⁹ ad petā x̄pm̄ digne laureād⁹
ascendit. v̄gitatē qz mētis ⁊ corporeis sp
silibatā seruauit nec alic⁹ mortalē em̄is
umqz sensit ofactū sic suoz ofessorz fide
li testimōio ē p̄batū ⁊ qz seru⁹ delicate nu
trit⁹ p̄teruit ī dnm̄ carnē suā assidua ar
bi et pot⁹ p̄tate restringit ne uero per
ocij ofidia hostilibz pateret īsidijs ī uiti
ficia cōmbz dñi exercebat assidue. vt eo
circa licita totū occupato locū ī ipiō
illicita n̄ hēret et a spūalibz neqcijs tut⁹
eēt. **R**ocēna qd̄ silēcia humie deputata
q̄t post dormicoēz breuē ī studijs lecti
oni et sompni t̄ps vigilijs occupabat
Dies autē inpendebat comodis animaz
Vt sedul⁹ imminendo p̄dica cōmbus vel
confessionum audiēcie insistendo aut
hereticoz dogma pestifex validis racō
bz ofutando. **I**n qbz spealis ḡte dono
noscitur claruisse. **D**euocōne īsuper gra
tus humilitate leuis. obediēcia placid⁹
benignitate suavis. pietate conpaciens.
pacētia constans. caritate prestabilis
et ī cunctis morum maturitate compo
situs. alios p̄fusis virtutum aromatis
atrabat. **S**eruēs qz amatoz fidelē. cultoz
p̄apu⁹. p̄pugnatoz ardens sic alo suo fi
dē īp̄resserat sic se totū ī illius mācpaue
rat obsequiū qz qz ipi⁹ opera et uerba
v̄ritatē fidei sedolebat p̄ hac qz mortem
s̄bre cuplēs b̄ p̄ncipalitē a dño attētis
⁊ crebris postulacōibz supplicasse p̄bat

q̄ non sineret eum ephac luce migrare
 nisi sumptis p̄ alia calice passionis nec
 fraudatus ē tandē a desiderio suo **M**ul-
 tis vero in vita sua miraculis claruit nā
 cū apud mediol̄. quēdā episcopū here-
 ticoꝝ a fidelibꝫ captū be. pe. examinaret
 ⁊ multi ep̄i et religiosi et maxima ps. au-
 tatis illuc uenisset et dies tū ex predica-
 cōne tū examinacōe i longum p̄tracta
 fuisset et maxi⁹ est⁹ cunctos affligeret di-
 xit heresiarcha coram omnibus **O** petre
 puerse si tu es ita sanct⁹ sicut hic stult⁹
 pp̄s te esse affirmat **C**ur eum estu mor-
 ti pmittis et non rogas dominū ut nu-
 tem aliq̄ interponat ut non moriatur
 hic stult⁹ pp̄s tanto estu **A**d quem pe-
 r̄ndit. **S**i uis pmittere te abnegatur
 heresim tuam ⁊ fidem catholicam receptu-
 rū rogabo dominū ⁊ faciet qd̄ dixisti tūc
 fautores hereticoꝝ conelamantes heresis
 archē dixerūt pmittite pmittite **C**redēbāt
 enī qd̄ fieri non posset qd̄ beatus petr⁹ se
 facturū coram omnibꝫ sponndit ⁊ maxi-
 me cum nulla p̄ mīma nubecula i acie
 appareret. **R**atholia autē sup̄ p̄missione
 be. pe. tristari ceperūt timētes ne fides kas-
 tholica ex h̄ cōfusiōni pateret **C**ū ḡ here-
 ticus se obligare nollet be. pe. cū mag-
 na fiducia dixit **A**d h̄ qd̄ ver⁹ de⁹ visibi-
 liū et inuisibilium creator monstratur ⁊
 ad consolacionem fidelū et ad cōfusiōnē
 hereticoꝝ rogō deum ut aliq̄ nubecula
 ascendat et se inter solem et pp̄m i terpo-
 nat **Q**d̄ mox p̄missio crucis signaculo
 factum fuit p̄ magnam horam i modū
 papilionis populū nubecula p̄tegente
Contract⁹ qd̄am nomine asserbꝫ cū p. v.
 annos mansisset contract⁹ ita ut p̄ terzā
 in septario traheret mediolanū ad beatū
 pe. ductus fuit quē cū beat⁹ pe. signasset
 continuo sanatus surrexit **Q**uedā etiā mi-
 racula q̄ p̄ eum domin⁹ dū uiuere fecit

innocenti⁹ i p̄dicta epistola recitat di-
 cens **C**ōdā nobilis filiū p̄micio ⁊ horn-
 bili torq̄ gule ⁊ timore nec loq̄ nec sp̄i-
 rare ualentem leuatis ad dominū mani-
 bus et crucis i eo facto signaculo **I**lloq̄ ac-
 cipiente ipsius capā et infirmo supponē-
 te eum illico sanauit. **I**dem nobilis ve-
 hementi p̄ modū corporis torione gra-
 uatus credens ⁊ metuens ep̄m sibi mor-
 tis imminere discrimen capam ipsā quā
 ex tūc cōseruauerat reuerentē fecit asseri
 q̄ suo appōita pectori mox uimē qndā
 duo habentem capita et piloz densitate
 uillosum euomuit plena liberacōne secu-
 ta **C**udā iuueni muto imisso i os digi-
 to sue q̄ ligue soluto ligamie beneficiū
 loq̄le ocessit **D**ec et alia plura dū uiue-
 ret dignatus est p̄ eum domin⁹ operari
Dex̄ eū pestis heretica i lūbardie pun-
 da pullularet et mltas iam ciuitates cōs-
 tagiōe pestifera infecisset hūm⁹ pontifex
 ad pestem dyabolicam abolēdam diuer-
 sos inq̄sitores de ordine predicatorū i di-
 uersis lūbardie p̄tibꝫ delegauit **S**ed
 cū apd̄ mediolanū heretica nō solū mlti
 numero sed etiā magis seculari potencia
 acuti fraudulēta eloquēta ⁊ pleni dya-
 bolica sciēda resideret. **H**ūm⁹ pontifex
 sciens et itelligēs be. pe. viz ee magnani-
 mū q̄ ab hostiū mltitudine nō paueret
Animaduertens q̄ eius cōstantē virtu-
 tem. p̄ quam aduersarioꝝ potēcie nec i
 modico cederet **C**ōgnoscēs etiā eius fas-
 cundia p̄ quā facile hereticoꝝ fallacias
 detegeret. non ignorans insup̄ ip̄m in-
 dīna plene sapiēcia eruditū p̄ quā friuo-
 la hereticoꝝ argumenta racionablr̄ con-
 futaret ip̄m tam strennuū fidei pugilē
 et tā indefessum domini bellatorem i me-
 diolano et eius comitatu instituit et inq̄-
 sitorum suum auctē concessa plenaria or-
 dimauit **I**pse igitur iunctum officium

diligenter exercens hereticos ubiq; p̄q̄re
bat n̄lā eis req̄em tribuēs sed mirabili
ter omnes confundens. potētr expellens.
sapiēter ouincens. ita vt nōn possent
resistere sapiēcie et sp̄ritui q̄ p̄ cum lo
quebatur **Quod** vidētes heretici et dolē
tes de ipsi⁹ morte cū suis fautorib; f̄ctas
re cepunt. Arbitrantes se posse pacifice
viuere si cor̄ tam validus persecutor de
medio tolleretur. **Cum** igit̄ predicator
intrepidus mox martir futur⁹ de cūmis
mediol. inquirendis hereticis p̄geret i
ipso itinere palmā martirij assecutus est
sicut innocēti⁹ explicat in hec verba **Cū**
de ciuitate cumana vbi frat̄ suū ordi
ibi morantem p̄or erat mediol. perge
ret p̄o exequēda inq̄sicōne contra hereti
cos sibi ab apostolica sede concessa sicut
in publica predicōne predixerat qui
dam de ipsoꝝ hereticorum credentibus
prece illorum inductus et p̄cio i cū
salutaris p̄positi iter p̄sequētem fune
stus insiliit in agnam vtiq; lupus. f̄ct⁹
in mitem impius i phum. furibundus in
mansuetum. in modestum effrenis. p̄or
finus in sanctum. p̄sumit insultum.
exercet conatum. mortem itemptat. sa
crum autem caput illius crudeliter impe
rens et diris in ipsum impressis uulne
ribus sacro sanguine iusti ense venēā
dum illud non diuerrentē ab hoste sed
exhibentem se p̄tinus hostiam et cesoris
sustinētem in paciēciā cruces ictus. di
misit sp̄ritu perente superna in ipso loco
passōis occasū. Ipso q̄ sacrilego p̄cussu
ras i xp̄i mist̄z geminas iculcāte Ille n̄
q̄zula voce gemēs k̄ murmurās s; suffe
rens oīa paciēti suū d̄no omedabat sp̄
ritū dicēs **In** man⁹. t. d. o. s. m. simbolū
etiā cepit dicere fidei cui⁹ nec i h̄ articlō
desijt esse p̄co vt ipse p̄ nephandis q̄ a
fidelib; capt⁹ fuit i quōdam frat̄ d̄nic⁹

q̄ comes illi⁹ erat et ab ipso lic̄toze per
cuss⁹ dieb; aliq̄b; sup̄uixit postea retule
rūt **S;** cū adhuc martir d̄ni palpitar et
Cutellū crudel̄ lic̄toꝝ arripuit i p̄ late
ra ei⁹ transfixit. **In** ipsa aut̄ die sui marti
rij c̄fessor martir p̄pheta et doctoz q̄dā
mō ēē p̄meruit. c̄fessor i eo q̄ fidem xp̄i
inf̄ tormēta ostantissime c̄fess⁹ fuit. et in
eo q̄ ipsa die c̄fessōe more solito facta
obtulit deo sacrificiū laudis **Martir** in
eo q̄ p̄ defensiōe fidel̄ sanguinē. s. fudit
p̄pheta i eo q̄ cū ipse tūc quartanā pa
teretur i socij dicerēt q̄ n̄ possēt mediō
lan̄ applicare **Ille** r̄ndit. si nō poterim⁹
ad domū frat̄z p̄uēire ap̄d. s. simpliciā
nū poterim⁹ hospitari **Q̄d** et factū ē **Quā**
cū sac̄z ei⁹ corp⁹ defrēret fratres p̄t̄ ni
miaz p̄p̄i frequēciā n̄ potuerūt illō eadē
die ad domū deducere. s; ap̄d. s. simpliciā
nū deposuerūt i ibidē ea nocte p̄mansit
Doctoz i eo q̄ etiā cū patret̄ fidei v̄raj
edocuit d̄i simbolū fidel̄ clara voce ceantē
Ei⁹ q̄ passio venēā a d̄nicē passōi simi
lis mltū fuisse videt̄. xp̄s em̄ pass⁹ ē p̄o
vritate quā p̄dicabat. p̄. p̄ ueritate fidei
quā defendebat. xp̄s pass⁹ ē ab infideli po
pulo iudeoz. p̄. ab infideli f̄ba hereticoz
xp̄s i paschali t̄pe crucifigis. p̄. eodē t̄pe
martiriū patit̄. xp̄s cū patret̄. in man⁹
t. d. o. s. m. dicebat. p̄. cū occideret̄ verba
eadē clamitabat xp̄s p̄. xxx. de. traditus
fuit vt crucifigeret̄. p̄. p̄ xl. lib̄ papien̄
fuit veditus vt interficeretur. xp̄s p̄ passi
onē suā ad fidē mltos adduxit. pet̄⁹ p̄
martiriū hereticos mltos ouertit. q̄uis
em̄ egregi⁹ doctoz i fidel̄ pugil hereticoz
z dogma pestiferum in vita sua pluri
mum eradicauerit. post mortem tamen
sui meritis et coruscantibus mira
culis fuit adeo extirpatū vt q̄ plurimi
errore suū relinq̄rent et ad ḡmū s̄cte
ecclesie ouolatēt. ita vt citas mediol. et

Comitat⁹ eiusdē ubi tot hereticorū con-
 uentacula residebant a deo purgata est ut
 alijs expulsis et alijs ad fidem cōuerſis
 nullus ibidem auderet aliq̄liter compa-
 rere. **I**ohes etiam de eis maximi et famosi
 predicatorū ordinem sūt ingressi q̄ vsq̄
 nūc cūctos hereticos ⁊ fautores seruoze
 mirabili p̄secutē. **S**ic noster sampson
 plures philisteos interfecit moriens q̄
 occideret uiuēs. **S**ic granum frum̄ti ca-
 dens ī terram ⁊ infidelū māib⁹ compre-
 hensum et mortuū vberem consurgit in
 spicam. **S**ic botr⁹ ī torculari calcat⁹ li-
 q̄ris redūdat ī copiam. **S**ic aromata
 pilo cōtusa odorem pleni⁹ arcūfundūt.
Sic granum sinapis virtutem
 suā multipliciter demonstrauit. **P**⁹ sancti
 viri glorioſū triumphum multis eū dome-
 nus miraculis illustrauit q̄z q̄dā sūm⁹
 pontifex refert dicēs. **P**ost mortem ip̄i⁹
 lampades ad sepulchr⁹ ei⁹ depēdentes plu-
 ries p̄ se ipsas absq̄ omni humano stu-
 dio et ministerio diuinit⁹ sunt accēse qz
 oueniens nimis erat vt q̄ igne et lumie
 fidelē excellētē claruerat singulare de ip̄o
 ignis ac lumis miraculū appareret. **Q**ui-
 dam autem cū videretur cū alijs et eius
 sanctitatem et miracula dep̄uarz sūpto
 q̄dam obstacōis morsello quem cum
 non posset sed circa h̄ derelinq̄ret nāsglu-
 fire sensit mox ip̄sum sic gutturi inheren-
 tem vt illum iducere ⁊ educere non ua-
 leret. **Q**uare illico penitēs ⁊ iam uultu⁹
 mutato colore qz senaēs uianū mortis
 euentum facto intra se uoto qd̄ liguam
 decerere ad talia nō laxaret fuit p̄tin⁹
 illo euomito liberatus. **C**um autem sūm⁹
 pontifex innocen⁹ iij⁹ be. pe. sanctorū ca-
 thalogo ascripsisset fratres ap̄d medior-
 lanū ad capitlū ouenerūt. volētes autē
 eius corp⁹ ad aliozem locum transferre
 cū plus q̄ p̄ annū sub terra iacūisset ita

sanum et integrum ac sine alic⁹ exalaci-
 one feroris repertum est ac si eadem die
 fuisset sepultū fratres igitur sup̄ magnū
 pulpitum iuxta plateam corp⁹ eius cū
 magna reuerēcia deduxerūt ⁊ ibidem sic
 sanum ⁊ integz corā omni p̄p̄o est ostē-
 sum ⁊ ab eo suppliciter adoratū. **Q**uidam
 iuuenis noīe **C**ulfred⁹ de ciuitate cūma-
 na dum de panno tunice sancti pe. ha-
 beret et q̄dam heretic⁹ eidem deridēdo dis-
 ceret vt si sanctum eum crederet in ignē
 pannum ip̄sū p̄iceret ⁊ si oburi non cō-
 tingeret absq̄ dubio sanct⁹ esset et ipse
 sue fidei adhereret. **A**oq̄ sup̄ carbones
 accensos p̄nū sancti petri p̄icat sed ab
 ip̄o igne alt⁹ resiliuit. **D**em̄ p̄se sup̄ ip̄-
 sos carbones rediens ip̄sos arcentes p̄i-
 tus extinxit. **T**ūc incredul⁹ ille dixit sic
 p̄ omnia p̄anus tunice nice faciet. **P**ositū
 ē igitur sup̄ alios carbones ex vna p̄te
 pann⁹ heretic⁹ ⁊ ex alia p̄te p̄an⁹ sancti
 pe. p̄anus autē heretic⁹ mox vt ignis ca-
 lozem sensit penit⁹ est obstus. pannus
 vero sancti petri ī igne p̄ualuit ⁊ ignē
 ip̄sū extinxit. ita qd̄ nec p̄l⁹ aliquis de
 eo obstus fuit qd̄ videns hereticus ad
 viā ueritatis rediit et miraculū omnib⁹
 publicauit. **A** pud florentiam iuuenis q̄-
 dam heretica p̄auitate corruptus cum
 ī ecclesia frat⁹ de florentia cū q̄busdam
 alijs iuuenib⁹ ante q̄dam tablam v̄ ē
 depictum martirium sancti petri staret
 videns licetorem eum p̄uidentem euagi-
 nato gladio ipse dixit vtinā ego ibi fui-
 ssem qz ualidius p̄cussissem. **Q**uo dicto
 statim mutatus effectus ē. **C**umq̄ socij
 requirerent qd̄ haberet et ipse nichil re-
 spondere posset eum domū reduxerūt. sed
 cū in via ecclesiam q̄dam sancti uicha-
 belis uidisset elapsus de māibus socorū
 ecclesiam ītrauit ⁊ flectens genua corde
 sanctū pe. rogauit vt sibi p̄ceret voto

quo potuit se obligans qd si liberarentur
peccata sua confiteretur et omnem heresim
abnegaret. Tunc subito loquens
recuperavit et veniens ad domum fratrum
abjurata heresi peccata sua confessus est
data licentia p[ro]fessori qd h[ic] in p[ro]p[ri]o p[re]di
casset. Ipse q[ui] i[n] publica frat[er]u[m] p[re]dicacone
surgens coram omni m[ul]titudine h[ic] confessus
est. In puina theutonie apud traiectu[m]
m[ul]ieres q[ui]d[am] videntes ad ecclesiam frat[er]u[m]
p[re]dicato[rum] in honore sancti petri martiris
magnu[m] concursu[m] fieri p[ro]p[ri]o[rum]. Du[m] ipse i[n]
platea p[re]sisterent et hilarit[er] astantibus se
dicebant. ecce isti p[re]dicatores omne[m] mo
dum lucradi nouerunt. na[m] vt magnam
possint pecuniam; cumulare et laeta edifi
care palatia vnum nouum martirem in
uenerunt. Dum hec et similia dicerent
Ecce subito filum totum sanguine cruen
tat et digiti quibus filum torquebant
sanguine mox replentur. Quod ille u
dentes et admirantes digitos diligenter
exter gunt ne forte in eis acedisset aliq[ui]d
inuisum. Sed cu[m] digitos o[mn]i[um] sanos con
spicerent et filum sic sanguinolentum uide
rent trementes ac penitentes dicere ce
perunt. Vere q[ui] p[ro]fessi martiris sanguini
detaximus nobis hoc sanguinis miracu
lum tam stupendum euenit. Curren
tes igitur ad domum frat[er]u[m] p[re]iori omnia
exposuerunt ac filum sanguine cruentatu[m]
eidem presentauerunt. P[re]ior autem ad
multorum instanciam solempne[m] p[re]dica
cionem conuocauit et quicq[ue] p[re]dicatione[m]
mulieribus acceerat coram omnibus
reulit et filum ipsum sic cruentatu[m] omni
bus ostendit. Vex quida[m] magister artis
gmatice in eadem p[re]dicacone consistens
factum ipsum cepit plurimu[m] deridere et
astantibus dicere. Videte modo qualiter
isti fratres simplicium corda decipiunt
p[ro]p[ri]am cu[m] aliquib[us] m[ul]ieru[m] de suis fami

liarib[us] condixerunt vt filum ipsum in
aliquo sanguine tingerent et sic miracu
lose acedisse narzarent. Dum hoc ille
diceret protinus vlc[er]is diuine plag[am]
excepit et ipsum validissimarum febriu[m]
estus multis aspicientibus sic v[er]auit
vt a p[re]dicacone illa inter manus ami
corum in p[ro]p[ri]am domum deferretur. Et
cum vehementer febri[bus] excreueret et ille
mortem vicinam timeret p[re]dicatione[m] p[re]i
orem accersiri fecit et reatum suum co
fiteus deo et beato petro coram dicto p[re]o
re votum uouit qd si eius meritis sancta
tem reciperet cum semper in speciali deu
cione haberet et de cetero linguam ad cas
sia non laxaret. Mira res mox vt p[re]e
dictum votum protulit sanitatem integram
recepit. Sanctimomalis quedam erat
f[ra]t[er] alem[en]s et i[n] claustro oet[er]bach ordinis
sancti s[an]cti constancie[n]s dyo[ce]sis que per
annum et amplius grauem guttam in
genu[m] ipsa est ita qd nullo remedio po
terat liberari. Hec quia sepulchrum sanc
ti petri corporaliter uisitare non potuit
vt pote que erat sub obediencia constitu
ta et quia infirmitate grauissima vrge
batur. cogitauit saltem p[re]dictum se
pulchru[m] mentali gressu adire ac deuoc
ione sedula uisitare. Discens vero qd in
xiiij. diebus de loco illo mediol[em] possit adi
ri cotidie p[er] q[ui]lib[et] die[m] .c. p[er] n[on] ad hono
re[m] s[an]cti petri dicere cepit. Atq[ue] i[n] modu[m] cum
istas m[et]ales dietas t[er]t[er] cepit facere suc
cessiue sp[irit]u et paulatim cepit se melius h[ab]ere.
At vbi vltimam dietam p[er]fecit et ad tu
bas m[et]ali gressu p[er]uenit flexis genib[us] ac si
p[re]sentialiter coram tumba astante p[re]saleru[m]
cu[m] deuocione maxima totu[m] legit. Quo ex
pleto ab illa infirmitate a deo liberata se
sensit vt iam inde modicum quid senti
ret. Rediens vero eo mo[do] q[ui] fuerat ante q[ui]d
omnes dietas expleuisset penit[er] e[st] sanata.

Cū quidā heretic⁹ acerzīm⁹ disputator
 ⁊ eloquēcie singularis cū be. pe. cū adh
 uiueret disputaret et errores suos subtl
 liter et acute pposuisset ī mediū ac be. pe.
 vt rñderet ad pposita importu⁹ purgeret
Ille deliberacōnem petēs oratorū quōdā
 quōd ppe erat intravit cū lacrimis orās de
 um vt causam fidei sue defenderet et lo
 quētem tumidum aut ad fidei veritatem
 reduceret aut lingue pūacōne puniret
 ne p eam decetero cōtra fidei veritatem tu
 meret Rediensq; ad hereticū coram omī
 bus palam dixit ut suas itez pponeret
 radones **Q**ui ita penit⁹ fact⁹ est mutus
 vt nec vnū solum verbum aliq̄ten⁹ p
 ferre ualeret **U**nde heretica cōfusi recesser
 rūt et katholica deo ḡcias retulerūt **V**ir
 quōdam noīe opito credens hereticorū cū
 occasiōe cui⁹dam hereticæ cōsanguinee
 sue ad ecclesiā fratꝝ veisset et ad tumbā
 sancti pe. pgens duos ibi denarios con
 spexisset ipse denarios accipiēs dixit **B**o
 num est ut bibam⁹ istos. statimq; totus
 cepit tremere nec de loco eodem aliqua
 ten⁹ potuit se mouere **Q**ui tertius pres
 dicatos denarios in loco suo mox resti
 tuit et sic inde abcessit **V**idens autē be.
 pe. virtutem heresim deseruit et ad fidem
 catholicam se cōuertit **S**colaris quidā
 cū de magalana ad montē pessulanū re
 diret ex quōdam saltu adeo est rupt⁹ in
 igne vt dolore nimio reparat⁹ et icēde
 re non ualeret **H**ic aliq̄do audiēs pre
 dicare qd quōdam mulier terzā saguie be.
 pe. resperam super canceri corrosiōnem
 ponens fuerat liberata **D**ixit domine de⁹
 de terza illa non habeo sed qui illi terze
 meritis be. pe. tantam dedisti uirtutē po
 tes et isti dare **A**ccipiens igit de terza cū
 signo crucis ⁊ inuocacōe martiris loco
 supposuit et statim curatus fuit **A**nno
 domini **M**.cc.lix. ī ciuitate cōpostelt

fuit quōdam vir noīe benedic⁹ q tibiae
 inflatas habebat ī modū vtrium ventrē
 tumentem instar pregnantis faciem pre
 nimio tumore horribilem totūq; corpus
 inflatum ita ut monstrū aliqd videretur
Hic cū a quadam matrona uix sup bac
 culum se sustentans elemosinam peteret
Illa rñdit **A**gis fossa q̄ alio bono in
 digeres. sed meo cōsilio atq̄esce et ad do
 mū fratꝝ pdicatorū pgens ⁊ peccata con
 fites be. pe. patrocinia iuocato **I**lle autē
 cū mane ad domū fratꝝ venisset ⁊ hosti
 um ecclesie clausum ēēt secus portam se
 posuit et dormiuit. et ecce quidā reuerē
 dus ī habitu pdicatorū eidem apparuit
 et cappa ipsū coopiens cum in ecclesiam
 introduxit **I**lle autē euigilans et ī ecclā
 se esse repit ⁊ pfecte sanātū inuenit **Q**d
 multis admirantib; intulit et stuporem
 cū viderent hominē pene mortuū tā subī
 to a graui infirmitate fuisse liberatum

Sanct⁹ fabianus rexit romonam
 ecclesiā annis mltis. et tādem tem
 porib; decij passus **I**ste dū eligeret ad
 pontificiū urbis rome spirit⁹ sanctus in
 specie columbe mltis uisus est appuisse.
Iste passiones sanctoz q̄ neglecte seruāt
 a notarijs fecit exapi et scribi et multas
 basilicas p amitteria sanctoz fabricari fe
 cit quas et dedica uit b instituit ut crisma
 uetus cremaret et nouū oī anno ī cenā
 domi cōsecraret alia require ī festo bea
 ti fabiani et sebastiani martꝝ

De sancto philippo

Philipp⁹ dicitur os lampadis ⁊
 os manū. ⁊ dicit a philos q
 est amor ⁊ yp qd ē sup q̄si amator su
 pnoz. **D**icit igit os lapadis ppter suā
 luculentā predicacōnem os manū p
 ter assiduam opacōem amator supnoz
 ppter celestem cōtemplacōem

Philipp⁹ appt⁹ cum .xx. annis

p sithiam pdicasset a pagamis tunc et ad
imolandum statue martis ab eisde opel
litur. Tunc sbito draco quidam inges
de sb base exiit q filii potestas q ignez
ministrabat in sacrificio interfecit duosqz
tribunos qz ministri philippu i vicul
detinebat extinxit ceterosqz adeo sui flas
tus feroze ifecit vt oes morbidi redderet
Dixitqz philippus Credite michi et statuā
istā ofringite et i loco ei9 crucē domini
adorate vt ifirmi veltri sanes et mortui
suscitentur At hij q cruciabat clamabat
Tantum fac vt sanemur et huc matrem
ptin9 ofringem9 Tūc philipp9 draconi p
cepit vt i locū desertum descēderet ita vt
nllt oio noceret Qui statim recessit et
vltim9 nō sparuit Tunc philipp9 oes
sanauit et illi trib9 mortuis vite bñficiū
ipefuit sicqz vniuersis credētib9 p animum
vni eis ad huc pdicauit et i eis psbiteros
et dyacōes ordina9 i asiā citatē ierapoli
li uenit ibiqz heresi hebreomitaz q xpm
camē fantastica assūpsisse doct9 zabāt ex
tinxit Erāt aut ibi due sacētissime vgiēs
p qd do9 mltos ad fidē ouertit philippus
aut an vñ dies obit9 sui epōs et psbros
ouocauit eisqz dixit hos vñ dies ppter
amōicōez vñz michi do9 coelst erat aut
āno lxxvij. p9 b ifideles ipm tenuerūt et
cruci ad instar mgti sui quem pdicabat
affixerūt et sic ad dñm migra9 et felicitē vi
tā opleu9 Juxta aut eū due filie ei9 vna
a dextis et alia a sinistris sūt sepulte De
isto philippo sic dicit psider9 i li. de vita
et ortu et obitu scōz philipp9 gall9 pdicat
xpm barbaras gētes vicī asqz tenebras
et tūmū oceano ouictas ad scie lumen
fideiqz portū deducit demū in ierapoli fr
gie pumae vrbe crucifix9 lapidatusqz
obijt. sūqz cū filiab9 suis ibi reqescit b
psid. De philippo aut q fuit de vñ. dya
cōib9 dicit Jero. i martirologio q vñ.

yd9 iulij signis et pdigijs iclit9 apd ce
sariā reqerit iuxta quē tres filie ei9 tu
mulate sūt. nā qzta apd ephesū reqescit
pmus q philipp9 ab isto differt qz ille
fuit apl9 iste dyaco9 Ille reqescit apd ier
napoli. iste apd cesareā. ille hūit duas
filias pphetissas. iste qtuor licz hystoria
ecclitica videat dñe qz fuit philipp9 apl9
qui hūit iij. filias pphetissas sed in hoc
magis Jero. ē credēdum **De sō Jacobo**

Iacobus suplatat. vel suplatans
festinantem. Vel pparans
dicitur iacobus a ia q est deus
et cobat quod est onus vel pōdus. Vel
iacobi qsi iacopus a iaculo et cope qd ē
celo quasi celus iaculis. Dicit q supla
tator mūdi per cōtemptum. Suplatans
festinantem dyabolū. pparans ad
omne bonum corp9 suum. Male enim
passiones nobis insūt ex trib9 sicut dicit
gregorius misenus. Ex mala educa
one siue ouersacōne. Ex corporis mala
habitudine. Ex vicō ignorancie. Curant
autem ut dicit ex bona ofuetudie. Bona
exeratacōne. Prudicio doctrine sic beat9
iacobi curauit et ideo corp9 ad omne bonū
patū hūit. Dicit etiā pōdus diuinū
p gūitatē mox. Jacul9 cel9 p martiriū

Iacobus iste apostol9 uocatur
ē iacob9 alpheti scz filius frater
domini Jacobi mior et iaco. iust9. Jaco.
alpheti dicit nō tantū in camē sed etiā
scdm nomis interpretacōne. Alphet9
enī interpretat doct9 vel documētum vel fu
gitu9 vel mille9. Dicit q iacob9 alpheti
qz fuit doctus per sciencie inspiracōnem.
Documentum p alioz erudicōnem. fu
gitu9 de mundo per despectōnez et mille
simus per humilitatis reputacōne. frat
qde dñi dicitur ex eo q si mill9 sibi fuis
se phibet adeo ut pleriqz i eoz spē falleret

Unde cum iudei ad capiendum xpm pergerent ne forte Jacobum in persona christi caperent a iuda qui christum a Jacobo tanquam eorum familiaris optime discernebat signum osculi acceperunt. Hoc etiam testatur ignatius in epistola ad Johannem euangelistam sic dicens Si licitum est michi apud te ad Ierosolime partes volo ascendere ut uideam illum venerabilem Iaco. qui cognominatur iustus quem referunt christo ihesu similitudine facti. vita et modo conuersationis ac si eiusdem utriusque frater esset gemellus. Quem dicunt si uideo uideo et ipsum ihesum secundum omnia corporis eius limamenta. uel dicitur frater domini quoniam christus et Jacobus sicut a duabus sororibus descenderant. sic a duobus fratribus Ioseph et cleopha descendere putabant. Non enim dicitur frater domini quia fuerit filius Ioseph sponsi marie de alia uxore sicut aliqui uolunt dicere. sed quia erat filius marie filie cleophae. qui quidam cleophas fuit frater ipsius Ioseph sponsi marie. Licet magister Iohannes beletus dicat quod alpheus pater ipsius iacobi fuit frater Ioseph sponsi marie. Quod uerum non creditur. Iudei ergo fratres uocabant quod se ex utraque parte sanguinis contingebant uel dicitur frater domini propter prerogatiuam et excellentiam scitatis ob quam per ceteris apostolis Ierosolimis est episcopus ordinatus. Quod etiam iacobus maior ad dicitur iacobus filius zebedei. Licet enim iacobus zebedei natus sit prior. fuit tamen uocatione posterior. Unde etiam haec consuetudo in plerisque religionibus obseruatur ut ille qui prior ingreditur maior uocetur et ille qui posterior minor. Licet sit prior aut etate maior aut sanctitate dignior. Dicitur etiam iacobus iustus propter meritum excellentissime sanctitatis. Nam secundum Ieronimum tante reuerentiae et scitatis populus extitit ut similia uestimenti eius certati cupent tangere

collo iusto dicens de quibus filiis hominis septimo igitur aniem pasche apostoli uocant eos iacobus et iacobus cum uocasset coram et iam prope esset uenire quodam templum. O uiri israelitis uos magis autem populum uocant. Ascendit ad templum ubi iacobus precipitauerat de laudibus domini benedictione domini benedictione autem episcopus paulum non populum appellasset et rogauit eum de tyrannide. ita eum occidit. Iacobus egisippus refert secundum quod meminit. Iudei ad orationem te ut referunt in ihesu putamus magis ut suadeat e pasche de ihesu omnes et de te transferimus quod iustus populus. Statuerunt in templi et uocant ut uocant. Uocant in tempore debentur sum quod crucifixus si uideat. Tunc iacobus idit. Quid me imis ecce ipse se uocant iudicare iudicantes christiani

p sibi am p̄dicasset .
imolandum statue
litur. Tunc subito d
de sibi base exiit q̄ i
ministrabat m sacer
tribunos q̄z mini
detinebat extinxit o
tus feroze ifecit vt
Dixitq; philippus **C**
ista c̄fringere q̄ i lo
idozate vt ifirmi v
suscitent **A**t hij q̄
Tantum fac vt sane
ptin? c̄frigem? **T**u
cepit vt i locū deser
nli oīo noceret **Q**
vltim? nō sparū
sanau? q̄ illi tribu m
ipefuit . sicq; vniuer
vni eis ad huc p̄dic
et dyacoēs ordmā
li uenit ibiq; heresi
canē fantastica aff
tinxit **E**rāt aut ibi
p̄ q̄s dō? m̄kos ad f
aut an̄ vij . dies ob
duocauit eisq; dixi
amōicōez v̄zaz mic
āno lxxvij . p̄ **B**i
crucē ad mltar mg
affixerēt et sic ad di
tā c̄pleu? **J**uxta aut
a dexts q̄ alia a smi
isto philippo sic di
q̄ ortu q̄ obitu scōz
xpm barbaras ge
q̄ nūmū oceano c̄
fideiq; portū deduc
gie puinae v̄zbe
obijt . sicq; cū filia
ysid . **D**e philippo
cōib; dicit **J**ero .
enim . . .

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Unde et de eius sanctitate sic scripsit egisippus apuloz vianus sic in ecclesiasticis hystorijs legitur **R**uscipit inquit ecclesiam frater domini iacobus qui ab omnibus nominatur est iustus ab ipsis temporibus domini perdurans usque ad nos. hic ex utero matris sue sanctus fuit vinum et siceram non bibit carnes nunquam manducauit feram in caput eius non ascendit oleo non est unctus balneis non est usus **S**indone idest veste lineae semper indutus **T**ocans in oratione genua flebat ut callos in genibus sicut in calcaneis videre habere. **P**ro hac incalabili et summa iusticia appellatus est iustus et abba quod est interpretatum munitum propter et iusticia hic solus inter apostolos propter nimiam sanctitatem permittitur intrare in sancta sanctorum **H**ic egisippus non quod causa in mola comis sed orationis **D**icit etiam quod primus inter apostolos missam celebravit **S**ed propter sue excellentiam sanctitatis hunc sibi honorem apostoli fecerunt ut post ascensionem domini primus inter eos missam ierosolimis celebraret **E**tiam autem quod esset episcopus ordinatus cum anno eius ordinationem in actibus dicitur quod discipuli erant perseverantes in doctrina apostolorum et communicatione fractionis panis quod de missa celebratione accipitur **P**ro forte ideo primus celebrasse dicitur quod primus in pontificalibus eam dixisse prohibetur. **S**icut et post primus in antiochia missam celebravit et marcus in alexandria **H**ic perpetue virginis extitit sicut testatur **J**o. in libro contra iovinianum. **I**n pasce autem mortuo domino sicut dicit iosephus et **J**o. in libro de viris illustribus iacobus votum vouit se non comesturum donec videret dominum a mortuis surrexisse **I**n ipsa autem die resurrectionis cum usque ad diem illam iacobus non gustasset abum eidem dominus apparuit ac eis qui cum eo erant dixit. **P**onite mensam et panem **D**einde panem ac

apiens benedixit et dedit iacobo iusto dicens **S**urge frater mi comede quod filius hominis a mortuis surrexit **S**eptimo igitur anno episcopus eius cum ad diem pasche apostoli ierosolis venissent interrogante eos iacobus quod per eos fecisset dominus coram ipso referebant. **C**um ergo vij diebus iacobus cum alijs apostolis in templo predicasset coram capha et alijs iudeis et iam ipse esset ut baptizari vellent repente quod templum ingrediens clamare cepit **O** viri israelite quod facitis. **C**ur ab istis uos magis deapi permittitis **I**nterim autem populum conturbavit ut apostolos lapidare vellent **A**scendit autem homo ille super gradum ubi iacobus predicabat et ipsum precipitavit deorsum et ex tunc populum claudicavit **H**ec autem vij. anno post ascensionem domini beatus iacobus passus est **I**n anno autem episcopus sui xxx. uidentes iudei quod paulum non possent occidere eo quod cesarem appellasset et romam missus fuisset persecutionis sue tyramidem in iacobum conuerterunt contra eum occasionem querentes et sicut predictus egisippus apuloz contemporaneus refert secundum quod in hystoria ecclesiastica inuenit. **J**udei ad eum conuenerunt dicentes oramus te ut reuoces populum quod ipse errat in ihesu putans quod ipse sit cristus **P**recamur ergo ut suadeas omnibus conuenientibus in die pasche de ihesu tibi enim obtemperabimus omnes et de te tamen nos quod populum testimonium ferimus quod iustus es et personam nulli accipis **S**tatuertur igitur illum super pinam templi et uoce magna clamantes dixerunt **V**irorum iustissime cui nos omnes obtemperare debemus quoniam populum errat post ihesum qui crucifixus est enuncia nobis quid tibi videtur **T**unc iacobus cum ingenti uoce respondit **Q**uid me interrogatis de filio hominis ecce ipse sedet in celis adextera summe uirtutis iudicare uiuos et mortuos. **H**ec audientes propriam

valde gauisi sunt et libenter eum audierunt. pharisei autem et scribe dixerunt male fecimus tale testimonium prestare ihesu. Sed ascendamus et papitum? cum deorsum ut ceteri terzeant et ei credere non presumant et simul voce magna exclamauerunt dicentes o. o et iustus errauit. Ascenderunt ergo et papitauerunt eum. Cum ergo preceperissent lapidibus eum obruebant dicentes lapidem? iacobum iustum. **Q**u tu dicitus non solum mori non potuit sed conuersus? et super genua prostratus dicebat Rogo domine dimitte eis quia nesciunt quod faciunt. Tunc vnus ex sacerdotibus ex filiis iacob exclamauit. pare quod quod facitis. pro uobis orat benedictus? quem lapidatis. Tunc vnus ex istis pharisaeis fullonis arripens ualido ictu caput eius percussit et cerebry excussit. h. egiptus? et iacobus martirio marginatus? ad dominum sub nerone qui cepit anno domini 107. septem? ibidem pro templo. Cum autem populus uellet eius mortem uindicare et malefactores capere et punire? aufugerunt. Refert iosephus? quod propter peccatum mortis iacobi iustitiam est exaditum in iherosolimam et dispersio iudeorum. sed non solum ob mortem iacobi. sed etiam ob mortem domini papue destructio ista facta est. quod dicitur? dicit non reliquet in te lapidem super lapidem. eo quod non agnoueris tempus uisitacionis tue. Sed quoniam non uult deus mortem peccatoris et ut ipsi excusaciones non haberent per .xl. annos eorum penitentiam expectauerunt? et per apostolos marie pro iacobum fratrem domini inter eos continuo predicantem eos ad penitentiam reuocabat. Sed cum per amonicoes eos non posset reuocare uoluit eos saltem prodigijs exterere. Nam in hijs .xl. annis sibi ad penitentiam datis multa monstra et prodigia sic Refert iosephus? euenerunt. Nam stella perfulgens gladio per omnia simul uisa est a uertice desuper imminere ac per totum annum excaalibus flammis ardere. in quadam festo azimorum hora noctis nona tantus fulgor aram templumque circum

dedit ut omnes die clarissimum factum putaret in eadem festiuitate uirtula ad imolandum adducta inter ministroz man? agnam subito est emixa. Post aliquos dies prope sol occisum uisi sunt curus? et quodrigem in omni regione per aerem ferri et armorum cohortes misceri nubibus et vrbes circumdare agminibus in puluis. In alio die festo quod penthe. appellat noctu sacerdotes templum ingressi ad ministeria ex more splendenda mor? quosdam strepitus? senserunt ac voces subitas audierunt dicentes traham? ab hijs sedibus. Ante quod tunc etiam annum belli quidam uir nomine iohannis ananie filius in festo tabernaculorum reperit clamare cepit. Vox ab oriente vox ab occidente. Vox a .iiii. ventis. Vox super iherosolimam? et super templum. Vox super sponfos et sponfas. vox super populum uniuersum. Predictus? igitur uir caput. creditur verberatus sed ille aliud dicere nequens quanto plus verberabatur tanto fortius clamabat. Ad iudicem igitur adducitur tormentis diris afficitur usque ad patefactionem ossium lamatur. Sed ille nec preces nec lacrimas effundebat. Sed cum quadam ululatu per singula pene uerba eadem proferebat. Addens etiam h. v. v. iherosolimis. h. iosephus. Cum autem iudei nec amonicoibus conuerterentur nec tantis prodigijs terzerentur. Post .xl. annum deus? uespasianum et titum iherosolimam adduxit? quod ipsam ciuitatem funditus destruxerunt. Hec autem fuit causa aduentus? ipsorum in iherosolimam sicut in quadam hystoria iuenitur licet apocrypha. Videns pylatus quod iherosolimam minorem condemnauerat timens offensam tyberij cesaris pro se excusando nuncium nomine albanum ad cesarem destinauit. Eo autem tempore uespasianus monarchiam in galacia a tyberio cesare tenebat. Quia? igitur pylatus a uentis contrarijs in galacia pellitur et ad uaspasianum adducitur.

Talis autē ibi seruabat cōfuetudo vt q̄s
 cūq; ibidem naufragū pateret rebus et
 seruituti p̄ncipi subderet. **Q**uē vespasian⁹
 an⁹ q̄s esset aut vnde veniret seu q̄ tenderet
 req̄siuit. **C**ui ille **J**erosolymata⁹ sū de
 ptibus illis vni romā vsq; tendebam.
Cui vespasia⁹ **D**e terza sapienciū venis
 artem nosti medicamīs. medicus es cu
 rare me debes. **V**espasian⁹ enī q̄ddam ge
 nus vrmū narib; insitū ab infātia ge
 rebat unde et a vespīs vespasia⁹ dicebat.
Cui vir ille r̄ndit **A**rtē medicamīs do
 mine nescio ⁊ ideo curare te non ualeo.
Cui vespasian⁹ **N**isi me curaueris morte
 morieris. **C**ui ille ait **I**lle qui cecos il
 luminauit. **D**emones effugauit. mor tu
 os suscitauit ille nōuit qz artē medendi
 ignoro. **C**ui vespasian⁹ q̄s ē ille de quo
 tanta p̄fariis et ille. ihesus nazare⁹ quē
 iudei p̄ iudiā occiderūt in quē si credide
 ris sanitatis graciā cōsequeris. et vespasia⁹
Credo qz q̄ mortuos suscitauit me etiam
 de infirmitate hac liberare poterit et hec
 dicendo vespē de narib; ei⁹ ceciderūt ⁊ cō
 tinuo sanitatem recepit. **T**ūc vespasia⁹ ī
 genti gaudio replet⁹ ait **C**ertus sū qz si
 li⁹ dei fuit q̄ me curare potuit. **P**etita igitur
 a cesare licētia **J**eroliam cū manu
 armata p̄gam ⁊ omnes p̄ditores hui⁹
 ⁊ occasores fundit⁹ euertam. **D**ixitq; al
 bano nūcio pilati **R**eb; ⁊ vita sanus et
 incolumis domū tuā mei licētia reuer
 taris. **V**espasia⁹ igitur romā adijt et de
 struendi iudeā et ierl̄m a tyberlo cesare
 licēciā īpetrauit. **P**er ānos igitur p̄ces
 exercitū congregauit tēpore. s. neronis
 imp̄atoris cū iudei impio rebellassēt vn
 de sc̄dm cronicas nō fecit h̄ zelo cristi s;
 qz a dñio recesserant romanoꝝ. **J**erl̄m
 igitur cū copioso exercitu vespā adueit
 ⁊ in die pasche ierl̄m p̄ circuitū potenter
 obsedit ibiq; infimā multitudinē q̄ ad

diem festum cōuenerāt cōclusit. p̄ aliq̄d
 autē temp⁹ anteq̄ vespasia⁹ ierl̄m adue
 niret fideles q̄ ibi erāt a sp̄ritu. s. admo
 nent vt inde recedant ⁊ in quodā oppi
 do trans iordanē q̄d pella uocat secedāt
 vt ablatis ab vrbe sanctis viris celesti
 uindictē fieret loc⁹ tā de vrbe sacrilega
 q̄ de p̄p̄o sceltrato. **Q**uādam autē ciuita
 tem iudee nomie ionapatā ī q̄ ioseph⁹
 et dux ⁊ p̄nceps erat primo omī est
 agresius sed ioseph⁹ cū suis viriliter re
 sistebat. **T**am iudeis ioseph⁹ iminere ex
 adium ciuitatis assūptis. xi. iudeis sub
 terzaneā domū intrauit vbi q̄driduana
 fame afflictū iudei non cōsentēte iosepho
 malebāt ibidē mori q̄ vespasianū se sibi
 cere seruituti. **D**olebātq; se mutuo inter
 ficere ⁊ sanguinē suum in sacrificiū deo
 offerre. et qm̄ ioseph⁹ intr̄ eos dignior
 erat uolebāt eū p̄mitus occidere vt ei⁹
 effusione sanguinis deus attus placaret.
Vt vt ī quadā cronica dicitur ideo se mu
 tuo interficere uolebāt ne darētur ī mā
 b; romanoꝝ. **A**t ioseph⁹ vir prudēs et
 mori nolens iudicem mortis ⁊ sacrificij
 se cōstituit ⁊ q̄s p̄rior alio occidendus
 esset inter binos et binos sortem mittere
 iussit. **A**ssis igitur sortib; sortis nūc vnū
 uinculum morti tradidit donec ventum
 est ad vltimū cū q̄ ioseph⁹ sortem missu
 rus fuit. **T**ūc ioseph⁹ homo strēnuus et
 āgelis gladiū illi abstulit ⁊ q̄d magis
 eligeret vitam s. aut mortem req̄siuit
 ⁊ vt sine dilacōne eligeret p̄cepit et ille
 timens r̄ndit viuere nō recuso. si grada
 tui vitam cōseruare ualeo. **T**ūc ioseph⁹
 vni familiari vespasianū et sibi etiā fami
 liari latenter locutus est et vt sibi vita
 donaretur peijt ⁊ quod peijt īpetrauit.
Cū autē ante vespasianū ioseph⁹ esset ad
 duct⁹ dixit ei vespasi⁹ mortem meruisse
 si hui⁹ petcōmibus liberat⁹ non esses. et

Josephus Si quod speram actum est in melius
conmutari potest. et Vespasianus. Qui
uictus est quod facere potest. et Iosephus aliquid
facere potero. si dicitis meis aures tuas
demisero. et Vespasia. Cōcedat ut uerbis
in heres et quicquid boni dicitur es pacifice
audeatur. et Iosephus Impator romanus
interijt et senatus impatorē te fecit. et Ve-
spasia si propheta es quare non es uaticinatus
huic ciuitati quod mee sit subiecta ditionis
et Iosephus per xl. dies his eis dixit Interea
legati romanorum ueniunt Vespasianum
in imperium sublimant asserunt. eumque ro-
mam deducunt Hoc quoque Eusebius in cro-
nica testatur quod scilicet Iosephus Ve-
spasiano dixit tam de impatoris mor-
te quam de sua sublimatione. Reliquit autem
Vespasia titum filium suum in obsidione
Iherusalem Tytus autem in eadem hy-
storia apocrypha legitur audiens patrem
suum in imperium sublimatum tanto gau-
dio et exultatione repletur quod neruorum
tractione ex frigiditate corripit et alte-
ro citius debilitatus palisi torquetur. Iose-
phus autem audiens Tytum palisi labor-
rare causas morbi et tempus morbi diligenter
inquit. causa nescis morbus ignoras. De
tempore autem quam audita patris electione
his sibi acciderit apertus Iosephus autem uir
prudens et sapiens ex paucis multis coniecit
et ex tempore morbum et causas inuenit scilicet
quod gaudio et letitia superhabundanti de-
bilitatus fuerit. Aduertens itaque quod con-
traria contrariis curant. scilicet etiam quod quod
amore et quod dolore frequenter amittit. que-
re cepit an aliquis esset qui principis in-
micus obnoxius teneretur Et erat ibi seruus
adeo tyro molestus ut sine uehementi tur-
batione nullatenus in eum posset respicere nec
etiam nomen eius audire Dixit itaque tyro
Si curari desideras omnes qui in meo con-
tatu uenerint saluos facias. Cui tytus quicquid

quod in tuo conmitatu uenerit securus habetur
et saluus Tunc Iosephus cito peradium fieri
precepit et mensas suas mense tyti oppedita
locauit et seruum a dextris suis sedere fecit
Quem tytus respiciens molestia combatibus
ifremuit et qui prius gaudio ifrigidatus
fuerat accessione furoris incaluit. neruosque
distendens curatus fuit Post hoc tytus et seruum
in sui gratiam et Iosephum in sui amicitiam rece-
pit. Ut autem haec hystoria apocrypha narra-
da sit Iherosolimitanorum relicta. Biennio igitur
a tyro iherosolimam obsessa inter cetera mala que ob-
sessos grauiter purgebat tanta fames omnes
tenuit quod putes filijs et filij putes uiri
uoxibus et uoxes uiris abos non tamen ma-
ibus sed etiam ex ipsis dentibus rapiebant Iuuenes
etiam etate fortiores uelut symphac per uiam
oberzando pro fame exanimis cadebant. qui
mortuos sepeliebant sepe super ipsos mor-
tuos mortui cadebant Fetore itaque cada-
uerum non ferentes ex publico sumptu ipsa se-
peliebant Sed deficere sumptu uicente cada-
uerum multitudie de muro cadauera papita-
bant At tytus arcuens cum uidisset ualles
impletas cadaueribus et totam partem ex eorum
fetore corruptam manus suas cum lacrimis ad
celum leuauit dicens Deus tu uides quod ego his
non facio. Tanta enim ibi fames erat quod calca-
menta sua et corrigias comedebant. Ma-
trona quodam in super genere et diuicibus nobi-
lis sicut in hystoria ecclesiastica legitur cum
pudores in eius domum irruentes eas omnibus expo-
liassent nec sibi uel quod comederet reman-
sisset puulum lactentem tenens in manibus ait In-
felix matris infelicioz filii in bello. in fame
in direptione cui te reseruaui Demum ergo nunc
o mihi nate Esto matri abus prodomibus scanda-
lulum. furor seculis Et hijs diebus filium ur-
gulauit et corripit et dimidium comedens per-
tem alteram occultauit Et ecce defesti pro-
dones odorem carnis cocte sentientes in domum
irruunt et nisi carnem prodat mortem minant

Tūc illa detegens infantis membra ecce
 iqt̄ uob̄ p̄t̄e optimā reseruauit. At illos
 tantus horroz inuasit q̄ nec loqui potu
 erūt. et illa **Deus** inqt̄ filius hic meum
 ē peccatū. **Securi** edite q̄ prior ego co
 medi quē genui nolite fieri a matre re
 ligiosiores aut fem̄s. molliores. **Ad** si
 vincat vos pietas et horretis ego totum
 cōmedam q̄ dimidiū iam comedi. **Illi**
 uero trementes et terziti discesserūt. **Tādē**
 scđo anno imperij vespasiani tyt̄ ierl̄m
 cepit et captam subuertit tēplumq̄ fūdi
 tus destruxit et sicut iudei cristū. xxx. de
 narijs emerant sic et ipse vno denario
 xxx iudeos uendidit. **Sicut** aut̄ narzat
Iosephus nonaginta septē milia iudeo
 r̄ uendita sunt et vndecies cētena milia
 fame et gladio perierūt. **Legit̄** q̄ q̄ tyt̄
 intrans ierl̄m quēdam muŕ dēssimum
 uidit ipŕūq̄ p̄forari p̄cepit. **Facto** q̄
 foramie quēdā int̄ senem aspectu et ca
 mie uenerab̄em iuenerūt. **Qui** req̄sit̄
 q̄s esset r̄ndit se ēē ioseph ab arimathia
 ciuitate iudēe se q̄ a iudeis ibidem clausū
 et muratum fuisse eo q̄ cristum sepelisset
 addiditq̄ q̄ ab illo tempore vsq̄ nunc
 celesti sit cibo pastus et diuino lumie cō
 fortatus. **In** euangl̄o tam̄ nicho. didit̄
 q̄ cū iudei ipsum reclusissent x̄ps̄ resur
 gens eū inde eripuit et i arimathia duxit
 potest̄ dia qd̄ cū educt̄ a predicacōe cris
 ti non cessaret a iudeis itez̄ est reclusus
Mortuo q̄ vespasiano impatori tyt̄ fi
 lius eius eidē i impio successit q̄ fuit ur
 clementissim̄ et multo liberalitatis. tāt̄q̄
 bonitatis fuit sicut ait eusebius cesariēn̄
 in cromica et restat̄ **Iero.** q̄ dum qd̄am
 sero recordatus fuisset q̄ illo die mil̄ bo
 egisset aut nichl̄ dedisset ait. **O** aīa hūc
 diē pdidi. post longa tēpora qd̄a iudei
 ierl̄m edificare uolentes exeuntes p̄mo
 mane p̄imas cruces de roze inuenērūt

q̄s terziti fugientes et scđo mane redeun
 tes vnusq̄sq̄ vt ait miletus in cromica
 cruces sanguineas uestib̄ suis insitas i
 ueit̄. **Qui** uehem̄ter terziti i fugam itez̄
 uersi sūt. **Sed** tercio die reuersi vapore
 ignis de terra p̄deūtis p̄itus sūt exusti.

In uenacōe sancte crucis dicitur q̄
 tali die crux inuenta fuisse referē
 Ram et antea fuit iuenta a seph fi
 liō adam in terzestri paradiso sicut infra
 narzat. a salomōe i libano. a regina
 laba i salomōistemplo. a iudeis i aqua
 piscine hodie ab helena i mōte caluarie.

De inuentione s̄e crucis
In uenacōe s̄e crucis post ānos
 cc. et āplius a resurrectione domi facta
 est legitur em̄ i euangl̄o nichodem̄ q̄
 cū adam infirmaretur. **Seth** filius eius
 portat̄ paradisi adiit et oleum ligni m̄ie q̄
 corpus patris pungeret et samitam re
 aperet postulauit. **Cui** apparens micha
 hel archangl̄ ait noli laborare neq̄ fle
 re p̄ oleo ligni misericordie obtinendo
 q̄ nullatenus illd̄ assequeris nisi traf
 actis et q̄ndo cōpleti fuerint quicq̄. **Q̄**
 quigēt̄ ām̄ liez̄ ab adam vsq̄ ad passio
 nē x̄pi ām̄ t̄m̄ quicq̄. **Q̄. c.** nōgēt̄ xxxij
 fluxisse credat̄. **Legit̄** q̄ alibi q̄ āgel̄ ei
 dē ramusculū quēdā obtulit et iussit q̄ i
 mōte libani plātaret. i qd̄a uero hysto
 ria grecoz̄ lz apocryfa legit̄ q̄ āgel̄ de
 ligno i q̄ peccauit adā eidē tradidit di
 cens q̄ q̄ndo faceret fructum pater sana
 retur. **Qui** rediens et patrem mortuum
 iueniens ipŕū ramū sup̄ tumulū patris
 plantauit q̄ plantatus i arborem mag
 nā creuit et vsq̄ ad salomōis tēpora
 pdurauit. **Dez̄** aut̄ h̄ uera sint lectoris
 iudicō relinq̄tur cū mi nulla croma uel
 hystoria aut̄ica h̄ legantur. **Salomō**
 autē arborem tam pulchz̄ cōsiderans ip
 s̄a p̄cepit madi et in domo salus locari

Pulchrum tamen ut ait **J**o. beletio locum poterat nec alicui loco apta reperiri ualebat. **H**ic modo aut excedebat longitudinem aut deficiebat nimia breuitate. si quoniam uero secundum locum exigentiam ipsarum rationabiliter decurtassent adeo breuis uidebatur quod omnino magna habebatur. **O**bi huiusmodi artifices ipsarum reprobauerunt et sic quedam lacum ut esset post transiitum piccerunt. **R**egina autem saba cum uisisset audire sapientiam salomonis et per idem lacum transire uellet uidit in spiritu quod saluator mundi in ligno suspendendus fuerat. et ideo sic illud lignum transire noluit sed ipsum portans adorauit. **I**n hystoria tamen scolastica legitur quod predictum lignum **R**egina saba in domo saluis uidit. **C**umque ad domum suam redisset mititauit **S**alomoni quod in illo ligno quodam suspendendus esset per cuius mortem iudeorum regnum deleri deberet. **S**alomoni igitur predictum lignum inde sustulit et in profundissimis terre uisceribus illud demergi fecit. **P**ostea probatica piscina ibidem facta est ubi **P**atruis hostias abluebant et non solum ex descensu angeli sed etiam ex uirtute ipsius ligni tradit ibi fieri et aque innocenciam et infirmorum curacionem. **A**ppropinquante uero passione christi predictum lignum super altare prohibetur. **C**um autem illud iudei uidisset ipsum acceperunt et crucem domo parauerunt. **I**psa autem crux christi ex liij. generibus lignorum fuisse prohibetur. scilicet palme. cyprus. oliue. et cedri. **U**nde versus **L**igna crucis palma cedrus cyprus. oliua. in cruce ei fuit huiusmodi duplex differentia lignorum. scilicet lignum erectum. lignum transversum. tabula supposita et truci cui crux erat infixa. **S**ecundum gregorium tunc non tabula transversa que fuit sub pedibus christi uero quodlibet horum ponitur esse alicuius predictorum. **H**anc dicitur lignum uidetur apud inuere cum dicitur ut possitis prophedere cum omnibus sanctis que sit longitudo latitudo sublimitas et profunditas. que uerba

ibi dicitur doctor egregius sic expone id est esse domini est latitudo dicitur in transverso ligno que extenditur maxima longitudo a terra usque ad ipsam latitudinem que a manibus infra totum corpus affigitur. **A**ltitudo a latitudine usque sursum cui ad heret caput profunditas uero quod terra infra abscondit. **Q**uo signo crucis omnis actio humana et christiana describitur. **N**on operari in christo et perseverare inherere. **S**pare celestia. **S**acramenta non prophetare. **I**stud lignum crucis passum per annos. cc. et uelut si fataliter. sed ab helena matre constanti imperatoris huius modo reperi fuit. **I**n tempore illo congregata est iuxta danubium fluum multitudo innumerabilis barbarorum uolens fluum transire et omnes regiones usque ad occidentem suo domino subigere. **Q**uod ubi constanti imperator cepit. castra mouit et contra danubium se cum suo exercitu collocauit. **A**t barbarorum crescente multitudie et iam fluum transeunte **C**onstanti nimio terrore decessit uidens quod essent die ultimo cum eo plura commissuri. **S**equenti igitur nocte ab angelo exortatus et ut sursum respiciat admonetur. **Q**ui in celum aspiciens uidit signum crucis ex clarissimo lumine factum. **L**itris aureis hunc titulum habens scriptum. **I**n hoc signo uincis. **Q**ui celesti uisionis confortatus similitudinem crucis fecit et ipsarum ante suum exercitum ferri iussit. **I**rueruntque in hostes ipsos in fugam uertit et multitudinem maximam interfecit. **T**unc constanti omnes temporum pontifices conuenerunt et eorum huiusmodi signum esset diligenter inquisit. **Q**uibus se nescire dicentibus quedam christiani aduenerunt et ei sancte crucis misterium et fidem ermitatis plenius narrauerunt. **Q**ui in christum perfecte tunc credidit et ab eusebio papa **U**el secundum quosdam libros a cesareno episcopo sacrum baptismum suscepit. **S**ed in hac hystoria multa ponuntur quebus traditur hystoria triptita et ecclesiastica et uita sancti **S**iluestri et gesta pontificum Romanorum

Sedm̄ q̄sdam nō fuit iste **Cōstantin⁹**
 impator q̄ a brō siluestro papa fuit bap-
 tizatus ⁊ ad fidem cōuersus sicut alique
 hystorie videtur inuere. **Sed** fuit con-
 stantin⁹ pater ipsi⁹ cōstantini sicut ī ali-
 q̄bus hystorijs inueniē. **Ille** enī cōstantin⁹
 aliomō ad fidem uenit sicut in hystoria
 s̄cti siluestri legitur nec ab eusebio sed
 a siluestro baptizatus fuisse narzat. **Mor-**
 tuo tamen ipso constantino constantin⁹
 memoro victorie patris quam uirtute
 s̄cte cruce habuerat helenā matrē suā
Jeōsolia; p̄ ipsa cruce iueieda trāsmisit
 sicut inferius est notarū. **Hystoria** tamē
 ecclesiastica hāc uictoriā aliter factam
 narzat. **Aut** enī q̄ cū maxen⁹ romanū
 impium inuasisset cōstantin⁹ ipator iuxta
 pontem ī albinum cū maxen⁹ offictur⁹
 aduenit. **Cum** igitur anxius multū esset et
 p̄ sibi mittendo auxilio ad celum oculos
 crebro leuaret uidit p̄ soporem ad oriē-
 tis p̄tem in celo signum cruce fulgore
 igneo rutilare angelosq; astare et sibi
 dicere. **Constantine** in hoc uincēs et ue-
 dictur in hystoria triptita dum constā-
 tin⁹ quid cēt miraretur cristus nocte sur-
 pueniente ei dem apparuit cū signo qd̄ ui-
 dit in celo iussitq; ut fieret eius signi fi-
 guratio q̄ foret auxilium in egressib; p̄-
 lioꝝ. **Tunc** constātin⁹ letus reddidit ⁊ de
 uictoria iam securus signum cruce qd̄
 in celo uiderat ī sua fronte designat ut
 illa militaria in signaculum cruce trā-
 format et in manu dextera aureā crucem
 portat. **Post** h̄ dominū exorauit ne dex-
 teram suam quā signo cruce mumerat
 saluari cruore romani sanguinis ceuen-
 tari ⁊ maculari p̄misteret s; sine sangui-
 nis effusione uictoriā sibi de tyranno
 prestaret. **Maxen⁹** autē iussit nauibus
 ad decipulam compositis fluuuium ster-
 ni et suppositis pontib; exequari. **Cū** iā ua-

tem cōstantin⁹ ad fluuuium appinq; et
 maxen⁹ in occursum cū paucas ueloc⁹
 ei p̄git iubens ut ceteri se sequant. **Suiq;**
 oblitus opis pontem cū paucas conscē-
 dit ⁊ decipula qua constantinum decipere
 uoluit ē deceptus et in fluuij pfundum
 demersus. **Cōstantinus** uero ab omib;
 unanimiter ē susceptus. et sicut legitur
 in q̄dam cronica satis autentica. **Cōstan-**
 tinus tunc p̄fecte non credidit nec tūc
 sacꝝ baptismi suscepit. sed aliquo tem-
 poris interiecto uisionem illam petri et
 pauli uidit et sacro baptismate per silue-
 strum papam renatus et a lepra mūda-
 tus in cristum demcep̄s p̄fecte credidit
 et sic matrem suam helenam **Jeōsolia;**
 misit ut crucem domi req̄reret. **Ambro-**
 sius tamen in ep̄la de obitu theodosij et
 hystoria triptita dicunt qd̄ in ultimis
 constitutus baptismū suscepit. bap-
 tismū differens ut posset in iordanis flu-
 mine baptizari. hoc idem dicit **Jero.** in
 cronica. **Certum** ē aut qd̄ sub siluestro
 papa cristian⁹ effectus est. **Utrq;** autem
 baptismum distulit in dubium uertitur.
Unde de illa legēda s̄cti siluestri q̄ ad
 plura similē dubitatur. **Hec** igitur hy-
 storia de inuencōne cruce q̄ ī ecclesiasti-
 cis hystorijs inuenitur cui etiam conso-
 nant cronice uideēt esse magis autentica
 q̄ illa q̄ p̄ ecclesias recitatur. **cōstat** enī
 multa ibidem esse q̄ non consonant ue-
 ritati nisi forte quis uellet dicere ut sup-
 ius dictum est qd̄ non fuit constantin⁹
 sed cōstantinus pater eius qd̄ tam multū
 autenticū non uidetur licet ī q̄busdā ulē
 marinis hystorijs sic legatur. **Cum** autē
 helenā ir̄m aduenisset omēs iudeoꝝ sa-
 pientes q̄ p̄ totam regionem repti sunt
 ad se congregari p̄cepit. **hec** autē helenā
 prius stabularia fuerat. sed p̄pter eius
 pulchritudinē cōstantin⁹ eā sibi diuixit

Secundam quod dicit Ambrosius in hęc
verba Stabulariam hanc fuisse asserunt
Sed conuincta est constantino senis
ori qui postea regnum adeptus est. Ho-
na stabularia que tam diligenter pre-
sepe domini requisit. Hona stabular-
ria que illum stabularium non igno-
rauit qui uulnera curauit a laetrombus
uulnerati. Hona stabularia que maluit
omnia estimare stercoza ut cristum lui-
crificeret. Ideo illam cristus de stercoze
leuauit ad regnum. hec autem Ambro-
sius. Alij uero asserunt. et in quoda[m] cronica
satis autentica legitur quod ipsa helena fuit
filia elobelis Regis Britonum. Quam
Constantinus in britaniam ueniens
cum esset uincas patri suo duxit uxori-
rem unde insula post mortem Cloelis
sibi deuenit. Hoc et ipsi britones atte-
stantur. licet alibi legatur quod fuerit
treuerensis. Iudei igitur minimum for-
midantes dicebant ad inuicem. Quare
puratis quod regina nos ad se faciat con-
vocari. Unus autem ex eis nomine.
Judas dixit. Scio enim quia uult a
nobis discere ubi nam sit lignum cru-
cis in quo cristus crucifixus fuit. Videre
ergo ne aliquis sibi confiteri presu-
mat. Si autem certissime sciatis quod lex
nostra euacuabitur et paterne traditio-
nes fundit[ur] destruentur. Zacheus enim
auus meus prenunciauit patri meo
symoni et pater meus moziens dixit mi-
chi. Vide fili quando inquireretur crux cri-
sti illam manifesta antequam aliqua
pacaris tormenta. Nusquam enim ex
tunc gens Iudeorum regnabit. Sed
illi qui crucifixum adorant quia ipse
cristus filius dei erat. Cui Ego dixi
Pater mi. Si uere patres nostri ipsum
esse dei filium cognouerunt. Cur ip-
sum crucis patibulo affixerunt. Et re-

spondit. Potuit dominus quia nunquam
in consilio eorum extitit sed eis sepius con-
tradixit. Quia uero ipse phariseorum ui-
cia exprobrabat ipsum crucifigi fecerunt.
Ipse uero die tercia resurrexit et celos
discipulis uidentibus penetrauit. In
quem Stephanus frater tuus credidit
quem iudeorum uisania lapidauit. Dis-
ce ergo fili ne ipsum uel discipulos
eius ualeas blasphemare. Non uide-
tur autem multum probabile quod pater
istius Iude tempore passionis cristi esse
potuerit cum a passione cristi usque ad
helenam sub qua Judas fuit fluxerint
plusquam ducenti septuaginta anni.
nisi forte diceretur quod tunc homines plu-
quam modo uiuebant. Dixerunt ergo
iudei ad iudam. Nos talia nunquam au-
diuimus. Verumtamen si de hoc regina
quesierit uide ne hoc sibi aliquatenus
confitearis. Cum ergo illi ante regis
nam stetit et illa eos interrogasse
de loco ubi fuerat dominus crucifixus et
ipsi locum nullatenus indicare uellent
iussit eos omnes igne cremari. At illi
omnes timentes tradiderunt iudam dis-
centes. Hic domina iusti et prophete
filius optime uouit legem et tibi om-
nia que quesieris ab eo. indicabit. Tunc
illa omnes dimittens tenuit iudam
solum. Cui dixit. Mors et uita tibi
proposita sunt. quod malueris elige.
Ostende igitur michi locum qui gol-
gatha dicitur ubi fuit dominus crucif-
ixus. ut crucem eius inuenire possim. Res-
pondit Judas. Quomodo locum scire
ualeam cum ducenti annis iam et am-
plus fluxerint et nequaquam illo tem-
pore natus essem. Cui regina. Per
crucifixum fame te perimam nisi michi dixer-
is ueritatem. **Ipm**

Ipsundigis in puteum siccu iussit pia
 et ibidem famis molestia cruciari **C**um
 g̃ ibidem vi. diebus sine cibo mansisset
 die septimo extrahi peijt et crucem se in
 dicatur p̃mittit **C**um g̃ extractus ad lo
 cum venisset et ibidem orasset locus sub
 to emouetur et fumus aromatum miri
 odoris sentitur ita ut miratus iudas am
 babi manibus plauderet et diceret. **I**n
 veritate x̃pe tu es saluator mundi. **E**rat
 autem in loco illo sicut in ecclesiasticis
 hystorijs legitur templum veneris qd̃
 adrianus impator ibidem construxerat
 vt si q̃s xp̃ianoz in loco illo adorare vo
 luisset uideretur uenerem adorare. et ob
 hoc infrequens et pene obliuioni datus
 fuerat locus **R**egina autem templum su
 ditus fecit destrui et locum iatari **P**ost h̃
Judas precingens se viriliter fodere ce
 pit et xx. passus fodiens tres cruces ab
 sconditas reperit quas ad reginam p̃ti
 nus deportauit **C**um autē crucem cristi
 ab illis latronum nescirent discernere
 eas in medio ciuitatis posuerūt ibidē glo
 riam domini prestolantes. et ecce cū cir
 ca horam nonam qdam iuuenis mortu
 us deferretur iudas feret̃ tenuit et p̃mā
 et secundam crucem sup corpus defuncti
 apposuit sed nequa q̃ ille sur̃xit **A**ppo
 nens autem tercia p̃tinus redijt defunct̃
 ad uitam **I**n hystorijs autem ecclesias
 ticas legitur qd̃ cū quedā mulier prima
 ria ciuitatis semiuua iaceret macharius
 episcop̃ **J**osol̃t̃ p̃mā et secundam
 crucem adhibuit sed nichil p̃fecit. tercia
 uero apposuit. et mulier apertis oculis
 p̃tinus sanata sur̃xit **A**mbrosius ue
 ro dicit qd̃ discreuit ipsam crucem domi
 p̃ titulum quē posuerat pilatus quē titu
 lum ibidem inuenit et legit **D**iabol̃ autē
 in aere nocterabat dicens **O** iuda quid
 hic fecisti **J**ude meo contraria opatus

95
Ram ille me suadente fecit p̃dicōnē
 et tu me reuente ihesu inuenisti crucem.
Per illū multoz lucratus sū animas p̃
 te p̃dere uideoz iam lucratas. **P**er illum
 regnabam in ip̃lo p̃ te iā expellar a reg
 no **D**extamen tibi vicem rependā et cō
 tra te regem alium suscitabo. qui fidem
 deserens crucifixi cū tormentis te negare
 faciet crucifixum **Q**uod dō de iuliano apo
 stota dicitur uidetur qd̃ iudam episco
 pum **J**osol̃tis factum multis tormentis
 affecit et martirem xp̃i fecit **A**udiens iu
 das uociferantē diabolū nichil extimuit
 sed constanter diabolo maledixit dicens
 cristus te dampnet in abissum ignis eter
 ni **P**ost hoc iudas baptizatur. q̃riacus
 appellatur et **J**osol̃t̃ defuncto episco
 po ibidem in episcopū ordinatur. **D**ex
 cū b̃tā helena clauos domini nō haberet
 rogauit episcopum q̃riacū vt ad locū
 p̃geret et clauos domini q̃reret. **Q**ui cū
 uenisset et ad dominū p̃ces sudisset cōti
 nuo uelut aux̃ clauū fulgentes in terra
 apparuerunt **Q**uos ille accipiens regie
 detulit. **J**lla autem genua figens in terra
 et caput inclinans eos cū multa reuerē
 cia adorauit **C**ruas g̃ p̃tē helena detulit
 filio. p̃tē uero theas argenteis condit̃
 tā reliquit in loco. clauos uero q̃bz dñs
 cū corpus fuerat affixum portat ad fili
 um ex q̃bus vt eusebius cesariēñ refert
 frenos q̃bz utref ad bellū cōposuit et ex
 alijs galeam suā armauit. nōnulli au
 tem asserunt vt gregorĩ turõñ clauos
 iij. in dominico corpore fuisse ex q̃bz hēle
 na duos in freno impatoris posuit tercia
 in ymagine cōstatim q̃ rome supeminet
 urbi locauit et quartū in mare adriaticū
 qd̃ vsq̃ tūc fuerat nauigandū uozā go
 p̃ieat p̃cipiens hoc festum de inuenci
 one sancte crucis singlis ānis solēpnit̃
 celebrari **A**mbrosĩ uero sic ait. q̃siuit

helena clauos domini inuenit Et de vno
frenos fieri precepit de altero dyadema
intexuit Recte clauus in capite corona
in vertice et in manu habena vt sensus
premineat fides luceat potestas regat
Secundum autem quiriacum episcopum
Julianus apostota postmodum interfecit
ex eo quod sanctam crucem inuenit cum
vbiq; signum crucis destruere miteretur
Cum enim contra presbiteros pergeret cepit quiriacum
inuitare ad sacrificia ydolorum
Quod cum ille renueret dextram sibi ab-
scidi fecit dicens. Hac manu multas epi-
stolas scripsit quibus multos a iudeorum sa-
cificijs reuocauit. Cui dixit quiriacus
multum michi in causis insensate pro-
fuiti quia prius quam in christum crederem
sepius ad synagogas iudeorum scribebam
epistolas vt nullus in christum crederet et
ecce nunc scandalum meum corporis abscidi
disti Tunc iulianus plumbum fecit li-
quari et in os eius infundi De inde lectum
ferreum afferri et in eo quiriacum extendi
et de subter carbones sal et adipem spargi
Sed cum quiriacus immobilis permanes-
set dixit ei iulianus si non vis sacrificia-
re dijs saltem dic te christianum non esse
Qui cum exicans recusaret iussit altam
foueam fieri et serpentes uenenatos ibidem
poni et quiriacum in eadem iactari sed tamen
serpentes continuo mortui sunt Iussitque uilis
anquam quiriacum in caldaria oleo feruentissimo
plena mitti Qui dum se signans dominum vt
iterum in martirio lauacri baptizaret iratus
Julianus iussit pectus eius gladio per-
forari et sic domino consumari promeruit. Quarta
autem sit virtus crucis in illo fidei notario
patris quem quidam magus decepit et ad quen-
dam locum in quem demones aduocauerat duxit
promittens ei quod multis diuitijs habundaret et
ecce uidet quendam magnam ethiopem super ex-
celsum thronum sedentem et in circuitu eius alios

ethiopes circa eum cum lanceis et fustibus stantes
Tunc ille magnum predictum interrogauit
dicens Quis est iste puer et ille. Domine ser-
uus noster est. Cui demon Si uis me
adorare et seruus meus esse et christum tu-
um negare faciam te sedere in dextra mea
Ille autem signum crucis mox edidit et
se christi saluatoris seruum libere esse excla-
mavit Statimque ut edidit signum crucis
omnis illa demonum multitudo
euauit Post hoc cum quadam vice tem-
plum sancte Sophie predictus nota-
rius cum domino suo intrasset et ante sal-
uatoris ymaginem ambobus stare uideret
dominus suus quod predicta ymago super
notarium oculos fixos haberet et ipsum
attente respiceret Quod uidentis dicitur
dominus et admirans iuuenem ex parte
dextra stare fecit Viditque quod ymago
in illam iterum partem oculos uoluisset
et super notarium fixos haberet Rursum
que fecit ipsum ire ex parte sinistra et ecce
iterum ymago oculos uoluit et nota-
rium ut prius respicere cepit Tunc ad-
miratus a domino ut sibi diceret quid
apud deum meruisset propter quod sic eum ymago
respiceret dixit se nullius hominis seruus esse nisi
quod eum contra dyabolum negare noluisset

De sancto Johanne euangelista

Johannes apostolus et euangelista dum
epheci predicaret a proconsule
capit et ut dijs imolet iurat Qui dum
renueret in carcerem mitti et ad dominicas
num imperatoris epistola mitti in qua magis
natus sacrilegus et deorum contemptor et
crucifixi cultor nominatur Iussu igitur
dominiani Romam deducatur et deducto
omnes capilli pro derisione a capite pre-
sciduntur Ac ante portam urbis que
latina dicitur in dolium feruentis olei
igne de subter cadente mitti iubet Plurimum tamen
ibidem dolorem sensit sed penitus illesus exiit

In illo igitur loco ecclesia a xpi. amō fa-
bricatur et dies illa tanq̄ dies sui mar-
tirij solemnizat. Cum ergo nec sic a pre-
dicacōne xpi cessaret iussu domitiani im-
pathmos insulam relegatus est. nec t̄m
impatores romani ap̄los psēq̄bant qz
xpm predicābāt cū ipsi nullū deum re-
spuerent. sed qz ipsū sine senatus auto-
ritate deficiatū aiebant. qd̄ ipsi de nemi-
ne fieri phibuerant. Unde legitur in hi-
storia ecclesiastica qz cū pilatus quadā
vice ad tiberiū epist̄as de xpo misisset
et ipse tiberius eius fidē a romaīs recipi
assentiret. senatus om̄ino respuit ex eo
qz non sui auctoritate deus uocat⁹ fuit.
Alia causa est q̄ legitur ī q̄dam cronica.
ex eo qz romani prius non apparuerat.
Alia causa est ex eo qz oīm deoz cultū
cū romāi inseruebāt euacuabat. Alia
causa ē ex eo qz mundi despectum pdica-
bat et romani auari et ambicōsi erant.
cristus etiam hoc fieri non pmisit ne h̄
humane potencie ascriberet. Alia causa
scdm̄ magist̄ Jo. belech quare impa-
tores et senatus cristū et ap̄los psēq̄bāt
erat qz uidebat eis deus nimis superbus
et inuid⁹ eo qz cōsortem habere non dig-
naret. Alia cā ē quā ozosius refert qz
senatus indigne tulit qz pylatus ad ty-
berium et non senatum de xpi miraculis
litteras destinauit et ideo eius ossecracōne
inter deos fieri noluit. Unde irat⁹ tyber-
rius mltos de senatoribz occidit et q̄sdā
exilio dāpnauit. Mater aut̄ ipsius Jo.
audiens filiū romē detineri materna cō-
passione pmota. romā ad eum visitan-
dum accessit. sed dum uenisset et ipsum
ī exiliū relegatū audisset. ideoqz rediret
et ī campania ciuitate nerulana migra-
uit ad cristū. Cui⁹ corpus ī q̄dam specu
sepultum multo tēpore iacuit. sed post-
modum a filio suo iacobo reuelatū fuit.

Qd̄ q̄dem multo odore redolens ac mi-
raculis multis refulgens ad predictam
ciuitatem cū multo honore translātū est.

De letania maiore
Letanie in annis bis fiunt. s.
ī festo s̄cti marci q̄ dicitur le-
tania maior et tribz diebus ante ascen-
sionem domini q̄ dicitur minor. et inter-
pretat̄ letania supplicacō p̄ rogacō. pri-
ma igitur letania tripliciter uocat̄. P̄rio
letania maior sedo dicitur p̄cessio septi-
formis. terco dicitur cruce migre. Dicit̄
autē letania maior p̄pter tres causas. s.
ratione illius a quo instituta est. scz. a
magno gregorio papa. Ratione loci in
quo instituta est qz romē q̄ est domina
et caput mundi. ex eo qz ibi est corpus
p̄incipis ap̄loz et ap̄lica sedes. ratione
cause p̄ qua instituta est qz p̄ magno
et grauissimo morbo. romani enim cū ī
xl. cōtinenter uixissent et ī pascha corp⁹
domini recipent postmodū om̄es lacōmbz
ludis et luxurie frena laxabant. Ideoqz
deus puocatus pestem maximam ī eos
misit quā iguinariā uocat̄ idest aposte-
ma siue inflaturā in mguine. Tami seu a
autē illa pestis fuit ut homines ī via. ī
mensa. in ludis. in colloq̄ijs subito mo-
rerent ita qz cū aliq̄s ut dicit̄ sternuta-
bat sepe cū ip̄a sternutacōe spiritū exala-
bat. Unde cū aliq̄s aliquē sternutārē au-
diebat statī accurrens deus te adiuuet
acclamabat et ab inde ut dicunt adh̄ h̄
consuetudo seruat̄ ut cum aliquē sternu-
tārē audimus de⁹ te adiuuet acclama⁹.
Rursus ut fertur cū aliq̄s oscitabat fre-
quenter otuuo et subito spiritum emite-
bat. Unde cū aliq̄s se uelle oscitare sen-
tiebat otuuo signū crucis sibi imp̄mere
festinabat et hec cōsuetudo similiter vsqz
modo seruat̄. Hec autē pestis qualiter
ortum habuerit in uita s̄cti gregorii

reperitur. **S**ecundo dicitur processio septiformis ex eo quod beatus gregorius processiones quas tunc faciebat per Septem ordines disponebat. **P**rimo in primo ordine erat omnis clerus. **I**n secundo omnes monachi et religiosi. **I**n tertio sanctimonialia. **I**n Quarto omnes infantes. **I**n Quinto omnes layci. **I**n sexto omnes vidue et continentia. **I**n Septimo omnes conjugate. **S**ed quod modo non possumus in numero personarum supplemus. in numero letaniarum quia septies dici debent antequam magna deponantur. **T**ercio dicuntur cruces nigre quoniam in signum meritis ex tanta strage hominum et in signum penitentie homines nigris vestibus induebantur. **E**t forte propter eandem causam cruces et altaria sacris alicuius uelabant. **H**omines etiam fideles vestes penitenciales debent assumere. **A**lia autem dicitur letania minor que fit tribus diebus ante ascensionem quam beatus mammertus episcopus viennensis tempore leonis imperatoris qui cepit anno domini. cccc. lviij. ante institutionem prime instituit. **Q**ue dicitur letania minor rogationes et processio. **D**icitur autem letania minor ad differentiam prime quia si instituta est a minori episcopo in minori loco et pro minori morbo. **C**ausa autem institutionis huius hec fuit. **T**unc enim apud viennam frequentes et maximi terremotus fiebant que domos et ecclesias plurimas subuertebant nocturni somitus et clamores sepe audiebantur. **T**unc etiam aliud terribile accidit quia in die pasche ignis de celo cecidit et regis palatium concremauit. **A**liud insuper mirabilis fiebat. **S**icut enim demones porcos intrauerunt sic promissione domini

propter peccata hominum lupos et alias feras intrabant et nullos verentes non solum per vias sed per civitatem publice discurrebant et passim pueros et senes viros et feminas deuorabant. **C**um igitur tam dolorosi casus cotidie fierent predictus episcopus triduanum ieiunium indixit. **L**etania instituit. **E**t sic predicta tribulatio conquieuit. **D**emum statutum est ab ecclesia et firmatum ut hec letania vniuersaliter obseruetur. **D**icuntur etiam Rogationes. quia tunc omnium sanctorum suffragia implozamus. **E**t merito talis obseruancia hijs diebus seruanda est. **E**t Rogationibus sanctorum et ieiunijs hijs diebus insistendum multiplici ratione. **P**rimo ut deus bella pacificet. que in vere frequentius constantur. **S**ecundo ut teneros adhuc fructus conseruando multiplicet. **T**ercio ut motus carnales qui hoc tempore magis feruent in se quisque magis mortificet. **I**n vere enim sanguis magis feruet. **E**t illiciti motus magis pullulant. **Q**uarto ut ad receptionem sancti spiritus se quisque magis habiliter. **P**rimo per ieiunium homo magis habilitatur. **E**t per rogationes dignior redditur. **D**uas alias rationes assignat magister wilhelmus altisiodoren. **P**rima ut scilicet christo ascendente et dicente petite et accipietis confidentius petat ecclesia. **S**ecundo quia ecclesia ieiunat et orat ut partem habeat de carne per ipsius carnis macerationem. **E**t acquirat sibi alas per orationem quia oratio est ala anime qua volat in celum. ut sic christum ascendente libere possit assequi. quoniam ascendit inter pandens ante nos. **E**t volauit super pennas ventorum. **A**uis enim que multum habundat in carne et partem in plurimis bene volare non potest sic per illuminationem

Dicitur etiā processio qz tūc ecclesia gene-
 ralem facit processionem In hac autem p-
 cessione crux defertur. campāne pulsant
 vexillum portatur. Draco qdam cū in-
 genti cauda ī quibdam ecclesijs baiula-
 tur et oīm sanctorū singulariter patros
 amā implorant Ideo autē ibidem crucē
 deferimus et campanas pulsamus ut de-
 mones territi fugiant Nam sicut rex in
 suo exercitu habet insignia regalia. s. tu-
 bas et vexilla. sic christus rex eternus in
 sua ecclesia militanti habet campanas
 p. tubis et cruces. p. vexillis. et sicut ali-
 quis tyrannus ualde timeret q. alicuius re-
 gis potentis et sibi inimici tubas in sua
 terra audiret et uexilla uideret. sic demo-
 nes q. sunt in isto aere caliginoso uelhe-
 menter metuūt quādo tubas christi. s. cam-
 panas pulsari sēcūt et uexilla idest cruces
 conspiciūt. et ista dicitur esse racō quare
 ecclesia campanas cōsueuit pulsare qm̄
 tempestates conatari uidet. ut. s. demo-
 nes qui b. faciunt tubas eterni regis au-
 diant et sic territi fugiant et a tēpeltatis
 conatōne q̄scent Licet alia racō sit
 qz campāne tūc fideles admonent et p-
 uocant ut p. instanti piculo orōi insistant
 Aliud etiā uexillum eterni regis ē ipa
 crux scdm̄ illud. uexilla regis prodeunt
 et c. Qd̄ quidē uexillum demones ualde
 timent scdm̄ q. dicit crisostimus ubi dicit
 qz inqt demones signum dominicū uider-
 rint fugiūt timentes baculum quo pla-
 gam acceperūt. et hec est racō quare in
 quibdam ecclesijs tēpore tēpeltatis crux
 de ecclesia extrahitur et tempestati oppo-
 nitur ut. s. demones uexillum summi re-
 gis uideant et territi fugiant Ideo igitur
 crux in processione defertur et campāne pul-
 santur ut demones ī ipso aere existentes
 territi fugiant et a nostra infestacōne de-
 sistāt Vexillum autē ibidē defertur ppter

representādā uictoriam resurrectionis et
 uictoriā ascensionis christi q. cū magna
 preda celos ascendit. unde p. aera uexillū
 incedens est christus ī celum ascendens et
 sicut uexillum qd̄ in processione defertur
 multitudo fidelium sequit sic christū ascen-
 dentem magna sanctorū collectio comi-
 tatur Cātus autem q. ibi fuit significat
 cantus et laudes angelorū q. christo ascen-
 denti obuiauerūt et ipm̄ cū sua societate
 usq. in celum cum mltis laudib. pdux-
 erunt In quibusdam autē ecclesijs et max-
 ime ī ecclesijs gallicis consuetudo habe-
 tur q. draco quidam cū longa cauda et
 inflata plena. s. palea p. aliquo tali dur-
 obus diebus p̄mis ante crucem et tercio
 cum cauda uacua post crucem defertur
 p. qd̄ significat qd̄ ī p̄mo die ante legē
 et ī scdo sub lege dyabolus ī hoc mūdo
 regnauit In tercio autem die. s. gracie
 p. passionem xpi de suo regno expulsus
 fuit Rursus ī ipsa processione oīm sancto-
 rum pariter patrocinia postula. Quare
 autē tūc sanctos rogam. p̄tes cause sūt
 sup̄uis assignate P̄t autē et alie cause
 generales ppter quas deus ordinauit ut
 sanctos orem. s. ppter nostram iopiā
 sanctorū gloriā et dei reuerenciā Sancti
 em̄ uota supplicantiū scire possunt qz ī
 illo eterno speculo intelligūt q̄tū p. illis
 p̄tinet ad gaudiū p. nobis ad auxiliū. p̄
 ma. g. racō est ppter nostram iopiam et
 b. ppter iopiā quā habem. ī merendo
 ut ubi nostra nō suppetūt merita patro-
 cinentur aliena. ppter iopiam quā ha-
 bemus ī contemplando ut q. non possu-
 m. sūmam lucem respicere ī se saltem ī
 sanctis aspicere ualeam. ppter iopiā
 quā habem. ī amando qz plerumq. ī per-
 fectus homo magis sentit se affia. circa
 unum sanctum q. etiā circa deū Secūda
 racō ē ppter sanctorū gloriā uult em̄

deus ut sanctos iuocemus ut dum per
 eorum suffragia quod petimus impetre
 mus ipsos magnificemus et glorifican-
 do collaudemus Tercia ratio est propter dei
 reuerentiam ut peccator qui deum offen-
 dit .q. non audeat ipsum in propria perso-
 na adire . sed amicorum possit patroci-
 nia implorare . In huiusmodi autem
 letanijs esset illud angelicum canticum
 frequentandum Sancte deus . sancte
 fortis . sancte et immortalis miserere no-
 bis . Refert enim Johannes damascenus
 libro tercio quod cum apud constanti-
 nopolim propter quandam tribulationem
 letanie fierent . quidam puer de medio
 populi in celum est raptus Et istud can-
 ticum ibidem edoctus Deinde ad popu-
 lum rediens illud angelicum canticum
 in conspectu populi decantauit Et mox
 omnis tribulatio cessauit In calcedonen-
 si quoque synodo fuit istud canticum app-
 batum et concludit ita damascenus Nos
 autem dicimus quod per istud canticum de-
 mones recedant . Huius ergo cantici laus
 et auctoritas ex quatuor colligitur Pri-
 mo ex eo quod angelus illud edocuit Secundo
 ex eo quod ad eius placationem illa tribula-
 tio conqueuit Tercio ex eo quod calcedonen-
 si synodus illud approbavit Quarto ex eo quod
 demones illud timent

De pallio s. bonifacij

Pallio sancti Bonifacij marti-
 ris s. dyocleciano et maximis-
 ano apud tharsum ciuitate pas-
 si sed rome in via que latina nuncupatur
 sepulti Qui cum esset procurator rerum
 cuiusdam nobilis matrone nomine Agla-
 es et cum ea in stupro misceretur tandem
 uterque diuino nutu conpuncti consilio
 um habuerunt ut ad requirendum cor-
 pora martiris Bonifacij mitteretur si quo-
 modo seruentes atque obsequentes eis per
 eorum orationes saluari mererentur per

ueniens igitur per dies aliquot tharsum
 ciuitate . dixit ad eos qui cum eo erant Boni-
 facij . viri ceteros requirite nobis hospitium ego
 autem ibi uideri eos qui valde desidero mas-
 tres certates . festinas itaque ad locum vi-
 dit beatissimos martires . alium suspensum
 per pedes igne supposito . Alium in quatuor lig-
 nis extensum et diuissime afflictum . alium un-
 gulis exaratum . Alium manibus abscisum . alium
 stipitem in collo habentem affixum et a terra
 eleuatum Et sic per diuersa supplicia marti-
 ris ab impio carnifice disposito cum emis-
 sione feruens et ipse amore christi respiceret
 magni deum sanctorum martiris clamare cepit et
 accurrens osedit pedibus eorum deosculans
 uicula ac dicebat . Certates martires christi
 calcate dyabolum . Modicum perseuerate postquam
 de laboribus . sed multa requies et ineffabilis pro-
 modum facietas . Ista enim tormenta que pro diuinitatis
 amore patimini temporalia sunt . et .q. in momento
 transiunt . per breuissimum tamen temporis spatium
 ad perpetue felicitatis uos transmittet gaudia
 ubi regis uiri uisione gaudetis illique
 celestium cantonum laudes et choros angelorum
 immortalitatis decore uestiti referetis in ce-
 ne calamitatis abisso ipsissimos uos uel
 debitis cruciari tortores Aspiciens autem si-
 plinius iudex iussit eum applicari ad trabem al-
 iisque dixit . quis es tu . scus Bonifacij dixit
 christianus sum . et Bonifacij uocor Tunc iratus
 iudex iussit eum suspendi et tandem corpus eius
 unguis radi donec ossa eius apparerent De-
 inde calamos acutos sibi unguis manuum eius
 affigi . cuius scus dei martir in celum aspiciens
 alacriter dolores toleraret . uides ipsius iudex
 iussit aperiri os eius et plumbum bulliens infundi
 Scus autem martir dicebat gratias ago
 tibi domine ihesu christe fili dei uiui . Deum iudex
 iussit afferri ollam et eam picem impleri . atque uer-
 so capite sancti martiris in bullientem picem
 mitti Sed cum nichil lesus esse iussit
 Iudex ut gladio caput eius abscideretur

Quo facto terze motus factus est magnus
 ita ut multi infideles virtutem cristiani
 martirem cernentes crederent. conserui
 vero martiris bonifacii arcubant ubiqz
 requirentes eum et non inuidentes ad-
 inuicem dicebant Ille modo in adulter-
 rio aut in taberna positus epulatur Cū
 g inter se colloquerent contigit ut ob-
 uiaret eis vnus de commentariis quem
 interrogant vidisti aliquem virū pere-
 grinum romanum ille ait. esterna die
 vir peregrinus abscessit capite in sta-
 dio et iterum interrogat Quas erat aspectus
 eius at illi dixerunt vir quodatus et cras-
 sus robusto capillo. coctinea armillasia
 indutus et dicit ille que quiritis apud nos
 besterna die martirio est finitus. at illi
 hominem que nos querimus adulter est
 et ebriofus dicit eis ille venite et videte eum
 Cūqz ostendisset eis beatissimi martiris
 corpus et preciosum caput eius dixe-
 runt ei Ille est que querimus petimus ut
 des nobis eum Qui rēdit ego gratis
 corpus eius uobis dare non possum Il-
 li autem dantes ei solidos quingentos acce-
 perunt corpus sancti martiris et ungen-
 tes eum aromatibus muolentesqz linte-
 aminibus preciosis posuerunt illud in ba-
 sterna et sic reuertebant gaudentes et glo-
 rificantes deum Angelus autem domini appa-
 rens domine cuidam ipsius rem factam
 beati martiris indicauit que confestim cū
 omni ueneracōe obuiauit sancto corpo-
 ri et edificans ei domum dignam reposu-
 it illud in ea ab urbe romana spacio stadio-
 rum. v. martirizatus est autem bonifacius
 xiiii. die mensis maii apud tharsum me-
 tropolim alie et sepultus ē rome nona
 iulij Beatus vero aglaes abrenūciavit
 mūdo et pōpulo eius distribuēs vniuersa que
 possidebat egenis ac monasterijs relax-
 ans vniuersam familiam suā a iugo ser-

uitutis et ipsa sine intermissione uacans
 oracōibus et ieiunijs tantam gratiā a do-
 mino ihesu pmeruit ut in eius nomie
 virtutum claresceret signis. Supurix
 autem in habitu sanctimoniali annis xij.
 sepulta apud prefatum martirem opibus
 pijs consummata **De ascensione dñi**

Ascensio domini. xi. die a re-
 surrectione facta est. Circa
 quā ascensionē vij. p ordine
 consideranda sunt. primo vnde ascendit
 sedo quare non statim post resurrex-
 onem ascendit sed tot dies expectauit. iij
 qualiter ascendit. quarto cū quibus ascē-
 dit. quinto que merito ascendit. sexto quo
 ascendit. septimo quare ascendit. Circa
 primum notandum quoniam de monte oliueti
 versus bethaniam celos ascendit que mons
 sedm aliam translacionem dicitur mons
 trium luminū Nam de nocte ex parte occi-
 dentis illuminabat igne templi que erat
 ignis iugis in altari Mane ex parte oriē-
 tis primo exapiebat radios solis atque il-
 uiaret ciuitatē Habebat insuper in se copiā
 olei que est fomentum luminis. et ideo di-
 citur mons trium luminū In hūc igitur
 montem cristus discipulos ire precepit
 Nam in ipsa die ascensionis bis apparuit
 semper xi. apstolis comedentibus in cenaculo.
 omnes quidem tam apstoli quam alij discipuli
 necnō et mulieres habitabant in illa parte
 iherosolym que dicebat mello scelis in monte syon
 ubi dauid construxerat sibi palacium et
 erat ibi illud cenaculum grande stratum
 in quo dominus precepit sibi parari pas-
 cha et in illo cenaculo tūc vndem apstoli
 habitabant Ceteri autem discipuli et mulie-
 res habitabant circumque per diuersa ho-
 spicia. dū igitur in illo cenaculo comede-
 rent dominus eis apparuit et incredulitatē
 eorum exprobrauit et cū comedisset cū eis et
 precepisset ut in montem oliueti uersus

betbaiaz irēt ibidē eis itēz appuit ac i dis
serere q̄rētibz R̄ndit ⁊ eleuatis māibz eis
b̄ndi x̄t ⁊ inde cor ā eis i celum ascendit
De loco aut̄ ascēsiōis dicit sup̄lic⁹ ep̄s
Jeōsolut⁹ et h̄c i glosa qz cū ibi p̄ea
edificata ēet ecclesia loc⁹ ille i quo istitu
erūt vestigia x̄pi ascēdētis nūq̄ potuit
sterni paum̄to p̄mo resiliēbāt marmoza
i ora collocancū **C**alcant etiā pulueris a
dño h̄ dicit ēē docum̄tum qz vestigia im
p̄ssa cernūtur et eandē adhuc sp̄z vult
p̄ssa vestigijs fra custodit **C**irca s̄m q̄ze
-s- nō statim ascēdit vt resurrexit sed
p̄ xl. dies expectare uoluit **N**otādū qz h̄
fecit p̄p̄ tres racōnes **P**rimo p̄p̄ resur
rectōis certifica cōēz. diffial⁹ eī erat p̄
bare veritatē resurrectōis q̄ passōis qz
a p̄ma die vsqz ad t̄ra ā v̄re poterat pro
bati passio **S**ed ad v̄raz resurrectōēz p̄
bādā p̄es req̄rebātur et ideo mai⁹ t̄ps
req̄rebat̄ iter resurrectōēz ⁊ ascēsiōēz q̄
m̄t passōēz ⁊ resurrectōēz **D**e h̄ sic dicit
Leo papa i s̄mōe de ascēsiōe q̄drages
nari⁹ hodie diez replet⁹ ē numer⁹ sac̄tis
sima ordiācōe dispōit⁹ et ad vtilitatem
n̄re erudicōis ip̄ens⁹ vt dū a dño i hoc
sp̄acō moza p̄sēae corporal̄ exp̄dit̄ fides
resurrectōis docum̄tis necessarijs munis
ret **G**rās agim⁹ diuine disp̄sacōi ⁊ scōz
patz necessarie tarditati. **D**ubitatū est
ab ill̄ ne dubitare⁹ a nob̄ **S**ecdo p̄pter
ap̄oz solacōēz. qz em̄ solacōēs diuine
sup̄habūdāt t̄bulacōibz ⁊ t̄ps passio
ōis fuit t̄ps t̄bulacōis ap̄oz ideo p̄es
deberūt ēē dies isti q̄ illi **T**ercō p̄p̄ mi
sticā significacōēz. vt p̄ h̄ daret̄ intelligi
qz solacōēs diuine op̄ant̄ ad t̄bulacio
nes sic ānus ad diē. diē ad horā. hora
ad mom̄tū. **Q**uot em̄ op̄ent̄ sicut ann⁹
ad diē patz p̄ illud qz legit̄ ysa. xli. p̄e
dicare annū placab̄ēz dño et diē v̄lac
ōis deo n̄ro **E**cce p̄ diē t̄bulacōis red

dit annū solacōis **Q**uot aut̄ op̄entur
sicut dies ad horāz patz p̄ hoc qz domi⁹
xl. horis mortuus iacuit qz fuit tribula
cōis **E**t p̄ xl. dies resurgens discipulis
apparuit quod fuit solacōis. **U**nde
glosa xl. horis mortuus fuerat p̄pter hoc
xl. diebus se viuere confirmabat **Q**uod
vero comparetur sicut hora ad momen
tum insinuatur ysa. liij. **I**n momento in
dignacōis mee abscondi faciem meaz
q̄. **C**irca t̄rcum qualiter scilicet ascen
dit **P**rimo potenter quā p̄p̄s viribus
ysa. lxvi. **Q**uis ē iste qui venit de edom
q̄ gradus in multitudine virtutis sue
Item **J**ohannes **N**emo ascendit in celū
ic̄z. p̄p̄a virtute nisi qui descendit de celo
filius hominis qui est in celo. **L**icet em̄
quasi in quodam globo nubis ascende
rit **H**oc tamē non fecit qz nubis minis
terio indigeret **S**ed vt p̄ hoc ostens
deretur qz omnis creatura parata est ob
sequi creatori suo. **I**psē enim potētia
deitatis sue ascendit et in hoc notatur
potētia siue dominium secundum qz di
citur i hystorijs scolasticis **R**az enoch
translat⁹ est **M**elias subuect⁹ est **S**ed
ihesus p̄p̄a v̄tute ascendit **P**rim⁹ scdm̄
gregorū p̄ coitū generatus et generans
scds generat⁹ s̄ nō generās **T**erc⁹ nō
generat⁹ nec generās **S**ecdo ascēdit pa
t̄ter qz vidētibz discipul̄. vñ dicit̄ vidēt̄
bz illis eleuat⁹ ē **I**te **J**o. xvi. **V**ado ad
eū qui misit me ⁊ ne. ex. vo. m̄t. m. q̄.
va. glo. **I**ta palā vt nemo interroget
quod visu corporali fieri cernat. **I**deo
enim illis vidētibus ascendere uoluit
Vt ipsi testes ascensionis existerent **E**t
naturam humanam in celum ferri gau
derent **E**t ipsum sequi desiderarent **T**er
cio letanter. **Q**uia uibulantibus an
gel̄ p̄s ascendit de⁹ i iubilacōe **A**ugu⁹
ascendit x̄po pauer̄ celū. astra mirant̄

plaudūt agmina . tube sonāt et letis ad
 miscēt blanda modulamīa chori . iij
 uelociter exultauit ut gigas ad cur . vi .
 valde em̄ uelociter ascendit quando tantū
 spaciū quasi ī momento pcurzīt Refert
 em̄ rabi moyses maximus phūs q̄ q̄dli
 bet celum cui⁹libet planete habet in spīs
 situdine uiam q̄ngētoꝝ ānoꝝ idest spā
 cum tāntū q̄ntum posset aliquis ire uia
 plana ī q̄ngēntis annis et distācia iter
 celum ⁊ celum est similiter ut dicit uia
 q̄ngētoꝝ annoꝝ et ideo cū sint vij . cē
 li erunt scđm ipsum a centro terre vsq̄
 ad cōcauum celi saturni ⁊ q̄d est celū vij
 uia vij . **S** . annoꝝ et vsq̄ ad cōcauū
 celi vij . **D** . et dcc . annoꝝ idest tantū
 spaciū q̄ntum de uia plana aliquis iret
 ī . vij . milib . dcc . annis si tantū uies
 ret **T**ra q̄ q̄libet ann⁹ componat̄ ex ecc
 lx . v . diebus et itēz cui⁹libet diei sit xl
 miliaria ⁊ q̄dlibet miliare sit duoz mil
 lium passuū siue cubitoꝝ . **R**abi moyses
 utz autem hoc uiz sit deus scit **D**ac em̄
 mensuracōnem ille nouit q̄ omnia fecit
 ī numero pōdere ⁊ mēsurā **I**ste igit̄ fuit
 magnus saltus quē fecit cristus de terra
 sez ī celum et de hoc saltu ⁊ q̄busdā alijs
 saltibus cristi sic dicit Ambrosius saltu
 q̄dam cristus uenit ī hunc mundū ap̄d
 patrem erat et ī uirginem uenit ⁊ ex uir
 gine ī presepe nāsilij . descēdit ī iordane
Ascendit ī crucem . descēdit ī tumulum
 surrexit e tumulo et sedet ad patris dex
 teram **C**irca quartum cū quib . s . ascen
 dit notādū q̄ ascēdit cū magna preda
 hominū et magna multitudine angeloz
Qd em̄ cū preda hominū ascendit p̄
 p̄ illud q̄ dicitur ī psalmo . ascendisti ī
 altum cepisti captiuitatem ⁊c **Q**d autē
 ascendit cū multitudine angeloz patet
 p̄ illas it̄rogacōnes quas cristo ascen
 dente minores angeli fecerunt maiorib⁹

ut habet ysaiē . xliij . **Q**uis est iste qui
 uenit de edom tunc . v . de bosra ubi dicit glo
 sa q̄ q̄dam angeli nō plene cōgnoscerēt
 misterium ī carnacōnis passiois et resur
 rectionis uidentes ascendere ad celos do
 minū cū multitudine angeloz et sancto
 rum hominū p̄p̄a uirtute ipsum ī carna
 cōnis ⁊ passiois misterium admirant̄
 ⁊ angelis comitatib⁹ dominū dicunt . q̄s
 est iste q̄ uenit ⁊c ⁊ ī psalmo quis ē iste
 rex glorie **D**yonisi⁹ autē ī li . āgelice iers
 archie **C**antv . ij . ī sinu . are uidet q̄ dū cri
 stus ascenderet tres q̄stiones ab āgelis
 facte sunt **P**rimā fecerunt maiores an
 geli adiucem sibiip̄is **S**ecūdam fecerūt
 ipsi maiores x̄po ascēdēte tertiā fecerunt
 minores maiorib⁹ **Q**uerūt igit̄ inter se
 maiores dicentes **Q**uis est iste q̄ uenit
 de edom tunc . v . ⁊c edom sanguinea iter
 p̄tatur bosra minuta q̄si dicant quis
 est iste q̄ uenit de mundo sanguineo per
 peccatum ⁊ minuto p̄ maliciam oīa des
 um uel q̄ uenit de mundo sanguineo et in
 ferno minuto **R**ndit dominus ego q̄ lo
 quoz iusticiam ⁊c **D**yo⁹ pōnit talem li
 teram ego em̄ dicit disputo iusticiā et iud
 dīcum salutaris **I**n redempcōe humani
 generis fuit iusticia ī quantū . s . factor
 creaturam suam a dño alieno reduxit
 et fuit iudicium īq̄ntum dyabolū ī uasozē
 alieni iuris ab eo quem possidebat hoīez
 potēter creat **S**ed scđm hoc facit dyo⁹
 questionem b . cū ipsi supiores angeli
 sint deo p̄ximī et imēdiate a domino il
 lumment̄ q̄re ab iucem querūt . q̄ ab
 inuicem discere cupientes . sed sicut sol
 ut ipse et oīmetator exponit ī eo q̄ it̄r
 rogant significāt se scienciā appetere **I**n
 eo autē q̄ primo it̄r se cōferunt demon
 strant q̄ diuinam in se p̄cessione nō au
 dēt p̄uenire **A**p̄d se q̄ primo it̄rogare
 deliberant ne forte illuminacōne q̄ ip̄s

a deo fit mirhis festi a iterio gacoe pueni
ant **S**eda qstio est qua fecerit ipsi sus
pmi ageli ad xpm dicentes **Q**uare g ruz
bz e iduntū tuū et vestigia. t. sicut cal
caneū i torculari **D**omi dē habuisse i
duntum idest corp⁹ suū rubz idest sang
uīe cruetatū ex eo q ad huc dū ascēderet
i corpore suo cicatrices hēbat. **V**oluit
em cicatces i corpore suo seruare scdm
q dicit **S**eda. v. de causis. ait em sicut ci
catces dō seruauit et i iudicō seruatus ē
vt fidē resurrectōis astruat vt p hoībz
supplicādo eas pzi representet. vt bōi q mi
sericordie sint redēpti uideāt. vt re pbi q
iuste sint dāpnati recognoscāt. vt ppe
tue uictorie sue certū triumphū deferat
Quē g qstioni dō sic Rndz **T**orcular
calcaui solus ⁊ de gentibz nō ē vir mecū
et potest vocari torcular ceur i q tanq
i prelio sic pssus ē vt etiaz sanguis sic
effunderet. **V**t torcular vocat dyabolū
q hum. mū gen⁹ sic fumbz pctōz iuolū
⁊ strinxit vt quitqd in eis spirituale
erat exprimeret **E**t solum vinaria reman
nerent. **S**ed noster bellator torcular
calcauit vincula peccatorz dirupit et in
celum ascendens postmodum tabernam
celi aperuit. et vinum sancti spiritus
effudit **T**ercia questio est quam fecer
rūt minores angeli maioribus dicentes
Quis est iste rex glorie quibz illi Rndē
rūt dommus vtrum ipse est Rex glorie
De hac angeloz qstioe et aliozum con
uenienti Rnsione sic dicit **A**ugustinus
Sanctificat diuino cōitatu immensus
Aer. ⁊ omnis illa volitans per aera de
monū turba xpo ascendente transfugit
Quibus accurretes angeli quis eēt scissi
tantur dicentes **Q**uis ē iste Rex glorie
quibus alij Rndentes dixerunt **H**ic est
ille valde candid⁹ et roseus **H**ic est ille
qui non habet speciem neque decorem

Infirmus i ligno. fortis in spolio. vills
in corpuscule. **A**rmatus in prelio. sed⁹
in morte. pulcher in resurrectōne. **C**a
didus ex virgine. **R**ubicundus in cruz
ce. fuscus in obpbrio. clarus in celo
Circa quantum quo scilicet merito ascē
dit **P**otandum q triplia merito ascens
dit de quo sic dicit **J**eromin⁹ ppter verit
tatem quia illa que per pphetas pmise
ras adimplesti ⁊ mansuetudinem quia
sicut ovis pro uita populi immolaris
et iusticiam non cum potestate. sed iusti
cia eripuisti hominem et deducet te mi
dex. t. potentia. t. siue virtus deducet te
hoc est in celum. **C**irca **S**extum quo
scilicet ascendit **P**otandum q sup om
nes celos ascendit scdm q dicitur ephē
iij. qui descendit ipse ē et qui ascēdit
sup. o. ce. vt adipleret oia **S**up omēs
celos dicit qz ples sūt celi sup quos ipse
ascēdit. **E**st em celū materiale. **R**ōnale.
Intellectuale. ⁊ supstanciale **C**elū ma
teriale mltiplex ē scz celū aereū. ⁊ ethereū
olimpū. **I**gneū. sydereū. cristallinum et
empyreum **C**elum autem **R**acionale
est homo iustus qui dicitur celum ratio
ne i habitacōis diuine qz sicut celū est se
des ⁊ habitacō dei scdm q dē i ysa. lxxvi.
Celū michi sedes ē sic anima iusti scdm
q dē i sapiēcia aīa iusti sedes ē sapiē **R**a
cōe ouersacōis scē qz scī p ouersacōē et
desideriū semp habitāt in celo **S**icut di
cebat apłus **P**ra conuersacō in celis est
Racōe opacōis otinue qz sicut celū cō
tinue mouet **S**ic et sancti p bona opera
otinue mouentur **C**elū intellectuale est
angel⁹. **A**nglī em dicūt celū qz instar
sūt celi altissimi **R**ōne dignitatis ⁊ excel
lēcie **D**e quoz dignitate ⁊ excellēcia
dicit **D**yo⁹ i libro de diuinis no. ca iij.
Diuine mentes sunt super reliqua exis
tēcia ⁊ viuunt super reliqua viuēcia

et intelligunt et cognoscunt sup sensum
 et rationem et pl⁹ q⁹ oia existētia pulch⁹
 et bonum desiderat et eo p⁹tiap⁹at. **S**ec⁹
 sunt pulcherrimi ratione nature et glo
 rie. **D**e q⁹ pulchritudine dicit dyomis⁹
 in eodem libro. angelus ē manifestacō
 occulti lumis. speculum pur⁹. clarissim⁹
 incontamiatū. incomin⁹atū. immaculatū
 suscipiens si fas est dicere pulchritud⁹
 dei boniformis deformitatis. **T**erc⁹ sunt
 fortissimi ratione virtutis et potencie de
 q⁹ fortitudine dicit damasce⁹ libro ij.
 ca p⁹o iij. fortes sunt et parati ad dei vo
 luntatis explecionē et ubiq⁹ cōfessim i
 ueniuntur ubiq⁹ diuinus uisserit nutus.
Celum em̄ habet altitudinē. pulchritudi
 nē fortitudinē de duob⁹ p⁹is ecclesiastica
 xliij. altitudinis firmitatem rē de iij. iob
 ff. vij. **T**u fersitan cū illo fabricat⁹ es
 rē. **C**elum autem sup substantiaale est eq⁹
 litas diuine excellencie de quo cristus
 uenit et usq⁹ ad illud postmodū ascēdit
 de q⁹ dicitur i psalmo a sumo ce. egre. e.
 et oc. e. usq⁹ ad s. e. **S**up omnes igit⁹
 hos celos usq⁹ ad ipsum celum supsub
 stanciaale cristus ascēdit. **Q**u⁹ em̄ ascē
 dit sup omnes celos materiales habet
 p⁹ illud q⁹ dicitur i psalmo. **E**leuata est
 magni. t. s. ce. de⁹. **S**up omnes enim
 celos materiales usq⁹ in ipsū celum em
 pyreum ascēdit non sicut helias qui
 in curzu igneo ascēdit usq⁹ ad subluna
 rem regionem nec eam trāscendit sed i
 paradysum terrestrē translatus ē q⁹ adeo
 eminet ut p⁹tingat ad sublunare regl⁹
 onem nec eam trāscendit. **I**n hoc g⁹ ce
 lo empyreuo cristus residet et est specul⁹
 et p⁹pa eius mansio et angeloz et alioz
 sanctor⁹ et o⁹grue ouenit h⁹ habitacō har
 bitatoribus. **I**llud em̄ celum ceteros ce
 los excellit dignitate. p⁹zitate. situ. et ar
 bitu. et ideo est oueniens habitacō cristi

q⁹ omnes celos rāconales et intellectuales
 trāscendit dignitate. eternitate. situ immu
 tabilitatis. et ambitu potestatis. **S**imilit⁹
 est congrua habitacō sanctor⁹. illud em̄
 celum est vniforme immobile. lūosita
 tis p⁹fecte et capacitatis imense et recte
 congruit angelis et sanctis q⁹ fuerūt vni
 formes in opacōne immobiles in dilecti
 one luminosi in fide siue cognicōne car
 paces i sancti spiritus recepōne. **Q**u⁹ au
 tem sup celos om̄s rāconales idest om̄
 nes sanctos ascēdit patz p⁹ illud q⁹ di
 ctur cant. secundo ecce iste uenit salies
 i montibus trans. col. et uocant⁹ mōtes
 angeli colles vero uiri sancti. **Q**u⁹ vero
 sup om̄es celos intellectuales idest an
 gelos ascēdit patz p⁹ illud q⁹ dicitur i
 psalmo qui pomis nubem ascen. t. q. am
 s. p. ven. **I**tem ascēdit sup cheru. et uo.
 uo. sup pē. vē. **Q**u⁹ autem usq⁹ ad celū
 supsubstantiaale idest dei equalitatē ascē
 dit patz p⁹ illud q⁹ dicitur mar. vlti. et
 dominus q⁹dem ihesus post q⁹ lo. ē eis
 ascen. in ce. et se. a. d. d. dextera em̄ dei est
 equalitas dei. **B**er n. domio meo singu
 lariter a domino et dicitur et datum est
 sedere a dextris glorie ipi⁹ urpote i glo
 ria coeqli in essentia substantiaali p⁹ ge
 neracōne cōsimili. maiestate nō dispari
 eternitate nō posteriori. **V**t potest dici q⁹
 cristus i ascensione sublimis fuit quaz
 druplia sublimitate. s. locali remunera
 tione p⁹mij cognicōnali et uirtuali de illo
 ephē. iij. qui descendit ipse est et q⁹ ascē
 dit sup. o. ce. **D**e ij. phil. ij. factus obedi
 ens rē ubi dicit augustinus humilitas
 claritatis ē meritum claritas humilitatis
 ē premiū. **D**e iij. post ascēdit sup che.
 idest sup omnem sciencie pleitudinē. de
 iij. patz q⁹ ascēdit etiā s⁹ seraphi ephē.
 iij. scire etiā supeminentē karitatem xpi
Circa vñ. quare scz ascēdit. notandū

q̄ ascensionis sue .ix. sunt fructus siue
utilitates **P**rima utilitas est hūilitatō
amoris diuini **J**o. xvi. nisi ego abiero
paclit̄ nō ueniet vbi dicit **A**ugu⁹ **S**i
carnaliter michi hēseritis capaces spirit̄
nō eritis. sc̄da ē maior cognitō dei **J**o.
xiiij. **S**i diligeretis me gau. v. qz. va.
ad pa. rē **U**bi dicit **A**ugu⁹ ideo s̄braho
formā istā seruī i qua pater maior me
ē vt deū spiritu aliter iudare possitis **T**er-
cia ē meritū fidei **D**e hac sic dicit **L**eo in
sermōe de ascēsiōe **T**ūc ad eq̄lem patri
filii erudicior fides gressu mentis cepit
accedere et tractōe corpeē i x̄po s̄stācie
equa patre mior ē nō egere. **M**agnaz
em̄ b̄ iugoz ē mēcium icūctanter credere
q̄ corpeo nō uidetur icūctū et ibi figere
desideriū q̄ neq̄as inferre cōspectū **A**u-
gust⁹ de ofe. exultauit vt **G**ry. ad. cur.
vi. s. **N**on em̄ tardauit s; cucurrit cla-
mās. dicitis. factis. morte. uita. descensu
Ascēsu clamās vt redeat ad eū et discat
sit ab oculis vt redeat ad cor et iueiam⁹
eū **Q**uarta ē nra securitas. **I**deo em̄ ascē-
dit vt noster aduocat⁹ sit apud prēm
Valde aut securi eē possum⁹ quādo tales
aduocatū apud prēm nos habere osidera-
mus **J**o. ij. **A**duocatum hēmus apud
patrem ihesum cristum iustum et ipse est
ppiacō p peccatis nris **D**e hac securita-
te dicit **B**ernard⁹ securum accessum ha-
bes o homo apd̄ deum vbi mater ante fi-
lium et filius ante patrem. mater osten-
dit filio pectus et vbera. filius ostendit
patri latus et uulnera. **N**ulla ergo pote-
rit esse repulsa vbi tot sunt caritatis insig-
nia **Q**uinta est nostra dignitas. **M**axia
quidē nra dignitas ē qn̄ natura nra vsq̄
ad dexteram dei exaltata ē. vnde et agri
hanc dignitatē i hominib; considerantes
demiceps phibuerūt se adorari ab hōib;
sicut d̄z apo. xix. cecidi inq̄t ante pedes

et vt adorare eū et dixit michi vide ne
feceris seruū tuus sū et frat̄z tuoz vbi
dicit glosa **I**n veteri lege nō phibuit se
adorari sed p̄ ascensioēz uidēs sup se ex-
altari hōiez timuit adorari **L**eo papa in
sermōe de ascēsiōe **H**odie natura nostre
huāitatis vltra octarum altitudinē pote-
statū ad dei patris ē puecta ofessum vt
mirabilior fieret grā dei cū remotis a cō-
spectu hominū q̄ merito reuerēciam sui
senciebantur indicere fides nō diffideret
spes non fluctuaret caritas non teperet
Sexta ē spei nre soliditas heb. iij. hū-
tes s̄ pōtificem m q̄ penetrat ce. illū fili-
um dei. rē. spei nre ofessionē **I**te heb. vi.
Qui confugimus ad tenendam p̄posi-
tam spem quā sicut ancorā habemus ani-
maz tutam. **A**c firmam et incedentem
vsq̄ ad interiora velaminis vbi p̄cursoz
p nobis introiuit ihesus **D**e hac iterum
Leo c̄liti ascensio nostra est puectio et
quo p̄cessit gloria ca pitis eo spes tendit
et corporis. **S**eptima est vie ostensio
Michee. iij. **A**scendit pandēs iter ante
eos **A**ugu⁹ uia tibi fact⁹ ē ipse saluator
surge et ambula habes quo noli pigre-
scere **O**ctaua ianue celestis ap̄rao sicut
em̄ primus adam ap̄ruit ianuas infer-
ni sic sedus paradisi **U**nde ecclesia can-
tat tu deuictō mortis aculeo rē **P**ono
locū p̄paratō **J**o. xiiij. vado parare vob
locum **A**ugu⁹ dñe para qd̄ paras. nos
em̄ tibi paras et te nobis paras qn̄ locū
paras **E**t tibi in nobis **E**t in te nobis

De sancto spiritu

Spūs sanct⁹ hodierna die ut sac̄
actuū testat̄ hystoria i ap̄tos
et liguis igneis miss⁹ ē **C**irca c⁹ missōez
sue aduētū. vij. ofiderāda sūt p̄mo a quo
miss⁹ ē. sc̄do q̄t mōis mittē sue miss⁹ ē
Tercō q̄ t̄pe miss⁹ ē. q̄rto q̄cēs miss⁹ est
Quinto q̄l̄t miss⁹ ē. sexto in q̄l̄ missus est

vij. ppter quid missus est. Circa primū
 scz a quo missus ē. Notandum qd iphū
 spiritum patē misit. et filius misit. et spi-
 ritus. s. seipm dedit et misit. De pmo io.
 xiiij. pacit? autē s. s. quē m. p. i. rē. De
 ij. Jo. xvi. si autem abiero m. e. ad uos
 Missio enim in istis inferioribz habet opa-
 cōnem ad suum mittentē sub triplia ha-
 bitudine. s. vt ad dantem eē et sic mittit
 radius a sole vt ad dantem virtutem et
 sic mittitur iaculum a pectore vt ad
 dantem iurisdicōnem siue auctoritatem
 et sic mittitur nuncius a pceptore. scz
 cundū hūc triplicē modū missio potest
 conuenire spiritui sancto. Mittitur enī
 a patre et filio tanqz ab eis habens esse
 et virtutem et auctoritatem in operando.
 Nichilomin? et ipse spiritus sanct? seipm
 dedit et misit qz iudicatur inuari. Jo. xvi.
 cū dicitur Cum autē ue. il. s. x. rē. Rā
 sic dicit leo papa i sermone de penthē.
 Etā emtas icōmutabil? deitas vna ē in
 substantia indiuisa in opere. cōsors in
 uoluntate par in omni potētia equalis
 in gloria. Diuisit autē sibi op? nostre
 redempcōis misericordia trinitatis vt
 pater ppararetur filius ppararet spiritus
 sanct? igniret. Quia enī spiritus. s. de? est
 ideo recte dicitur seipsum dare. hoc autē
 qz spiritus. s. deus sit ostendit ambrosi?
 in libro de spiritu sancto sic dicens Ex-
 quatuor istis manifesta dimitatis eius
 gloria conpbat. Deus enī eē cognos-
 cit aut qz sine peccato est. aut qz pecca-
 ta condonāt. aut qz crea tura non est. s.
 creator ē. aut qz nō adoratur sed adorā
 et in hoc ostenditur qliter beata trinitas
 se totalit nob exhibuit. pater enī omnia
 qz habuit nob exhibuit quia sicut dicit
 angustinus misit nob filium suum i p-
 ctum nostre redempcōis spm sanctum i
 pūlegium nostre adopcōis et seipsum

totū reseruat i hereditatem adopcōis.
 Similiter filius totalit se nob exhibuit
 qz sicut dicit Bern. ipse pastor ipse pas-
 seua. ipse redemptio. Dedit enī nob aī-
 mam in pectum. sanguinē i potū. et car-
 nem in cibum et deitatē in pectm. Si-
 militer et spiritus. s. totaliter omnia sua
 dona nob exhibuit et exhibet qz sic dicit
 i. cor. xliij. Alij per spiritum sanctū datur
 sermo sciētie. alij sermo sapiētie scdm
 eundem spiritum alteri fides in eodē spū.
 Leo papa Spūs sanctus inspirator est
 fidel. doctor sciētie fons dilectionis. sig-
 naculum castitatis et totus causa salutis.
 Circa scdm qd. s. modis mittit siue mis-
 sus est notandū qz spūs s. duobz modis
 mittitur. s. uisibliter et inuisibliter. i. u-
 sibliter cū mentibz sanctis illabatur. uis-
 sibliter cū in aliquo signo uisibli demō-
 stratur. De missione inuisibli dicit Jo.
 iij. Spūs ubi uult spirat et uo. e. au. s.
 ne. vn. x. aut qz va. nec mirz qz sicut di-
 cit Bern. de uerbo inuisibli p oculos nō
 intrat qz nō est coloratum sed neqz per
 aures qz nō sonat. sed neqz p nares qz
 nō aeri miscetur sed menti nec iscat aerē
 sed fecit neqz uero p fauces qz nō ē man-
 sum et haustum nec tactu corporis qz il-
 lō palpabile non est. Queris igitur cū
 ita sint inuestigabiles uie eius vnde ad-
 eē nouerit. Rēp ex motu cordis intellexi
 presenciam eius et ex fuga tucōz aduersi
 ti potēciam uirtutis eius et ex discussiōe
 siue redarguōne occultoz meozū admi-
 ratus sum pfunditatem sapiētie eius et
 ex qz et aliqz emdacione mox m. expert?
 sū bonitatem mansuetudinis eius et ex re-
 formatione et renouacione spūs mentis
 mee pcepti vt aliqz speciem decoris eius
 et ex contutu hozz omniū simul expau-
 multitudine magnitudis eius h Bern.
 Missio aut uisibilis est cū i aliq uisibili

signo ostēdit Et notādū q̄i q̄ntuplia
specie uisibli spūs scūs mōstrat̄ est Pri
mo ī specie columbe sup̄ xpm̄ baptizatū
luce. iij. Descendit spūs. s. corporali spē
sicut colūba ī ipsū Secdo in spē nubis
luade sup̄ xpm̄ trāfigurātū **M̄. xvij.** ad
huc eo loquēte ecce nu. luada obūba.
eos vbi sic dicit glosa Sicut baptizato
dño sic et gloriificato misterū scē trinita
tis ostendit̄ spirit̄. s. ibi ī columba. b
ī nube luada Tercō ī specie flat̄ **Jo. xx.**
Insufflauit et dixit eis accipite spiritum
scm̄ rē Q̄rto ī spē ignis Q̄nto ī spē lig
ue et ī hac duplia spē apparū hodierna
die Ideo autē ī hac q̄ntuplia specie rez
mōstrat̄ ē vt dē intelligi q̄ hax rez p̄pe
tas opat̄ ī cordibz ī quibz illabit. Col
umba gemitū p̄ cantu habet. felle caret
In forāmbz petre manet Sic spiritus
sanct̄ illos q̄s replet facit p̄ suis peccat̄
gemere **psal. lix. Rugiem̄. q. vrsi omēs**
et. q. columbe meditant̄ gemem̄ Ro.
vij. Ipse spirit̄ postulat p̄ nobis ge
mittibz īenarrabilibz idest nos postulan
tes et gementes facit Secūdo sine felle
amāritudinis esse **Sap. xij. O q̄ bon̄ r**
sua. est do. s. r. m. nobis Itē ibidē **vij.**
vocat̄ suauis benignus human̄ ex
eo q̄ suauis benignos et humanos facit
at Suauis ī sermone. benignos ī corde
et humanos ī opere Tercio ī petre foras
mimbz idest ī xpi uulneribz habitare
canticō. ij. surge amica mea spōsa et ve
co. m. glosa fouens michi pullos meos
īfusione spirit̄ sancti ī forāmbz petre
glosa ī xpi uulneribz. tre. ultimo spiri
tus oris nostri cristus dominus captus
est ī peccatis nostris cui diximus ī um
bra tua uiuemus ī gentibus q̄si diceret
spirit̄ q̄ est oris nostri quod os nostr̄
est cristus dominus qui est os nostrum
et caro nostra facit nos dicere cristo m

umbra tua idest ī passione tua ī qua
cristus fuit tenebrosus et despectus uue
mus per uigem memoriā Secundo
mōstrat̄ ē ī spē nubis. nubes a tra eleua
t̄ refrigerū p̄stat et pluuiā generat Sic
spirit̄ quos replet a tra eleuat p̄ ōptū
frenoz **Eze. viij. Eleuauit me spirit̄** m
ter celū rē Itē **eze. i. q̄cūqz ibat illuc eū**
te spū et rote p̄ter eleuabāt seq̄ntes eum
spūs em̄ uite erat ī rotis Itē **g. gustato**
spū desipit. o. ca. Secdo refrigerū p̄stat
v̄t ī cētina uicōz vñ et bñ **AA** arie dem̄
ē spūs. s. supueiet ī te et v̄t̄ alti. ob. tibi
idest te ab oī estu uicōz refrigerabit vñ
et spiritus. s. vocatur aqua q̄ habet vim
refrigeratiuā **Jo. vij. flumina de v̄. enis**
flu. a. vi. b autē dixit de spū. s. quē crāt ac
cepturi credētes ī eū Tercō generat plu
uiāz lacmaz **psal. flauit spūs ei⁹ et flu.**
aq. s. lacmaz Tercō mōstrat̄ est ī spe
cie flat̄ flat̄ leuis ē et ad respirādum
nec̄rius ē Sic spūs. s. leuis idest veloc̄
ē ad se descendum. omnibz eī mobilibz
mobilior ē. glosa sup̄ illud factus est
repente de celo son̄ rē Rescit tarda mo
limina sancti spūs gracia Secdo calidus
ē ad īflāmādū **Luce. xij. Ignē v̄i mittere**
ī terrā rē qd̄ uolo nisi vt ardeat. vñ et au
stro v̄to calido opat̄ **Cānticoz. iij. surge**
aq̄lo rē ueni auster p̄fla. rē Tercō lenis
ē ad dem̄cendū. vñ rē ad ei⁹ lenitatē ī si
nuādaꝝ uocat̄ noie v̄ctōis **Jo. iij. v̄ne**
cio ei⁹ docz nos de oībz noie Rozis. vñ
cantat̄ ecclesia et sui Rozis it̄ma. rē **Ro**
mine aure tenuis iij. Regum. xix. et post
ignem sibilus Aure tenuis rē ibi domi⁹
Q̄rto necessari⁹ ē ad respirādum adeo
q̄ppe necessari⁹ ē q̄ si ad horā m̄strahere
tur hō ōtinuo moreretur sic et de spū. s.
intelligēdū ē **psal. auferes spiritum corū**
rē deficiet et ī pl. s. reuer. Jo. vi. spūs ē
q̄ uiuificat Q̄rto mōstrat̄ ē ī spē ignis

Quinto in specie lingue. quare autem in hac die duplici specie apparuit dicitur infra Circa iij. s. quo tempore missus est Notandum quod missus est quinquagesimo die a pascha Ideo autem in die quinquagesima missus est ut dicitur intelligi quoniam a spiritu. s. est legis perfectio. eterna remuneratio. et peccatorum remissio. legis perfectio quoniam secundum glossam a die agni primolati quinquagesimo die data est lex in igne In nouo etiam testamento quinquagesimo die a pascha christi descendit spiritus in igne. lex in monte synay. spiritus in monte sion. lex in sublimis montis loco. spiritus datur in cenaculo. unde per hoc insinuat quod ipse spiritus. s. est perfectio totius legis. quia plenitudo legis est dilectio. secundo eterna remuneratio unde glossa. sicut xl. diebus quibus post resurrectionem cum discipulis conuersatus est presentem ecclesiam designat ita quinquagesimus dies quod spiritus sanctus datur denarium eterne remuneracionis exprimit. secundo peccatorum remissio unde glossa ibidem ideo in quinquagesimo anno indulgentia fiebat in iubilaeo et per spiritum sanctum peccata remittuntur et sequitur in glossa in spirituali iubilaeo res soluentur. debita dimittuntur. exules in patriam reuocantur. hereditas amissa redditur. serui id est homines peccato uenditi a iugo seruitutis liberantur huc usque glossa. Res mortis soluentur et liberantur unde Ro. viij. Lex spiritus uite in christo liberat me a lege peccati et mortis. Debita peccatorum dimittuntur quia caritas operatur multitudinem peccatorum Exules in patriam reuocantur psalmus. spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam. hereditas amissa redditur Ro. viij. Ipse spiritus testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii dei si autem filii et heredes serui peccato liberantur ij. cor. iij. ubi spiritus domini ibi libertas. Circa quartum. s. quare apostolus missus est scire

102

duum est quod secundum glossam tribus uicibus eis datus est scilicet ante passionem. post resurrectionem et post ascensionem Primo ad faciendum miracula. secundo ad relaxandum peccata Tercio ad confirmandum corda Primo quoniam eos ad predicandum misit et super omnia demonia et ut languores curarent potestatem dedit eis. Nec enim miracula per spiritum sanctum fiunt secundum quod dicitur 1. cor. xij. si autem in spiritu dei elato demonia non tamen consequens est ut quicumque habet spiritum sanctum faciat miracula quoniam sicut gregorius ait miracula hominem sanctum non faciunt sed ostendunt. nec quicumque facit miracula habet spiritum sanctum quoniam et mali asserunt se fecisse miracula dicentes domine domine nonne in nomine tuo prophetauimus et Deus enim facit miracula paucorum angelorum per materiam humilitatem Demones per uirtutes naturales rebus misit Magi per oculos contractos cum demonibus boni christianorum per publicam iustitiam mali christianorum per signa publice iusticie. ij. cor. x. dedit eis spiritum sanctum quoniam in eos insufflauit dicens accipite spiritum sanctum quod remittit peccata et non tamen potest quod peccatum remittere quantum ad maculam que est in anima. Aut quantum ad reatum id est obligationem ad penam eternam. aut quantum ad dei offensam que solum ex infusione gratie et uirtute contricionis remittuntur. dicit enim sacerdos absolueret tu quia a culpa absolutum esse tu quia penam purgatoriam in temporalem commutat. tu quia de ipsa temporalis partem relaxat Tercio dedit eis hodierna die quoniam eorum corda sic solidata sunt ut nil tormenti timeret psalmus. spiritus oris eius o. v. eorum Augustinus talis est gratia spiritus. s. quod si tristitia inuenit dissoluit Si desiderium per misericordiam consumit Si trepidacionem abiat Leo papa sperabat ab apostolis spiritus sanctus

non ut tunc p̄mis sanctorum habitare
esse inciperet sed ut sacramenta sibi peccata
et feruencius accenderet et copiosius in
undaret **Cumulans** sua dona non iohannis
nec ideo nouus opere. q̄ dicitur lar
gitate **Circa** quantum qualis sc̄ missus
est **Rotandum** q̄ missus est cum sono in
linguis igneis et ipse lingue apparuerunt se
dendo. **Sonus** autem fuit repentini. ve
hemens et replens. **Repentinus** q̄ sanctus
spiritus tarda molimina nescit **Celestis**
quia celestes efficit. **Dehemens** q̄ timo
rem filialem inducit. vel quia eternum
re adimit. unde uehemens quasi re adi
mens. vel q̄ mentem ab omni carnali
amore uelit. unde uehemens quasi ves
bens mentem **Fuit et replens** quia spiri
tus sanctus omnes apostolos repleuit
unde repleti sunt omnes et **Triplex** est
autem signum plenitudinis quod fuit
in apostolis **Primum** est non resonare ut
patet in dolo quod cum plenum est non
resonat **Job. vii.** Nunquid mugiet bos
cum ante presepe plenum fuerit quasi dis
cat. cum presepe cordis plenitudinem h̄
gracie non locum non habet mugitus in
pacencie **Hoc** signum habuerunt apos
toli quia in tribulacionibus p̄ impacien
ciam non resonabant immo ibant gau
dentes a conspectu consilij et **Secundum** sig
num est non plus reape sue sacietatem
habere. **Quia** enim vas aliquo liquore ple
num est aliud reape non potest. sicut
homo satur non appetit amplius. **Sic**
sancti qui habent plenitudinem gracie non
possunt reape alium liquorem dilecti
onis terrene **ysa. i.** Plenus sum et ideo
holocausta et **Similiter** qui gustauerunt
celestem suauitatem ideo non sic
unt terrenam voluptatem **Augustinus**
Qui biberit de fluuio paradisi cum una
gutta maior est oceano **Restat** ut in eo

fluis huius mundi estincta sit **Hoc** sig
num habebant apostoli qui nichil p̄p̄
uoluerunt habere sed in communi omnia
diuidere **Tertium** signum est supereffluere
ut patet in fluuio inundante ecclesie
altia. **xxiii.** qui implet quasi phison sa
pienciam **Ad** literam illius fluuij p̄p̄
est effluere et arcuadiacencia irrigare
sic apostoli ceperunt effluere quia ceperunt
loqui uarijs linguis ubi dicit glo
sa **Ecce** signum plenitudinis plenum vas
erumpit ignis in sinu non potest occul
tari **Ceperunt** iteque arcuadiacencia irri
gari. **Unde** statim petrus p̄ edicare ces
pit et tria **et** conuertit **Secundo** missus
est in linguis igneis. circa quod tria ui
denda sunt **Primo** quare diuicti in linguis igni
s **Secundo** quare in igne potius q̄ in
alio elemento **Tercio** quare in lingua potius
q̄ in alio membro **De** primo sciendum
q̄ triplex ratione apparuit in linguis igneis
Primo ut uerba ignea p̄ferrent **Secundo**
ut legem igneam predicarent sc̄ legem
amoris **De** his duobus **Bernardus** uenit spi
ritus sanctus in linguis igneis ut lingui
us omnium gentium uerba ignea loque
rentur et legem igneam lingue ignee p̄
dicarent **Tercio** ut spiritum sanctum qui
ignis est p̄ eos loqui cognoscerent et h̄
ne diffiderent. et ne aliorum conuersiones
sibi attribuerent et ut omnes eorum uerba
tanquam del audirent **De** secundo sciendum q̄
missus est in specie ignis multiplici ratione
Prima fumitur penes eius septemplex
graciam. **Spiritus** enim ad modum ignis
Alta humiliat. p̄ donum timoris. emollit
dura. per donum pietatis **Illuminat**
obscura per scienciam. restringit fluida
per consilium. consolidat mollia p̄ for
titudinem. clarificat metalla tollendo ru
biginem per donum intellectus. sursum
tendit per donum sapientie **Secundo** sumis

penes eius dignitatē et excellētiam. Ignis enim excellit omnia elementa. specie ordine uirtute. Specie ratione pulchritudinis in luce. Ordine ratione sublimitatis in situacione. Virtute ratione uigorositatis in actione. Sic et spiritus sanctus in hijs omnia excedit propter primum dicitur spiritus sanctus incoincidentus. propter secundum quod capiat omnes spiritus intelligibiles. propter tertium habens omnem uirtutem sap. vij. Tercia sumitur penes eius multitudinis efficaciam. hanc rationem assignat Rabanus sic dicens. Ignis quatuor habet naturas. uirtus. purgat. calefacit et illuminat. Similiter spiritus exurit peccata. purgat corda. torporem excutit. Ignorantiam illustrat. h. Rabanus exurit peccata uelut Zacharia. xiiij. pro igne uera conficitur uelut argentum h. etiam igne uelut peribat propheta dicens uelut renes. m. et purgat corda ysa. iij. Si sanguinem irrem lauerit de medio eius in spiritu iudicij et spiritu ardoris Torporem excutit. unde dicitur de illis quos replet spiritus sanctus Ro. xij. Spiritus feruentes et gregorius In igne apparuit spiritus quia ab omni corde quod replet torpore frigoris excutit et hoc in desiderio sue eternitatis accendit Ignorantiam illustrat. sap. ix. Sensum autem tuum quis sciet nisi tu dederis sapientiam et miseris spiritum sanctum tuum de altissimis et ita cor. ij. Robis autem reuelauit deus pro spiritu suum Quarto sumitur penes ipsius amoris naturam. Amor enim pro ignem habet significari triplici ratione Primum quod ignis semper est in motu sic et amor spiritus sancti quos replet semper facit esse in motu bone operationis. unde gregorius nunquam est amor dei otiosus. Operatur enim magna si est. si autem operari negligit amor non est Secundo quia ignis inter cetera elementa est maxime formale et modicum habet de materia et multum de forma Sic amor

spiritus sancti quos replet facit habere modicum de amore terrenorum et primum de amore spiritualium ut iam non carnalia carnaliter sed potius spiritualiter diligat. Distinguit enim Bernardus quatuor modos diligendi scilicet diligere carnem carnaliter spiritum carnaliter carnem spiritualiter et spiritum spiritualiter Tercio quia ignis habet alia inclinare sursum tendere. fluida adunare et congregare Per hec tria intelligitur triplex vis amoris. Amor enim sicut habetur ex uerbis dyomisij in libro de diuinis nominibus habet triplicem uim scilicet inclinatuam. eleuatuam. et coordinatuam Inclinatuam quod inclinat superiora inferioribus. Eleuatuam quia eleuat inferiora superioribus. Coordinatuam quod coordinat equalia coequalibus h. dyomisius. hanc enim triplicem uim amoris spiritus sanctus efficit in hijs quos replet quia inclinat eos per humilitatem et sui contemptum Eleuat in desiderium superiorum. et coordinat iuam per uniformitatem morum De tercio sciendum quod apparuit potius in lingua quam in alio membro triplici ratione. Lingua enim est membrum igne iehenne inflammatum. difficile ad regendum. et uel bene rectum Quia ergo lingua igne infernali inflamata erat ideo igne spiritus sancti indigebat Iaco. i. Lingua nostra ignis est et cetera Quia difficile regitur Ideo pro ceteris membris gratia spiritus sancti indiget Iaco. iij. Omnis natura bestiarum et cetera Quia uel valde si bene regitur Ideo necesse fuit ut spiritum sanctum rectorem haberet In lingua etiam apparuit ad significandum quod predicantibus ualde necessarius fuit. predicantibus enim necessarius est quod facit eos loqui feruente absque trepiditate et Ideo missus est in specie ignis Bernardus. uenit spiritus sanctus super discipulos sicut lignus ignis ut uerba ignea loquerentur

et legem igneam lingue ignee predicarent confidentes absque pusillanitate act. iiii. Repleti sunt omnes spiritu sancto et ceperunt loqui cum fiducia uerbum dei. **¶** Multipliciter propter capacitatis auditorum diuersitatem et ideo dicitur actum iij. quod ceperunt loqui varijs linguis. uti liter ad edificacionem et utilitatem **¶** Psal. xliij. Spiritus domini super me eo quod uenit in me. **¶** Tercio ipse lingue apparuerunt sedendo ad significandum quod presidentibus necessarius erat. **¶** Presidentibus quoque et iudicibus necessarius est quia confert auctoritates ad peccatum remittendum **¶** Johannes xx. Accipite spiritum sanctum quorum remiseritis peccata etc. **¶** Sapientiam ad iudicandum **¶** Psal. cxlij. Ponam spiritum meum super eum iudicium gentibus proferet. **¶** Mansuetudinem ad suportandum **¶** Numeri xi. Dabo eis de spiritu qui in te est ut suportetur onus populi tecum. **¶** Spiritus moysi erat spiritus mansuetudinis ut patet **¶** Numeri xij. Erat moyses mansuetissimus etc. ornatum sanctitatis ad informandum **¶** Job. xxxvi. Spiritus domini ornauit celos. **¶** Circa vi. in quos scilicet missus est. **¶** Notandum quod missus est in discipulos qui fuerunt receptacula munda et habilia ad susceptionem spiritus sancti propter septem que fuerunt in eis. **¶** Ipsi enim primo fuerunt animo quieti quod notatur in hoc quod dicitur dum conplerent dies pentecostes id est dies requiescentis. **¶** Illud enim festum erat ad requiem deputatum **¶** Psal. lxxvi. Super quem requiescet spiritus meus nisi super humilem etc. **¶** Secundo dilectione uniti quod notatur in hoc quod dicitur Erant omnes pariter. **¶** Erat enim eis cor unum et anima una. sicut enim spiritus hominis non uiuificat membra corporis nisi in uita sic nec spiritus .s.

scilicet membra spiritualia et sicut ignis lignorum diuisione extinguitur sic spiritus .s. per discordiam in hominibus et ideo cantat de apostolis inuenit eos concordis caritate et illustrauit eos iundans deitas deitatis. **¶** Tercio loco secreti quod notatur in hoc quod dicitur in eodem loco scilicet in cenaculo **¶** Osee. ij. ducam eas in solitudinem et loquar ad cor eius. **¶** Quarto oratione assidua. unde permittit. **¶** Erant perseverantes unanimes in oratione. unde cantatur de eis orationibus apostolis eum uenisse. **¶** Quod enim oratio necessaria sit ad susceptionem spiritus .s. ostendit sap. viij. Inuocauit et uenit in me spiritus sapientie. **¶** Ite Johannes xiiij. Rogabo patrem meum et alium para. da. uo. **¶** Quinto humilitate predicti quod notatur in hoc quod dicitur sedentes **¶** Psalmista. qui emittit fontes in conuallibus id est gratiam spiritus sancti donat humilibus et super quem requiescet spiritus meus etc. **¶** Sexto pace coniuncti quod notatur in hoc quod erant in iherusalem que interpretatur uisio pacis. **¶** Quod autem ad recipiendum spiritum sanctum pax necessaria sit ostendit dominus **¶** Jo. xxi. Primo pacem obtulit dicens pax uobis. **¶** Deinde statim sufflauit et dixit Accipite spiritum sanctum. **¶** Septimo in contemplatione erecti quod notatur in hoc quod spiritum sanctum receperunt in superiori cenaculo. unde dicit glossa ibidem quod spiritum .s. desiderat carnis domicalium transcendens mentis contemplatione calcit. **¶** Circa septimum propter quod scilicet missus est. **¶** Notandum quod missus est propter sex causas que notantur in hac auctoritate. **¶** Paraclitice autem spiritus sancti etc. **¶** Primo ad consolandum mestos quod notatur cum dicitur paraclitice quod id est quod consolator **¶** psal. lxi. spiritus domini super me etc. et sequitur ut ponere consolationem lugentibus **¶** syon **¶** gregorius consolator spiritus domini qui de peccati propenacoe merentibus dum spe uenit propenacoe ab afflictione tristitie mentem leuat

Secundo ad uiuificandum mortuos quod notatur cum dicitur spiritus quod spiritus enim qui uiuificat eze. xxxvij. ossa azida audite uerbum domini etc. Ecce ego imitatur tam in uos spiritum et uiuetis Tercio ad sanctificandum imundos quod notatur cum dicitur sanctus. sicut enim dicitur spiritus qui uiuificat ita sanctus quod sanctificat et mundat. Unde sanctus idem est quod mundus Post fluminis impetu. id est mundans et habundans gratia spiritus sancti letificat ciuitatem dei id est ecclesiam dei et per istud flumen sanctificauit tabernaculum suum altissimus Quarto ad confortandum amorem inter discordes et odiosos quod notatur cum dicitur pater. pater. n. dicitur eo quod naturaliter diligit nos Jo. xiiij. Ipse enim pater amat nos si pater et nos filij eius et fratres adiuuam et inter fratres perfecta amicitia perseuerat Quinto ad saluandum iustos quod notatur in eo quod dicitur in nomine meo quod est ihesus et salus interpretatur In nomine igitur ihesu id est salutis pater misit spiritum ut ostendat quod ad saluandas gentes uenit Sexto ad docendum ignaros quod notatur in eo quod dicitur Ille uos docebit omnia Circa octauum notandum quod datur siue missus est in premissa ecclesia per orationem. unde orantibus apostolis etc. et luce iij. orante ihesu descendit spiritus sanctus etc. Secundo per uerbi dei deuotam et attentam audicionem act. p. ad huc loquente petre etc. Tercio per assiduum operationem quod notatur in manu imposicione act. viij. Tunc imponebant manus super illos etc. uel imposicione manu signat absolucionem que fit in confessione

De sancto Gordiano

Gordianus a grecis quod est dogma siue domus et dyon quod est clauis quasi clara domus in qua habitabat deus Sicut autem dicit augustinus in libro de

ciuitate dei Bona domus est pibus mēbris disposita ampla et lauda Sic ille sanctus fuit pariter dispositus per concordie imitationem. amplius per caritatem. laudus per ueritatem Epymachus ab epy quod est supra et machos quod est pugna quasi pro superis pugnans

Gordianus uicarius iuliani imperatoris cum quedam christianum nomine ianuarius ad sacrificandum compelleret. ad predicacionem tamen ipsius ianuarius ad fidem cum uxore sua nomine marita et filij. uiris conuersus est Quod audiens iulianus iussit ianuarium in exilium mitti. Gordianum uero si sacrificare nollet capite truncari Decollatus est igitur beatus Gordianus et corpus eius ad canes per viij. dies proiectum est Sed cum omnino remansisset intactum tandem a familia sua rapit et cum beato Epymacho quem dudum predictus iulianus occidi fecerat non longe ab urbe miliario fere uino circa annum domini ccc. lx. sepelitus

De herenco et achileo

Pereus interpretatur lucas consiliarius uel Pereus a nereus quod est lucerna et us festinans. uel nereus quasi ne id est nequaquam reus. fuit ergo consiliarius lucas in uiginitatis predicacione. Lucerna in honesta conuersacione. Festinans in celi seruire Pereus id est nequaquam reus in consciencie puritate Achilleus ab achi quod est frater meus et lesa quod est salus quasi fratrum salus Nox passionem euhices uictorinus et maro seruus christi scripserunt

Pereus et achilleus eunuchi cubicularij Domitiale neptis domitiani imperatoris fuerunt quasi beatus petrus. apostolus baptizauit. Cum ergo predicta domitilla Aureliano filio consulis nupta esset et gemis et purpureis uestibus tegetetur Pereus et achilleus fidem predicauerunt

et virginitate multipliciter commendauerunt ostēdentes virginitate deo esse primā. angelis germanā. hoīb; inatā vrozē viro sibi. pugnis et calab; cedi. Deformes prius sepi; pcreari. Rurs; q; vix matris pia monita sustinebat oportere grādia cōuua pati mariti. Illa aut; inter cetera dixit. Scio patrem meum fuisse zelotipū et matrem meam ab eo conuua plurima passam esse. Nunquid vir meus tal; futurus est. Cui illi. Quomiam q̄diu sunt sponsi uidentur esse benigni sed mariti effecti crudeliter dominant; et aliquā ancillas pferunt dominabus. Omnis autem sanctitas amissa per penitenciam reuocari potest. sola nisi virginitas ad suum statum reuocari non potest. Reat; enim per penitenciam expelli potest. virginitas reuocari non potest. Tunc flauia domialla credidit et virginitatem vouit et a sancto clemente uelata est. Quod spōsus eius audiens licentia a domiano imperata virginem cum sanctis Perco et achilleo in pontianam insulam relegauit putans se per hoc posse virginis ppositum immutare. Post aliq; temp; cum ipse ad insulam pcessisset et multis muneribus sanctos ut virgini suaderēt induceret hui;modi penitus respuentes magis eam in domino confortabant. Quapropter cum ad sacrificia compellerēt et dicerent se a beato petro apostolo baptizatos nulla ratione posse ydolis ymolare capite celi sunt circa annum domini lxxx. quorum corpora iuxta sepulchrum petronelle posita sunt. Alios etiam sez victorinum euticem et maronem quib; domialla adhebat tanq; seruos tota die in suis pcedijs laborare faciebat. Et vespere cantabrum ad manducandum eis dabat. Tandem euticem cedi iussit quib; spiritū exalaret. Victorinū vtro i

aquis fetentib; suffocari. Maronē vero saxo igenti oppmi iussit. Cū aut; imaisimā petā quā vix lxx. viri mouere poterāt sup eū iactassent. ipse p̄dic tū lapidē i humeros suos accepit et q̄si leues paleas ad duo miliaria portauit et cū plurimi credidissent osularis eū occidi fecit. **P**et; h; aureliā domialla de exilio redux; et duas virgines Eufrosinā et theodoram collicāneas ei; ut ei suaderent misit q̄s tū domialla ad fidem ouerit. Tunc aurelianus cū sponsis p̄dictaz puellaz et tribus ioculatoribus ad domiallam venit ut eius nuptias celebraret et ipsaz saltem violenter oppmeret. **S**; cū domialla p̄dictos sanctos iuuenes ouertiss; aurelianus domiallam i thalamū introduxit et ibidē mimos canere fecit et ceteros secum saltare iussit volēs eā p̄modū uolare. **S**; cū descerēt mimi i canendo et ceteri i saltādo. ipse tū per duos dies nō cessauit quib; i saltando deficiēs expitauit. Euxarius vtro frater eius i pertrata licentia omēs q; crediderāt interfecit et cubiculo vbi p̄dicte virgines morabant ignem supposuit que ozantes spm emiserūt. Quaz corpora sanct; Cesar; mane illesa reperiens sepeliuit.

De sancto panario

Panā a pan qd ē totū et ḡt; qd ē ca; q. tot; ato grat;. qz i sua puericia v; sic d; i glosario panēs d; rapia panāri; flagell; s̄iect;. pan; ce; lapis uarie colorat;. Ipse enī rapuit p̄das capti; siue s̄iect; flagell; tormen; to; colorat; varietate virtutū.

Panā nobiliss; ort; p̄tib; dū apd frigiā et p̄re et m̄re ozbat; ēet s; cura dyomisij patru; sui relict; ē. Ambo g; Romā vbi largū habebant patimoniū redierunt. In q̄z vico corneli; papa cū fidelib; latitabat

A quo quidem cornelio cum p̄dicat̄ dy
ocleca? et p̄cā? fidē xp̄i recepissent. tā
dē dyocle? ī pace morit̄ et p̄cā? capis
et Cesari presentat̄. Erat autē pancraci?
q̄si annozūū xiiij. Cui dixit dyocleas
anus Cesar infantule su adeo tibi ne ma
la morte moriaris quia cū puer sis fas
ale decipis et quia nobilis con. p̄baris et
karissimi mei filius extitisti Rogo te ut
p̄cedas ab hac vltima ut velut filium
meum te habeam Cui panca? et si puer
fū corpe. cor tñ gero semile Et v̄tute do
mini mei ihesu xp̄i terzoz v̄ster tantum
apud nos ē q̄tum b̄ p̄ictura quaz cer
nimus. Dñi autē tui quos me hortaris
colere deceptoz et ḡmanaz stup̄atoz
fuerunt qui etiam nec parentibz pep̄cer
runt Qd si hodie seruos tuos tales cog
nosceres p̄tinus ocadi iuberet. Tales de
os m̄roz q̄modo colere non erubescis
August? igitur putans se a puero uictū
iussit eum in uia aureliana decollari. ar
ca annos domini. cc. lxxvij. Cui? cor
pus co caulla senatrix diligent̄ sepeluit
Ad eius sepulchz ut ait ḡg. turonen.
Si q̄s falsū iurare voluerit anteq̄ ad
choz cancelli peruemat aut statim a des
mone captus misamit. aut cadens ī pau
mentum p̄tinus uitam p̄dit. Lis non
modica inter duos erat et iudex reum mi
nime ignorabat. Zelo igitur iusticie ius
dex ductus ambos ad altare sancti pe
deduxit et ibidem reum innocenciam suaz
quam p̄tendebat iuramento expiare coe
git Rogans aplm ut aliq̄ indicō oñdes
ret v̄ritatem Cum autem ille iurasset et
nichil mali passus fuisset Iudex eius ma
licie conscuus zelo accensus iusticie excla
mavit Semoz iste petr? aut nimis mi
sericors est. aut immozī defert. Cam? ad
pancēum iuuenem et ab eo requiramus
Cum ḡ v̄nissent et super tumultum reus

iurare falsum p̄sumpsisset manū inde
trahere non potuit et idem postmodum
expirauit. v̄nde vsq; hodie a plerisq; ob
seruatur ut super reliq;as beati Pancracij
pro arduis iuramentum fiat

Octo de festiuitatibz q̄ occurr̄
rūt iter tempus reconciliacōis
quod tempus representat ecclesia a pas
scha vsq; ad octauas pent̄. Sequitur
uidere de festiuitatibz que eueniunt infra
tempus pegrinacōis. quod tempus re
presentat ecclesia ab octana p̄t̄. vsq;
ad aduentum. Principium autem hui?
temporis non semp hic incipit sed iuxta
pascalem terminum variatur

Vel sancto urbano
Urbanus ab vrbamitate dētū
v̄l vrbā? ab v̄z q̄ est lumen
v̄l ignis et banal r̄nsio. fuit enī lumen
per cōuersacōez honestam. Ignis p̄ caris
tatem succensam. R̄nsio per doctrinam
fuit lumen siue lux. qz lux est ī aspectu
amabilis. ī absentia īmaterial. In situ
celestis. In actu perutil. Sic ille sanct?
fuit amabil ī cōuersacōe īmaterial
ī mundi despectione Celestis ī contem
placōne. v̄l ī predicacōne

Urbanus calixto pape successit
Cui? tēpore cum fuisset maria
persecucō ī xp̄ianis Tandē alex
ander cui? mater Amea xp̄iana erat quā
origen. conuertetat ip̄tum sumpsit Ip̄a
igitur filii p̄cibz maternis iduxit ve
a persecucōne xp̄ianoz cessaret Dext̄n
Almachius vrbis p̄fectus qui beatam
cealias decollauerat ī xp̄ianos crudeliter
seuebat Sanctū igitur vrbānum dis
ligenter iquiri fecit et ī quodam antro
p̄curante carpasio q̄daz mistro cū f̄bz
p̄biteris et f̄bz dyacomibus reptum in
carcerem mitti iussit Post b̄ corā seip̄sū

adduci precepit et quod quinque milia hominum cum sacilega caelia et illustribus viris tyburcio et valeriano seduxerat eadem obiecit et thesauros caelie requisivit. Cui urbanus. ut video plerumque te ad seuerendum in sanctos ducit cupiditas quam cultus deorum. Thesaurus caelie per manus pauperum celos conscendit. Cum igitur sanctum urbanum cum socijs plumbatis cederent et ipse nomen domini Elyon inuocaret. subridens prefectus ait Sapiens uult iste senex uideri et ideo nunc ignota loquitur. Cum autem superari non possent iterum in carcerem recluduntur. Vbi tres tribunos ad se uenientes cum custode carceris anolino sanctus urbanus baptizauit. Audito igitur quod anolinus christiannus factus esset prefecto sistitur et sacrificare renuens decollatur. sanctus autem Urbanus cum socijs ad simulacrum ducitur. Et thura imponere uiget. Tunc orante Urbano simulacrum cecidit et. xxij. sacerdotes qui ignem ministrabant occidit. Tunc grauissime lamiantur et post hoc ad sacrificandum ducuntur. Qui in ipsum ydolum expuentes frontes cruce munierunt et inuicem dato pacis osculo capitalem sententiam acceperunt sub alexandro qui cepit circa annum domini. cccc. lxx. Sed statim carpius a demone arripitur et deos suos blasphemans et christianos inuisus magnificans a demone suffocatur. Quod eius uxor armenia uidentis cum filia sua luana et tota familia a sancto fortunato presbitero baptismum suscepit et post hoc sanctorum corpora honorifice sepeliuit.

De sancta petronella
 Petronella cuius uiam sanctus marcellus scripsit fuit filia. s. petri apostoli. Que cum nimis speiosa esset et ex uoluntate patris febribus laborans

discubentibus apud eum discipulis dixit ad eum. **Tyrus** Cum omnes a te sanent infirmi cur petronella iacere permittis. cui petrus quod sic ei expedit. **Dextera** ne putet impossibilitas sanitatis eius meis similibus excusari. ait ad illam. **Surgere** petronella uelociter et ministra nobis quam statim sanata surrexit et eis ministravit. **Completo** autem misterio dixit petrus. Petronella redi ad lectum tuum quam statim rediit et ut prius febribus laborare cepit. at ubi in dei amore cepit esse perfecta eam perfecte sanauit. **Comes** igitur flaccus ad eam uenit ut ipsam propter eius pulchritudinem acciperet in uxorem. Cui illa respondit. **Si** me in uxorem desideras habere ad me uirgines uenire quam me usque ad domum. t. debeat sociare. Quas cum ille pararet petronella ieiunijs et orationibus insistere cepit et corpus domini suscipiens ac in lecto se reclinas prope eduum ad dominum migravit. **Flaccus** delusum se uidens ad feliculam sociam petronelle se conuertit et ut aut sibi nuberet aut ydolum ymolaret precepit. Quod cum illa utique renueret prefectus. vii. diebus sine cibo et potu in carcere eam esse fecit. ac pro modo dum in eculeo tortam occidit. ac eius corpus in cloaca proiecit. Quas tamen sanctus **Richodus** eleuans sepeliuit. **Ubi** a flacco coite **Richodus** accersit et sacrificare renuens plumbatis cedit et in tyberi eius corpus proiecit sed a iusto eius clerico leuatum et honorifice sepelitur.

De sancto petro exorista

Petrus exorista dum ab archemio in carcere detineretur. Et predicti archemij filia a demone uexaretur et ob hoc a patre sepius plangeretur. Dixit ei petrus quod si in christum crederet statim sanitatem filia eius reciperet. Cui archemius **Airos** qua ratione dominus tuus filiam meam liberare poterit quam te tanta patienter pro eo liberare non ualens. cui petrus. potens quod deus meus eripe me sed uult ut pro passioe transitoria pueriam ad gloriam sepiam

Cui archemius si me catenas sup te du-
plicante deus tuus te liberauerit ⁊ filiam
meam sanauerit p̄tinus in x̄pm credam
Quod cum factum fuisset sanctus petr⁹
candidis vestibus indutus et tenens sig-
num crucis eidem apparuit ⁊ ille eius se
pedibus p̄stravit ⁊ filia eius sanata ip̄e
cum tota domo sua b̄ptisma suscepit p̄-
misitq; alijs incarcerationis p̄ exiret liberi
quocūq; uellent fieri x̄p̄iani mltisq; alijs
credentib; a beato Marcellino p̄sbitero
baptizantur Quod audiens p̄fecit
omnes incarcerationis ad se adduci p̄ceperit
Quos archemius duocans et man⁹
eorū deosculans dixit ut si quis uell; u-
nire ad martirium ueniret itrepidus q̄d
si quis nollet abiret illesus. Comperito
autem Iudex q̄ marcellin⁹ et petr⁹ eos
baptizassent ipsos accersit ⁊ eos separ-
tim in carcere reclusit Marcellinus q̄d
nudus super uic⁹ fractum consternitur
⁊ ei lumen ⁊ aqua negatur petr⁹ uero in
alio carcere altissimo ⁊ artissimo abo cō-
stringitur Angelus autem domini mar-
cellinum intuens ⁊ soluens ipsum cum
petro ī domo archemij r̄stituit ⁊ ut uis-
diebus p̄m confortarent et postea se
Iudicā p̄sentarent p̄cepit Cum ḡ p̄e-
dictus Iudex eos in carcere non muem-
set accersit archemium ⁊ sacrificare
nolentem in terra cum uxore sua obui-
iuit Quod sancti marcellin⁹ et petrus
audientes illuc uenerunt et ī illa cripta
sanctus marcellin⁹ x̄p̄ianis se p̄genti-
bus missa; celebrauit Dixeruntq; sancti
ad incredulos Ecce archemium potuis-
semus liberare et nos abscedere sed neu-
tr⁹ uolum⁹ facere Tunc irati gentiles
Archemium gladio necauerunt. Matrē
uero cum filia lapidib; obzuerūt Mar-
cellinum aut et petr⁹ ad siluam magnā
que nūc candida p̄pter eorum martirij

106
uocatur deollatune tēpore dyocleciani
qui cepit anno domini. cc. lxxvij. q̄z
animas uestibus splendidis ⁊ gemmis
indutis ab angel⁹ in celum deferri. spicu-
lator nomine dorothē uidit. unde ⁊ x̄p̄i-
anus effectus est p̄modū ī pace q̄euit

De primo et feliciano

Primus q̄si summ⁹ ⁊ magnus
Felicianus quasi felix an⁹ idest
felix senex. Ille enī dicitur summus siue
magnus dignitate p̄pter martirij p̄p̄sita-
onem. potestate p̄pter miraculorū opaco-
nem Sanctitate p̄pter uite p̄fectionem
felicitate p̄pter gloriofam fructōem Ille
autem dicitur senex non tm̄ p̄pter temp⁹
antiq̄tatem. sed etiam p̄pter reuerentem
dignitatem. p̄pter sapientie maturitatez
et p̄pter morum grauitatem

Prim⁹ et felicianus apud dyo-
clecianum ⁊ maxianū a tēplo-
rum pontificibus accusantē q̄
nisi eos sacrificare fecerint nulla a dijs
beneficia obtinere ualebunt Iussu igitur
Impatorū in carcere recludunt sed ab
angelo soluti postmodum itez Impar-
toribus p̄sentantur Qui cum ī fide fir-
mi p̄sisterent crudeliter lamati abinu-
cem separantur Dicitq; p̄ses feliciano
ut siue senectuti confuleret et dijs immo-
laret Cui felicianus Ecce iam lxx. an-
nos habeo ⁊ xxx. anni sunt ex quo uer-
ritatem agnouit et elegi deo uiuere qui
me potest de tuis manibus liberare Tūc
iussit p̄ses eum ligari ⁊ elauos in ma-
ibus et pedibus affigi. eiq; dixit tandiu
sic eris donec nobis consenseris qui dū
leto uultu p̄sisteret eum ibidem torque-
ri iussit et nichil penitus m̄strari Post
hoc sanctum p̄mum adduci fecit eiq; dix-
it Ecce frater tuus impatorū decretis con-
sensit ⁊ ob hoc magnus ī palacō uene-
ratur. tu ḡ s̄tr̄ ager. cui ille Lic; dyaboli

filius sis. vix tamen in pte dixisti. quia
 frater meus impatoris celestis decreto
 consensit. Tunc iratus patescens iussit facibz
 latera eius incendi et plumbum bullies
 in os eius infundi cernente feliciano vt
 sic terzeri posset. Ipse autem plumbum
 tanq̄ aquam frigidam suauiter bibit.
 Tūc patescens iratus duos leones ad eos
 mitti precepit qui statim ad pedes eorū
 se proiecerunt et tanq̄ agni mansueti co
 ram eis steterunt. Rursus vrsas cruces
 dimittit et cum leombus mansuescunt.
 Aderant ad hoc spectaculum plusq̄ xij.
 milia iuroz de quibus quingenti iuri in
 dño crediderunt. Patescens autem sanctos
 fecit decollari et eoz corpora canibus et
 aubus proia sed tamen ab hīs illesa
 a xp̄iāis hōrifice sūt septra. Passi sūt au
 tem circa annos dñi. cc. lxxxvij.

De sancto barnabo aplo

Barnabas interpretat filius conuictus
 vlt filius consolacionis. aut filius
 phete aut filius concludens. Qua
 tuoz vicijs ponit filius ppter q̄tuoz mo
 dos filiacionis ipsius. Dicitur enim filius
 in scriptura ratione generacionis. erudici
 onis. imitacionis et adoptacionis. fuit
 enim a cristo regeneratus per baptismū
 Eruditus per eu angelū. est ipsum imita
 tus per martirium et ab ipso adoptatus
 per celeste premium et hoc q̄tū ad se. q̄
 tū vxo ad alios fuit adueniens. consola
 lans phetans et concludens. Adueniens
 discurrendo et predicando vbiqz qd̄ patet
 quia fuit socius pauli. Consolans pau
 peres et desolatos. pauperes quibus ele
 mosinam detulit. desolatos quibus ex p
 te apostolorz epistolam destinauit. phete
 ans quia phete spiritu claruit. Cōclu
 dens quia magnam multitudinem in fide
 concludit et adunauit sicut patet cū mis
 sus fuit in anthiochiam. De hīs q̄tuoz

actuum xi. Erat vir idest virilis q̄tum
 ad p̄mum. bonus q̄tum ad scdm. ple9
 spiritu. s. q̄tum ad terciū. et fidelis q̄tū
 ad quartum. Eius passionem compilauit
 Johannes qui et marcus eius consobri
 nus et maxime a visioe ipsius Jo. vsqz
 fere in finem quam beda de greco in latinum
 creditur transtulisse.

Barnabas leuites cyprius gene
 re vnus de lxij. discipulis domi
 ab hystoria actuū in multis
 extollitur et laudatur. fuit namqz opti
 me informatus et ordinatus et hoc q̄tū
 ad se et q̄tū ad deum. et q̄tum ad p̄xi
 mum. Quantum ad se ordinatus extitit
 scdm tres vires scz Rationabilem cons
 cupiscibilem et irascibilem. Habuit namqz
 que rationabilem illustratam lumine
 cognicionis. vnde dicitur actuū. xij.
 Erant autem in ecclesia que erat anthio
 chie p̄be et doctores in quibus Barna
 bas et symon et cetero habuit concu
 piscibilem purgatam mundane affecti
 onis. vnde dicitur actuū. iij. qz Joseph
 qui cognominatus est barnabas cū ha
 beret agz vendidit illum et attulit pres
 ciū et posuit ad pedes ap̄torum vbi dicit
 glosa. Destituēdū p̄bat qd̄ tāgere deus
 tat et docz calcādū ēe auxz qd̄ s̄dit ḡsibz
 ap̄torz. Tercō hūit irascibiles robortam
 magnitudie p̄bitatis et h̄ vlt virilie ag
 grediēdo ardua. et p̄seuerat agēdo fortia
 vlt ostantē sustinendo aduersa. virilie ag
 grediēdo ardua sic p̄ in h̄ qz illā maxiaz
 anthiochia ad ouerrendum accepit sicut
 etiam p̄z actuū. ix. qz cum post ouer
 sionē paulus. Jeōsoliāz venissz et disci
 pnis se iungere vellet et omnes eū tāq̄
 lupū agni fugerent barnabas ipsū au
 dacter apprehendit et ad apostolos duxit
 perseueranter operando fortia quia cor
 pus suum maceravit et ieiunijs afflipit

Unde dicitur actuū. xij. de barna. et qui
 busdam alijs ministrantibus aut illis do
 mino et ieiunantibus. **C**onstanter suffe
 rendo aduersa. sicut apłi phibent ei testis
 momum dicentes. **C**um karissimis nos
 stris Barnaba et paulo hominibus q̄ tra
 diderunt animas suas p̄ nomie domini
 nostri ihesu xpi. **S**ecundo fuit ordinatus
 q̄tum ad deum. deferendo dei auctoritate
 maiestati. et comitati. **A**uctoritate q̄ p̄
 ex hoc q̄ officium predicacōis sibi nō
 usurpauit. sed hoc ex auctoritate dei acci
 pe voluit sicut habetur actuū. xij. **D**ixit
 spiritus sanctus segregate michi barna.
 et saulum in opus ad quod assūpsi eos.
Secundo dei maiestati. **C**um enim sicut ha
 betur actuū xij. **M**aiestatem diuinam
 sibi quidā vellente attribuere et ei tanq̄
 deo hostias inolare vocantes eum ior
 uem tanq̄ priorem et paulum mercuri
 um tanq̄ prudentem et eloquentem. conti
 nuo barna. et paulus conscissis tunicas
 clamauerunt. **V**iri quid facitis. **E**t nos
 mortales sumus similes vobis anūci an
 tes vobis ab hijs vanis conuerti ad de
 um viuū. **T**ercō dei comitati. **P**am sicut
 habetur actuū. xv. cum comitati gracie dei
 qua gratis et non ex lege sumus saluati
 quidam conuersi de **J**udeis artare et di
 minuire vellente asserentes h̄ s̄n̄ ecūcūcōe
 neq̄q̄ sufficere. **P**aulus et barna. cōtra
 eos viriliter restiterunt et solam comita
 tem gracie dei sine lege sufficere ostendes
 rant. **I**nsup et q̄stionem ad apłos detu
 lerunt et contra illozum errozes apłoz
 epl̄as impetrauerunt. **T**ercō fuit optime
 ordinat⁹ q̄tum ad pp̄ximū. quia ḡges
 suū pauit verbo. beneficio et exemplo. ver
 bo quia verbum dei soliate euāgelizauit.
Unde dicitur actuū. xv. **P**aul⁹ et barna.
Demorabantur antiochie docentes et
 euāgelizantes cū alijs pl̄ibus verbum

domini. **H**oc etiā p̄ per illam maximam
 mltitudinem quam antiochie cōuertit
 adeo vt in primo vocarentur discipuli
 xpiani. **S**ecundo exemplo q̄ vita sua fuit
 omnibus speculum sanctitatis et exem
 plar religionis. **F**uit enim in omni opere
 suo virilis et religiosus et strenuus. om
 niū morum bonitate conspicuus omni
 gracia spiritus sancti plenus et omni v̄
 tute et fide preclarus. **D**e hijs quatuor
 habetur actuū. xv. **M**iserunt barna. an
 tiochiam et sequitur. **H**ortabatur om
 nes p̄posito cordis p̄manere in domino
 quia erat vir bonus. plenus spiritu. s. et
 fide. **T**ercō beneficio et hoc dupliciter. **E**st
 enim duplex beneficium siue elemosina
 scilicet temporalis q̄ consistit in necessariorum
 s̄bministracōe. et spiritualis q̄ consistit in
 offense dimissione. primam habuit beatus
 barna. quando elemosinam qui erat ihe
 rusalē fratribus detulit. **P**am sicut dicitur
 actuū xi. cū facta esset fames maxima s̄b
 claudio s̄m q̄ p̄beauerat. **A**gab⁹ disci
 pul⁹ put quisq̄ habebat p̄posuerunt in
 ministeriū mittere habitantibus in **J**udea
 fratribus. **Q**ui et fecerunt mittentes ad seni
 oza p̄ m. in barna et pauli. **S**ecund⁹
 q̄ **J**ohānē q̄ cognoscabatur marcus offe
 sam dimisit. **C**um enim predictus disci
 pul⁹ barnabam et saulū reliquisset. **R**edeun
 ti tñ et penitenti. **B**arnabas idulit et iter
 in discipulū resumpsit. **P**aul⁹ autē ip̄sū
 iter assūmere in discipulum renuit. et id
 inter eos sepacō facta fuit. **U**terq̄ enim ex
 pia causa et intencōne fecit. **P**am q̄ bar
 naba⁹ ip̄sū assūpsit h̄ fecit ex dilectōe mi
 sericordie. **Q**ui autem paul⁹ ipsum assu
 mere noluit hoc fecit ex feruoris rectitu
 dine. **P**am sicut ibidem dicit glosa act.
 xv. **Q**uomā in frontis facie se constitu
 ens nimis tepidus steterat merito ipsum
 paulus abiecit ne illius. q̄. contagione

vires aliorum corrumpent. Illa autem se
paraco non est facta ex omocōne vicij
sed ex istinctu spiritus sancti vt scilicet
abinuicem separantur et pluribus pre-
dicarent sicut et postmodum factum est
Nam cum esset barnabas i ycomio cuius
tate predicto Jo. eius consobzino vbi
quidam splendidus in visu apparuit di-
cens Jo. constans esto quia amodo nō
Johānes sed excelsus vocaberis. Quod
cum ille Barnabe retulisset Respondit ei
Cave diligenter ne cuiquod quod uidisti
reueles. Nam et michi similiter dominus
hac nocte apparuit dicens Constans
esto Barnaba quia eterna premia per-
cipies eo quod gentes tuas reliquisti et animas
tuas pro meo nomine tradidisti. Cum
ergo paulus et Barnabas diu in anthi-
ochia predicassent. Angelus quoque do-
mini paulo apparuit dicens Festina ve-
nire iherusalem quia quidam fratres
aduentum tuum prestolantur ibidem.
Cum ergo Barnabas cypzum veller p-
gere et parentes suos misere Paulus
autem iherusalem pperare veller sancto
sic instigante spiritu abinuicem discesse-
runt. Deo cum paulus barnabe quod
sibi dixerat angelus indicasset Respondit
Barnabas fiat uoluntas domini. Punc
aut cypzum vado et ibidem vitam finies-
te amplius non uidebo. Et cum flens eius
pedibus se humiliter volutaret compa-
ciens ei paulus dixit Noli flere quia sic
domini est uoluntas. Nam et michi do-
mius i hac nocte apparuit dicens Ne
prohibeas Barnabam ire cypzum quia
multos ibidem illuminabit et martiriū
consummabit. Pergens igitur Barnabas
cypzum cum Johanne euāgelium sancti
Mathei secum detulit et super infirmos
ponens multos dei uirtute sanauit. Cum
autem de cypzo exissent iuenerunt elimā

magū quē paulus iuic oculorum ad tpus
priuauerat quē eis restitit et paphū intras-
re prohibuit. Die igitur quādam uidit barna-
boies et mulieres nudas curzentes et sez
sua festa agentes. Dñi indignatus tēplo
maledixit et subito ps eius corruens mul-
tos oppressit. Tandem salaminam deues-
nit et ibidem predictus magus sedicoēs
non modicā exatavit. Conprehedentes
igitur iudei Barnabam multis affectū
inurijs trahabant et iudicia ciuitatis pu-
niendum tradere festinabant. Comperto
autem quod Eusebius uir magnus et potēs
de genere Peronis illuc aduenisset. timu-
erunt Iudei ne ipsum de manibus eorum
eriperet et sic liberum abire permetteret.
Ligantes igitur funem i collo eius extra-
portam eum traxerunt et ibidem eum pti-
nē obusserunt. demiqz nec sic impij iudei
sacati ossa eius i quodam vase plumbeo
recluserūt i mare eadem precipitare vo-
lentes. Johānes autē discipulus eius cū
duobz alijs de nocte cōfurgēs ea rapuit
et i quadaz cripta occulte sepeliuit. Que
ibidem vt ait Sigbertus vsqz ad tēpa
Zenōis i mpatōris et Gelasij pape et vsqz
ad annum domini d. latuerunt. Sz tūc
ipso reuelante repta fuerunt. Beat⁹ autē
dorothēus sic ait Barnabas i Roma cel-
stum p̄mum pdicauit ep̄s. Mediol⁹ fact⁹

De sancto uito et modesto

Uirtus dicitur a uita. distiguit
aut Augustinus i libro de ciuita-
te dei. triplex gen⁹ uite sez actiuosū qd p-
tinz ad uitā actiāz. otiosū qd ptinz ad
ociū spūale uite otēplatiue et ex veroqz
cōpositū. Et istud triplex gen⁹ uite fuit i
eo vt uirt⁹ qñ uirtus idest uirtuos⁹. mode-
st⁹ qñ stās i medio hē i medio uirtus.
quamlibz em uirtutē tāqz mediū circum-
stant duo inīcia tāqz extrema. Nam ex-
trema prudencie sūt dolositas et fatuitas

Extrema tēpācie desiderioꝝ carnalium
adimplecō et omimoda sui afflictō. Ex-
trēa fortitudis. pusillitas et temeritas
Extrema iusticie crudelitas et remissio

Virtus puer egyptius et fidelis an-
noꝝ .xij. in sicilia martirium
passus est. **D**ie a patre crebro verberatur
ex eo qd̄ ydola contēpnebat nec ipsa ado-
rare volebat. **Q**uod audiens valerianus
p̄fectus puer accersit et sacrificare
nolentem fustibz cedi iussit. **B**rachia au-
tem verberantiū et manus p̄fecti statim
aruerūt. clamauitqz p̄fectus. **V**e michi qz
manum amisi. **C**ui virtus. **A**ccedant dij
tui et te sanent si possunt. **C**ui ille. **N**ūq̄d
et tu facere vales hoc. **C**ui virtus. **I**n no-
mine domi mei valeo. statimqz pro eo
orauit et sanitatē sibi obtinuit. **D**ixitqz
p̄fectus. **P**ater corripe puer tuū ne ma-
le pereat. **T**ūc eum in domum ducens
diuersis muscoꝝ generibz et puellaz lu-
sibz aliazqz deliciarum generibz imutare
animum pueri satagebat. **C**um aut̄ eum
in thalamū inclusisset mirabilis odoris
fragrantia inde exiit que patrem et totam
familiaz nimio odore pfudit. **A**spiciensqz
pater p̄ hostium uidit. **vij.** angelos ar-
ca infantem stantes. **D**ixitqz dij venerūt
in domum meam. **S**tatiqz cecatus ē. **A**d
cuius clamorem tota ciuitas lucana con-
mota est ita vt valerianus accurreret et
qd̄ sibi accidisset interrogauit. **C**ui ille
Deos uidi igneos et uultū eoz ferre
non potui. **A**d tēplum igitur iouis de-
ducitur et pro recupacōne luminis tau-
rum cū corimbz aureis pollicetur. **S**ed
cum nichil proficeret filiū p̄ sua sanaci-
one rogauit et lumen suis p̄eabz recu-
pauit. **C**ū aut̄ nec sic crederet sed potius
filiū occidere cogitaret. angelus domini
modesto pedagogo eius apparuit et vt

nauem conscendēs puer ad aliaz terram
duceret ipauit. **Q**uod cū fecisset aquila
eis cibum afferebat et mlt̄a ibidē mirabi-
lia faciebant. **I**nterea filius dyocletiani
ipatoris a demone arripit et nisi virtus
lucan⁹ ueniat se nunq̄ exire fatē. **D**ixit
querit et iuentus ad ipatorē ducit. **C**ui
dyocletian⁹. puer puer meū sanare va-
les. **C**ui ille. **N**on ego sed dominus sta-
timqz sup eum man⁹ iposuit et p̄tin⁹ ab
eo demon aufugit. **E**t ait dyocletianus
Puer cōsule tibi. et dijs sacrificā ne mala
morte itereas. **Q**uod cū ille recusaret et
ī carcerem cū modesto missus fuisset sibi
to ferri moles que eis erat iposita cecidit
et carcer immenso lumine coruscavit.
Quod cū ipatori nūciatum fuisset eductus
ī clibanum ardentem mittit sed tñ ille
egredit̄. **T**ūc leo terribilis ad eū deuor-
andum mittitur sed tamen ab eo fidelis
tute placatur. **T**andem ipse cū modesto et
crescencia nut̄ce sua que semp eum secu-
ta fuerat ī eculeum suspendi iubetur sed
sbito aer p̄turbat. terra concutit̄ toirrua
mugiūt. ydoloꝝ templa corruūt et mul-
tos cedunt. **I**mpator autem terzitus fu-
gens pugnis se percutiebat dicens. **V**e
michi qd̄ ab vno puero uictus sū. **I**lli
autem ab angelo continuo soluti iuxta
quoddam flumen se inuenerūt et ibidē pau-
santes et orantes animas domino reddi-
derunt. **Q**uoz corpora ab aquil̄ custodi-
ta florentia illustris macrobia scō Vito
reuelante reperit et ea accipiens honorifi-
ce sepeliuit. **P**assi sunt autē sibi dyocle-
tiano qui cepit circa annos domini du-
centesimo octugesimo vij.

De sancto quiriato

Quiriacus q̄rēs arcū v̄l achisil
qd̄ est fortitudo et cuius mger v̄l
a q̄rēs qd̄ est hasta v̄l a q̄riles qd̄ dicitur
sedile. **I**pse enim fuit arcus idest curuus

in fili humiliacōne. fortis in tormentoz
passione. niger in sui despectione. has
sta i inimia debellacōe. Dei sedile ex del
habitacōne. Hec enim grata supleuit
que etas negauit **J**ulita iuuenis vita
quia uita spiritali uixit ⁊ per hanc mlti
tis profuit

Quiricus fuit filius Julite illus
trissime matrone yconij que
persecucōnem declinare uolens
in tharsum alie cum puero suo **Q**uir
rico qui erat trium annorum uenit. sed
tamen alexandro presidi presentatur in
vlnis suis puerū gestans **Q**uod due
famule sue uidentes fugerunt ⁊ eam ps
tinus reliquerunt. **P**reses igitur puerū
in vlnis suis suscepit ⁊ matrem sacrificia
re nolentem crudis neruis flagellari p
cepit. **P**uer autem matrem flagellari cō
spiciens amare flebat ⁊ lamentabiles
voce dabat **A**t preses puerum quiris
cum in vlnas et super genua ponens
eum osculis et alijs blandicijs demulce
bat **I**nfans autem ad matrem respici
ens presidis oscula abhorrebat ⁊ caput
cum indignacōne auertens uultum eius
vngulis laniabat et matri consonas
voce dabat q̄si diceret ⁊ ego xpianus
sum **T**andem diu reluctans presidem in
scapulis momordit **T**unc preses indig
natus dolore cruciatus puerum ab alto
per gradus precipitauit. ita ut tribuna
li tenellum cerebz adhereret. **J**ulita ve
ro filium ad regnum precessisse uidens
leta ḡas deo reddidit **T**unc iulita ius
sa est excoziari ⁊ bullienti pice perfundi
et demū capite truncari **I**n quadā au
tem legenda inuenitur q̄ **Q**uiricus ty
rannum blandientez eque ut minantem
paruipendens xpianum se esse confiteba
tur scdm quidem tempus elinguis in fan

talus sed in eum loquebatur spiritus. s.
Quem cum preses interrogaret quis
eum docuisset ait **T**uas **O** preses miroz
insipientiam qui meam tantillam cerz
nens etatulam needum tēporis arculo
trimam perconctaris quis me diuinam
docuerit sapienciam **Q**ui cum cederetur
clamabat cristianus sum ⁊ quociens h
clamabat totiens vires inter tormenta
recipiebat. **P**reses autem matrem cum
puero menbratim scindi fecit et eoz mē
bra ne a cristianis sepelirentur dispergi
mandauit **S**ed tam ab angelo sunt
collecta et nocte a cristianis sepulta
Hozum corpora tempore **C**onstantini
magni cum pax esset reddita ab vna de
anallis que adhuc superat reuelatur et
in deuocōne magna ab omni populo
habentur. **P**assi sunt autem circa annos
domini ducentesimo. xxx. sub alexandro
impatore

De sancta marina

Marina virgo vnica erat patri
suo **C**um autem pater quoddā
monasterium intrasset mutauit habitū
filie sue ut non femina sed masculus vi
deretur **R**ogauitq̄ abbatem ⁊ fratres ut
filium suum vnicum reciperent **Q**ui ei
precibus annuentes in monachum est
receptus et frater **M**arinus ab omnibus
appellatus **C**epit autem valde religiose
uiuere et valde obediens esse **C**um autez
esset vigintiseptem annorum et pater
eius se morti appinquare sentiret filiam
suam vocauit ⁊ ipsam in bono pposito
confirmans precepit ne aliquando alii
cui reuelaret q̄ mulier esset **I**bat igitur
frequenter cum plaustro ⁊ bobus. et lig
na monasterio deferrebat **C**onfueuerat
autem hospitari in domo cuiusdam viri
Cui⁹ filia cū de q̄dā milite dcepisset iero
gata **M**arinū mōachū violasse asseruit

Interrogatus autem **Martinus** cur tantum
 flagitium petraisset se peccasse fatetur et veniam
 precatur. Statim de monasterio eiecitur
 ad hostium monasterium mansit et tribus an-
 nis ibidem permanens buccella panis su-
 stentabatur. Postmodum filius ab lacte
 abbati mittitur et **Aarino** educandus traditur
 et cum eo ibidem per duos annos commoratur.
 Omnia autem cum maxima patientia recipie-
 bat et in omnibus gratias deo referebat.
 Tandem eius humilitatis et patientie fra-
 tres miseri eum in monasterium recipiunt
 et quae officia viliora sibi iniungunt. Ipse
 autem omnia hilariter suscipiebat et cum
 patienter et deuote agebat. Tandem in bo-
 nis optibus vitam ducens migravit ad
 dominum. Cum autem corpus eius lauarent
 et in uili loco sepelire disponderent respiciens
 tres militem ipsum esse uiderunt. Stupesci-
 ti sunt omnes et perterriti se in dei famulam
 peccatum deliquisse fatentur. Cursum omnes
 ad tam grande spectaculum et ueniam postu-
 lant ignorantiae et delicti. Corpus igitur
 eius in ecclesia honorifice posuerunt. Illa
 autem que famulam dei infamauerat a demo-
 ne arripit et scelus suum confitens et ad
 sepulchrum uirginis ueniens et liberatur. Ad
 cuius tumulum populi undique confluunt et
 multa miracula ibi fiunt. Obijt autem
 xiiii. kalendis Julij.

De sancto gerualio

Gerualius a ieremias quod est sacer
 et uas uel a genia quod est ioco-
 latus et syor puulus quasi sacer per
 uite meritum. uas per uirtutum receptaculum
 peregrinus per mundi contemptum. puu-
 lus per sui despectum.

De sancto prothasio

Prothasius a prothos quod est primus
 et syos deus siue diuinus uel a pro-
 cul et stasis quod est positio quasi
 primus per dignitatem. diuinus per dilectio-
 nem. procul positus a mundi affectione
 horum passionem ambrosius in libello

ad caput eorum posito scriptam inuenit

De sancto gerualio et prothasio

Gerualius et prothasius gemini fratres
 filij fuerunt sancti uitalis et beati
 ualeris. Qui omnia sua pauperibus erogantes
 manebant cum sancto **Razario** qui
 apud ebrudum oratorium construere et
 ei celsus puer lapides porrigebat. Quos
 uero **Razarius** iam celsum habuisse narra-
 tur forte per antipathiam accepit cum lon-
 ge post eum sibi fuisse oblatum ex hys-
 toria **Razarii** colligat. Cum autem omnes
 ad **Reronem** imperatorem ducerent sequebatur
 eos euulans puer celsus. Quem cum unus
 militum alapis cederet et cedentem **Raza-
 rius** increparet irati milites **Razarium** cal-
 ceis ceciderunt et ipsum cum alijs in carcere
 recluserunt et postmodum in mare precipi-
 tauerunt. **Gerualium** uero et **prothasium** **Ae-
 diolanus** duxerunt. **Razarius** uero miracu-
 lose liberatus mediolam uenit. Eo tempore
 supuente **Comite astasio** qui contra
 marchomanos proficiscebatur ad bellum
 deorum cultores eidem occurrerunt. asse-
 rentes quod dijs sibi reddere contempneret missi-
 prius **Gerualius** et **prothasius** immolarent.
 Continuo igitur tenent ut sacrificent in-
 uitant. Cui cum **Gerualius** omnia ydola sur-
 da et muta diceret et ipsum ab omnipos-
 tente deo uictoriam habere doceret. Iratus
 tandem eum pluribus cedi iussit quod diu-
 spiritum exalarer. Deinde **prothasium** ac-
 cersiri fecit. eique dixit Miser uel tu uiuere
 stude et noli cum fratre tuo mala morte
 perire. Cui **prothasius** Quis est miser. Ego
 qui te non timeo aut tu qui me timere
 perbaris. Cui **astasio** Ego te miser homo
 quomodo timeo. Cui **prothasius** In hoc
 me timere et te ledi probaris si non sacri-
 ficauero dijs tuis. Si enim te ledi a me
 nequam timeres nunquam ad sacrificium ydolo-
 rum me ipse oppelleres. Tunc cum **Comes**

In oculum suspendi precepit **C**ui. pro-
thasius **N**on tibi comes irascor quor-
mam cecos tui oculos cordis attingo
quinpoaus tui misereor quia nescis
quid facias **A**ge igitur quod cepisti
vt michi cum fratre meo occurzere pos-
sit benignitas saluatoris. **T**unc comes
iussit eum decollari **P**hilippus autem ser-
uus cristi cum filio suo corpora eorum
rapuit **E**t occulte in domo sua in archa
saxea sepeliuit et libellum eorum ortum
finem et uitam continentem ad eorum
caput posuit **P**assi sunt autē sub **P**eros-
ne qui cepit circa annos domini quingē-
tesimo quarto **H**orum corpora multo
tempore latuerunt **S**ed tempore bea-
ti **A**mbrosij **H**oc modo **R**epta fue-
runt **A**mbrosius namque in ecclesia
scōz **P**atoris et felix in oracōne po-
sito **I**ta vt nec vigilaret aperte. nec dor-
miret integre apparuerunt ei duo pul-
cherzimi **I**uuenes vestibus candidis
idest colobio et pallio induti caliculis
calceati. secum manibus extensis oran-
tes **O**rauit igitur **A**mbrosius vt si est
illusio non ultra appareat si autem veri-
tas denuo reueletur. **S**imili igitur mo-
do canente gallo orantes secum **I**uue-
nes apparuerunt **T**ercia vero nocte de-
fecto iam corpore uigilijs nō dormien-
ti sed stupenti cum terra sibi apparere
persona que similis paulo apostolo vi-
debat. sedm q̄ in pictura prospererat
Illisq̄ tacentibus apostolus sibi dixit
Isti sunt qui nichil terrenum desiderantes
monita mea secuti sunt quorum corpo-
ra in eo loco reperies in quo stas **D**uo-
decim pedum altitudine terra coopertam
archam inuenies et ad caput eorum li-
bellum in quo ortus eoz continetur et fis-
mis **C**onuocatis igitur vicinis coepiscop-
is ipse prior terre fossor accessit et omis

nia prout dixerat sibi paulus inuenit. et
licet iam tricēti anni et ultra fluxissent
Ita tamen corpora eorum sunt reper-
ta **A**c si ipsa hora ibidem fuissent posita
Insuper vero odor suauissimus et no-
bilis inde fragrabat **C**ecus autem quis-
dam tangens feretrum illuminatus est
Et multi alij meritis eorum curati sunt
In horum sollempnitate pax inter ions
gobardos **E**t romanum imperium res-
formata fuit **E**t ideo **G**regorius papa
Doquetur dominus pacem in plebem
suam in introitu missę cantari instituit
Unde et officia partim sanctis conues-
munt. **P**artim euentibus que ipsis cons-
tigere diebus. **R**efert **A**ugustinus in li-
bro vicesimo de ciuitate dei q̄ ipso pres-
ente et **I**mperatore et multa turba **Q**uis-
dam cecus apud **M**ediolanum ad cor-
pora martirum **G**eruasij **E**t **P**rothas-
ij lumen recepit. **U**trum autem sit
predictus cecus an alius ignoratur.
Idem quoque refert ibidem q̄ quidam
iuuenis in uilla uictoriana que ab
yporegio triginta miliaribus distat
cum in quodam flumine equum lauas-
ret continuo dyabolus eum vexauit et
in flumen tanquam mortuum proiecit
Cum autem uespere in ecclesia beatorū
Geruasij et **P**rothasij que prope erant
cantarentur ille uocabus illis quasi per-
cussus cum grandi fremitu ecclesiam in-
trans altare tenebat. idē amoueri non
uolens. tanquam si ibidem alligatus
fuisset **E**t cum demon vt inde exiret ad-
iuraretur **I**lle se eius membra ampu-
tare cum exiret minabatur **C**um ergo
admiratus exiret oculus eius in maxilla
lam fusus tenui uenula dependebat **S**i
in loco suo sicut potuerunt oculum res-
uocarūt et ecce intra paucos dies meritis
scōz **g**eruasij et **p**rothasij plene sanatus est

Ambrosius q̄ in p̄facōne sic ait **H**ij sūt qui vexillo celesti signati uictoria aposto-
 stoli arma sumptuerant a mūdānis nexi-
 bus absoluti nequissimi hostis vicōz
 aciem p̄sternentes liberi ⁊ expediti x̄pm
 dñm sūt secuti **O** q̄ felix ḡmāntas que
 sacris m̄herendo eloq̄is nullo potuit mē
 pellari oratio **O** q̄ glorioza certānīm
 causa ubi p̄ter coronāne quos vn̄ vte-
 rus maternus effudit

De sancto Johāne baptista

Iohannes baptista multiplicat
 in omniatur. Dicitur em̄ p̄pheta
 Amictis sponsi. Lucerna. angelus. vox
 helyas. Baptista saluatoris. p̄eco ius-
 dias. et p̄curzor regis. In p̄pheta desig-
 tur prerogatiua cognōm̄is. In amico
 sp̄o nsi p̄rogatiua dilectōm̄is. In lucer-
 na ardenti p̄rogatiua sanctitatis. In an-
 gelo p̄rogatiua v̄gītatis. In voce pre-
 rogatiua humilitatis. In helya p̄roga-
 ta feruoris. In baptista p̄rogatiua mira-
 blis honoris. In p̄cone p̄rogatiua p̄-
 dicaōis. In p̄curzore p̄rogatiua p̄e-
 dicaōis **De natiuitate eius**

Natiuitas Johannis baptiste
 ab archangelo gabriele h̄ m
 anuuciata fuit. Dauid em̄ Rex
 sicut habetur in hystoria scolastica vor-
 lens cultum dei ampliare xliij. sūmos
 sacerdotes instituit Quoz tñ vn̄ maior
 erat qui p̄nceps sacerdotum dicebatur
 Statuit autem xvi. viros de Eleazar ⁊
 viij. de ytar et scdm sortes dedit vn̄
 cuiq̄ ebdomadā vias sue. Abyas autē
 viij. ebdomadaz habuit de cui⁹ genere
 zacharias fuit Erant autem Zacharias
 et vxor eius senes et absq̄ liberis Cum
 ḡ Zacharias tēplum domini vt incensū
 poneret mgressus fuisset ⁊ multitudo po-
 puli de foris expectaret apparuit ei Gas-
 briel archangelus Cū autem Zacharias

in eius visione t̄meret ait Ange⁹ **Re** t̄-
 meas Zacharia quoniam exaudita est
 oracō tua. p̄sum est em̄ bonorum ange-
 loz scdm q̄ dicit glosa ex sua visione
 terzitos benigna ex horracōne p̄tinus cō-
 solari Contra mali angeli se i lucas an-
 gelos transfigurantes si quos ex sui pre-
 sentia terzitos senserunt ampliori eos hor-
 rore concucuit. Anūciat igitur gabriel
 Zacharie se filium habiturū cui⁹ nomē
 Jo. esset qui vmū ⁊ siceram non biberet
 et ante dominum in sp̄itu et uirtute he-
 lie p̄ceder Jo. vocat helyas racōne sit⁹
 quia ambo in deserto Racōne uictus qz
 ambo uictu para. Racōne cultus quia
 ambo vestitu in cultu. Racōne officij qz
 ambo p̄cursores Sed ille p̄curzor
 iudias Iste saluatoris Racōne zeli quia
 vtriusq̄ verbū q̄si ficula ardebat. Zach-
 arias autem considerans sui senectutem
 et vxoris sterilitatem dubitare cepit et
 more Iudeoz signum ab angelo req̄si-
 uit Angelus autem p̄ eo q̄ verbis suis
 non credidit ipsum tactimitatis plaga
 percussit **P**otandum autem q̄ dubitatio
 consuevit fieri et excusari aliquando p̄p̄-
 missoz magnitudinem sicut legitur de
 abraham. Cum em̄ dominus sibi p̄mis-
 sisset q̄ sanctum suum terzaz canaan pos-
 sideret dixit ad eum abraham Domine
 deus vnde scire possum q̄ possessor sum
 eam Et Rñdens dominus **D**ume iquit
 michi vaccam ⁊c Aliquando p̄pter fra-
 gilitatis p̄p̄e consideracōnem sicut patet
 in gexone qui ait **O**bscuro mi domine
 In quo liberabo israhel Ecce fam̄ia mea
 infirma est in manasse ⁊ ego minim⁹ in
 domo patris mei et ex hoc signū p̄ciit
 et accepit Aliquando p̄pter nature ip̄os-
 sibilitatem sicut patet in sara. Cū em̄
 dixisset dominus reuertens vniam ad te
 et hēbit Sara filiū risit sara post hostiū

dicens postq̄ consenui et dominus me⁹
verulus est rē. Quid est ergo q̄ solus
Zacharias ex eo q̄ dubitauit plagam
incurrit cum ibi esset et magnitudo pro
missionis et consideratio p̄pe fragilitatis
qua talem filium se habiturum indig-
num reputabat Et hec impossibilitas
naturalis Hoc multiplici de causa factum
fuisse putatur Primo secundum Bedam
Quoniam discredendo locutus est. ideo
silencio plectitur vt tacendo credere di-
scat Secundo quoniam ideo mutus effect⁹
est vt maius miraculum in natiuitate fi-
lij appareret. Cū eī i natiuitate Jo. patri
loquel. redditur miraculum miraculo
cumulatur Tercio qz congruum fuit vt
voce amitteret quando vox nascebatur
et legi silencium imponebatur Quarto
quoniam ipse a domino signum petiit
et ipsam tacēntiam in signum accepit
Cū aut Zacharias foras ad pplm exisset
et eum factam mutum viderent cognos-
uerunt ipso inuēte qz visionem vidisset
i templo. Completa aut septimana officij
sui abiit in domum suam et concepit
Elyzabet et mensibus. v. se occultauit qz
sicut ibi dicit Ambrosius. partus sui
erubescere et atem ne i senectute vacasse
libidini videretur. et tamen gaudebat ste-
rilitatis carere ob pbrio qz ob pbriu
est mulieribus non habere premiū nup-
ciarum ppter quod nuptie celebrantur
et carnalis coitus excusatur Mense aut
vi. b. Maria q̄ iam dnm̄ conceperat ogra-
uilans virgo secunda ablata sterilitate
et compacens senectuti venit ad Elyzabet
Et cū eam saluasset beat⁹ Jo. iam spiri-
tu sancto repletus sensit filium dei venire
ad se et pze gaudio in matris utero ex-
ultauit et tripudiauit et motu salutauit
quem voce non potuit. Exultauit em̄
quasi gestiens salutare et domino suo

assurgere Mansit ergo virgo beata cū
cognata sua tribus mensibus ministras
ei. natumq; puerum suis sanctis mani-
bus de terra leuauit vt habeatur in hys
storia scolastica et quasi morem gerule
officiosissime p̄regit Sic domini p̄cur-
sor beatus nouem specialiter et singulari-
ter priuilegijs claruit Nam idem ange-
lus qui dominum annunciauit ip̄m̄ annū-
ciauit In utero matris exuleat. Mater
domini ip̄m̄ a terra leuat. Linguam
patris referat. baptismū prim⁹ ordinat
Cristum indice demonstrat. Ip̄m̄ cristū
baptizat. Ip̄m̄ pze omnibus laudat
crist⁹. In limbo positus cristum ventur⁹
p̄nūciat. ppter hec. ix. priuilegia voca-
tur ab ip̄o dom̄o p̄ba et plus q̄ p̄ba
Crisostom⁹ quare dicatur etiam plus q̄
p̄ba sic ait. p̄be est beneficiū a deo ac-
cipere P̄nūciat p̄be est beneficiū bap-
tismatis deo dare. p̄be ē vt ipse de deo
p̄betet P̄nūciat p̄be est vt deus de illo
p̄bet. Omnes p̄be p̄bauerūt de cristo
De illis autem p̄batum non est. Ip̄se
autem non solum p̄bauit de cristo sed
etiam alij p̄be p̄bauerūt de illo omēs
p̄tiores verbi fuerūt Ite autem ipsa vox
q̄ntum autem vox primior verbo non tū
verbum tantum Johannes p̄p̄nūciat
cristo. non tamē crist⁹ Scdm̄ Ambro-
sium laus Johannis ex quinque colligitur
vel comprehenditur scilicet ex parentibus
Ex moribus. Ex miraculis. ex munere
Ex predicatione. Laus autem parentū
scdm̄ eundem Ambrosiū ex quinque ma-
nifestatur. Ait em̄ sic Plena laudatio q̄
genus in moribus. mores in equitate
Officiū in sacerdotio. factū in mandatis
Iudicium in iusticia cōm̄bns compre-
hēdit Secdo ex miracul⁹ qz qdā fuerūt
ante ei⁹ concepcōz i utero. s. āgelica annū-
ciacō. nōis impositio et loq̄le p̄zis amissio

Quedam q̄tum ad eius concep̄tionem
 in utero sc̄z sup̄naturalis concep̄cō. Et
 in utero sanctifica cō. et p̄phetal̄ domi res
 p̄lecō Quedam q̄tum ad eius natiuita
 tatem ex utero sc̄z vtriusq; parentis sp̄i
 ritus p̄phetal̄ adp̄cō. quia ⁊ mater nom̄
 sciuit ⁊ pater canticū edidit. Loq̄le pat̄s
 referacō. et sp̄iritus sancti replecō. vnde ⁊
 Zacharias pater ei⁹ repletus est sp̄iritu
 sancto ⁊c Ambrosi⁹ Respicite Jo. q̄ta
 vis sit in ei⁹ vocabulo cui⁹ nuncupacō
 reddit muto vocem. patri prolem pie
 tatem. p̄p̄o sacerdotem. Prius enim erat
 tacens lingua. steril⁹ filio. priuatus offi
 cio At vbi Jo. nascitur fit repente pater
 p̄pheta. loquere vsum recipit. prolem a
 sp̄iritu sancto suscepit. sacerdot̄z functō
 recognoscit Tercō ex morib; quia sancti
 ssime vite fuit De cui⁹ sanctitate dicit
 Crisostom⁹ ouersacō Jo. omnium vitam
 culpabilem facebat apparere. Quēad
 modum enī si uideris albam vestem di
 cas satis candida vestis Si vero p̄posue
 ris eā iuxta muez̄ incipit tibi sordida appa
 rere. et si vere sordida non est Sic q̄tū
 ad cōperacōnem Jo. omnis homo uide
 batur imundus Cui⁹ quidem sanctitas
 triplex habuit testimoniu⁹ Primo a sup̄
 celestib; idest ab ipsa trinitate et primo
 a patre qui vocat eū angelū Mat. i.
 Ecce mitto angelum meum ⁊c angelus
 autem nomen est officij non nature et
 ideo dicit̄ angelus racōne officij. ex eo q̄
 omnium angeloz̄ officium exercuisse vi
 detur. Habuit enī officium Seraphim.
 Interpretat̄ enī seraphim ardens quia illi
 nos ardentes faciunt et in dei amore pl⁹
 ardent et de Jo. dicit̄ in eccl̄. Surrexit
 helias q̄si ignis ⁊c. Ipse enī venit mi sp̄i
 ritu ⁊ v̄tute helie Secdo habuit officiu⁹
 cherubin. Cherubin enī interpretat̄ plēi
 tudo sciencie et Jo. dicitur lucifer Job

xxxviii. ex eo fuit teri⁹ noctis ignoran
 cie et incitūm lucis gracie Tercō habuit
 officiu⁹ tronoz̄. quoz̄ officium est iudi
 care. et de Jo. dicitur quia arguebat her
 rodem dicens Non licet tibi habere vx
 orem fratris tui Quarto habuit officiu⁹
 domina cōnū qui docent nos erga subdi
 tos dominū gerere et Jo. erga subditos
 habebatur in amore. erga reges i timore
 Quinto officium p̄m̄p̄atū qui do
 cent nos superiores reuereri ⁊ Jo. de se
 dicebat Qui de terra est de terra loquit̄
 De x̄po autem qui de celo venit sup̄. o.
 e. ⁊c Item cui⁹ nō sum dignus cor. cal.
 sol. ⁊c Sexto officiu⁹ potestati p̄ quos
 potestates aeree v̄l contrarie arcantur q̄
 non potuerunt nocere sibi iam sanctifi
 cato A nobis etiam arcebat cū ad bap
 tismum penitencie nos disponebat Sep
 timo officium virtutū p̄ quas fiunt mir
 racula et. b. Jo. multa miracula in sei p̄o
 ostendit. Magna enī miracula mel silue
 stre ⁊ locustas edere pilos camelorum
 induere et hui⁹modi Octauo officium
 archangeloz̄ quādo reuelabat maiora
 sicut ea que spectant ad nostram redēp̄
 cōnem cū dicebat Ecce agnus dei ⁊c Ito
 no officiu⁹ angeloz̄ quando anūciabat
 minora sicut ea que spectant ad mores
 vt illud penitentiā agite ⁊c Itē neminē
 concuatis ⁊c Secdo habuit testimoni
 um a filio sicut patet Mat. x. vbi eū x̄ps
 multiplicat̄ et mirabiliter commendat di
 cens inter cetera Int̄ natos muliez̄ non
 surrexit ma. Jo. baptista Petrus dami
 ani ab illo verbo Jo. sunt de p̄m̄pta p̄
 comia per quod fundata ē arida. ⁊ mor
 uentur sydera et sunt condita elementa
 Tercō aspectu cū p̄ patrem suum dixit
 Tu puer p̄pheta al. vo. ⁊c Secdo ab an
 gelis v̄l celestibus sicut p̄ luce. i. vbi
 eum angelus multipliciter commendabat

ostendens quod sit dignitatis quo ad de-
um cum dicit. **E**rit enim magnus co-
do. **Q**uante sanctitatis quo ad seipsum cum
sedit vinum et siceram non biberet et spi-
ritu sancto re. adhuc re. quod utilitatis
quo ad primum cum dicit **E**t multos fi-
liorum israel conuertet re. **T**ercio a sibi
celestibus idest ab hominibus sicut a patre suo
et vicinis cum dicebant quis putas puer iste
erit re. **Q**uarto comprehendit laus Jobis ex
munere. **H**abuit enim munus in statu in ute-
ro in egressu ex utero. in mundi progressu
et in mundi egressu. **I**n utero habuit
triplex mirabile munus gratie. **P**rimo gra-
tiam qua in utero sanctificatus fuit. **N**on
fuit antelaudatus quam natus. **J**erem. i. Prius quam
te formarem in utero matris. re. **S**ecun-
do gratiam qua prophetare meruit sicut
quando in utero matris exultans deum
adesse cognouit. **V**nde **C**risostomus vo-
lens ostendere qualiter fuerit plus quam pro-
pheta dicit propheta est pro merito con-
uersationis et fidei prophetiam accipere. **P**er
quid propheta fuit ut prius fuerit propheta
quam homo et quia consuetudo erat ut pro-
phete inungerentur. **T**unc quando beata
virgo **E**lyzabet salutauit christus **J**ohannem
in prophetam inunxit secundum
quod dicit **C**risostomus in haec verba **I**deo
christus fecit mariam salutare **E**lyzabet
ut sermo procedens de utero matris
Ubi habitat dominus **E**t per aures **E**li-
zabet ingressus descenderet ad **J**ohannem
ut illi eum ungeret in prophetam
Tercio gratiam quam suis meritis ma-
tri prophetie spiritum tradidit. **V**nde **C**riso-
stomus **V**olens ostendere qualiter fuit
plus quam propheta ait **Q**uis prophetarum cum
esset propheta. prophetam facere potuit **B**e-
lyas quidem unxit **B**eliseum in prophetam
non tamen prophetandi gratiam contulit
Iste autem in utero matris exiliens diuini

intellectus scientiam matri donauit et
os illius verbo confessionis aperuit ut
cuius non uidebat personam cognosce-
ret dignitatem dicens **V**nde hoc michi
ut mater domini mei ueniat ad me **I**n
egressu ex utero habuit triplex munus
gratie. quoniam ortus eius fuit miracu-
losus sanctus et iocundus **Q**uia mir-
aculosus excluditur defectus impotens
de qua sanctus reatus culpe. **Q**uia io-
cundus lamentum misericordie **C**elebratur
autem eius ortus siue natiuitas secun-
dum magistrum **G**uilhelmum altissiodor-
rensem triplex ratione. **P**rimo ratione sancti-
ficationis in utero **S**ecundo ratione dig-
nitatis in officio. **I**psa enim tanquam lucifer
uenit et eternum gaudium nobis primum
nunciavit **T**ercio ratione iocunditatis in ortu
suo. **D**ixerat enim angelus et multi in natiui-
tate eius gaudebunt et ideo dignum est ut et
nos in natiuitate eius gaudeamus **I**n
progressu habuit similiter multiplex
munus **I**n hoc autem patent eius excel-
lentissima et diuersa munera gratie. quoniam
habuit perfectionem omnium sanctorum **N**am
propheta fuit quoniam dixit **Q**ui pro me uentus est
re. **I**dem quam propheta quando christum digito de-
monstrauit **A**postolus quia a deo mis-
sus fuit. **A**postolus enim idem est quod
missus. **N**on fuit homo missus re. **M**artir quia
pro iusticia mortem sustinuit. **C**onfessor
quia confessus est et non negauit.
Virgo. **V**nde et propter ipsius uirginitatem
angelus est appellatus **M**at. ij.
Ecce ego mitto angelum meum re. **I**n
egressu de mundo habuit triplex mu-
nus **Q**uia efficitur martir inuictus
Tunc enim palmam martirij adeptus
est **D**irigitur nuncius preciosus. **I**psa
enim tunc illis qui erant in limbo peccatorum
nuncium attulit scilicet de aduentu christi et res-
demptione ipsorum. **E**t colit exitus gloriosus

Eius enim exitus de dimidiis qui ad limbū
descenderunt specialiter ab ecclesia so-
lemnizatur et gloriose colitur. **Q**uando
ex predicacione Circa cuius predicacionem
angelus quatuor ponit cum dicit et multos
fi. isrl. .v. ad. d. deum ipsorum et ipse prece-
dit. Et tangit quatuor scilicet fructum. ordinem
virtutem. et finem. sicut in litera patet. **E**t
Notandum quod predicacio Jo. tripliciter
fuit commendabilis. Ipse namque predica-
uit feruent. efficaciter. et prudenter. **F**ers
uenter cum dicebat Gemina uipax et
qui quidem seruos fuit inflamatus caritate
quia erat lucerna ardens. **U**nde ipse dicit
in persona Jere. posuit os meum quasi gladi-
um acutum. **I**nformatus ueritate quia erat
lucerna lucens. **U**n Jo. v. vos misistis
ad Johānem et ille prohibuit testimonium
ueritati. **D**irectus a discrecione siue sciēcia
Unde turbis et publicanis et militibus sim-
ul cuiusque exigentiam propriam legem dedit.
firmus constancia. **U**n et tam constantem
predicauit quod ex hoc vitam amisit. **H**ec
enim quatuor debet habere zelus secundum quod dicit
Bern. Zelum tuum inflammet caritas.
Informet ueritas. **R**egat scia. et firmet
constancia. **S**edō efficaciter quoniam ad
predicacionem eius multi conuersi sunt
Predicauit enim uerbo per asiduitatem doc-
trine. et exemplo per sanctitatem uite pre-
dicauit et conuertit meritis et oracionibus
deuotis. **T**ercio prudenter. **C**uius prudentia
predicacionis in tribus fuit. **P**rimo in eo
quod usus fuit amonicionibus ut malos ter-
reret dicens. Jam enim securis ad radicem
arboris est. **S**ecundo per missionibus ut bonos
alliceret dicens. **P**eritina agite ap. n. r.
ce. **T**ercio moderacionibus ut mediocres
paulatim ad perfectionem attraheret. **U**n
turbis et publicanis et militibus leuia
imponēbat ut postmodum ad maiorā
pueherent. turbis ut opera misericordie

facerent. publicanis ut se ab aliorum appetitu abstinerent. **M**ilitibus ut neminem
occiderent. nulli calumpniam facerent et
suis stipendijs contenti essent. **E**t notan-
dum quod Jo. euangelista hac die migravit
ad dominum. **S**ed ecclesia ipsius festum in ter-
tiu die post christi natiuitatem celebran-
dum instituit quod tunc eius ecclesia dedis-
cata fuit. **E**t sollempnitas natiuitatis beati
Jo. baptiste in suo die remansit. **P**rimo
quod hec dies ab angelo gaudio natiuitas
tis precursoris authenticus fuit. **N**on autem
dogmatizandum est quod euangelista baptis-
te cesserit tanquam minor maior. **N**ō enim
decens est quis maior sit eorum disputare.
Quod etiam quodam exemplo diuinitus
est ostensum. **E**rant enim ut legitur duo doc-
tores theologi quorum unus Jo. baptista
Alter uero Jo. euangelista preferrebat.
Tandem super hoc sollempni disputatione
indicta quilibet ualde sollicitus erat aucto-
ritates et efficaces rationes iuuenire quibus
suum Jo. posset preferre. **A**duerente autem
disputationis die quilibet sanctorum emula-
tori suo apparuit ei quod dixit. **U**n con-
cordes sumus in celis de nobis non dispute-
tis in terris. **T**ūc illi sibi adiucem et omni-
pote uisionem publicauerunt et dominum
benedixerunt. **P**aulus hystoriorum lon-
gobardorum. **R**omane ecclesie dyaconus et
cassinenis monachus cum deberet quadam
uice ceruicem consecrare fauces eius rauce
facte sunt cum prius uocalis esset. **U**t
quod sibi restitueretur ymnus scilicet. **U**t
quantum laxis et ad honorem beati Jo. exposuit.
Ubi in principio petit sibi uocem resti-
tuit sicut et zacharie restituta fuit. **O**ssa mor-
tuorum animalium undecim collecta in hac
die ab aliquibus conburuntur. **C**uius
duplex est causa ut ait Jo. beletus. **U**na est
ex antique institutionis obseruancia. **S**unt
et enim quedam animalia que dracones

vocantur que in aere volant. in aquis natant. in terra ambulant. Quandoque autem dum per aera ambularent ad libidinem concitabantur et in puteis et in aquis fluuiialibus spuma iactabant et inde sequebatur letalis annus. Contra hoc quod istud inuentum fuit remedium ut de ossibus animalium Rogus fieret et sic talia animalia funus fugaret. Et quia istud maxime hoc tempore fiebat ideo istud adhuc ab aliquibus observatur. Alia causa est ad representandum quod ossa sancti Johannis in sebastia civitate ab infidelibus combusta fuerunt. Feruntur etiam facule ardentes quod Jo. fuit lucerna ardens et lucens. Et rota vertitur quod sol tunc in circulo descendit ad significandum quod fama Jo. qui christus putabatur descendit secundum quod ipse testimonium prohibuit dicens. **N**e oportet mihi illum autem cre. Hoc significatum est. secundum quod dicit Augustinus in eorum ortibus et in eorum mortibus. In eorum ortibus quod circa natiuitatem Jo. dies incipit decrescere. circa natiuitatem christi crescere. Juxta illud Solstitium deamo christi incipit atque Jo. Item in eorum mortibus quia corpus christi in cruce fuit exaltatum. Corpus Johannis capite minoratum. Refert paulus in hystoria longobardorum quod rotharitus Rex longobardorum iuxta ecclesiam sancti Jo. baptiste cum multo ornatu sepultus fuit. Quidam vero cupiditate illectus nocte sepulchrum apertum abstulit vniuersa. Cuius b. Jo. apparens dixit. Cur ausus fuisti tangere michi commissum ecclesiam meam decetro ingredi non valebis. Quod utique sic euenit. Nam quoadmodumque predictam ecclesiam intrare uolebat. quod a validissimo pugile guttur eius feriebatur et sic subito retro ruebat.

De sancto Johanne et paulo

Johannes et paulus primicerii et propositi constantie filie constantini

augusti fuerunt. Eo autem tempore cum gens Cithica datiam et tractam occuparet et gallicanus dux Romani exercitus contra predictam gentem mitti deberet. Constantiam filiam constantini pro mercede laboris sibi in uxorem dari petebat. Quod etiam Romani principes istanciam fieri postulabant. Pater autem prolixum tristabatur scilicet filiam suam postquam a beata Agnete sancta fuerat in uirginitatis proposito positam facilius occidi posse quam ad consensum inclinari. Virgo tamen de deo confidens patri consuluit ut eam sibi spondeat cum victor rediret. Dextamen duas filias suas quas ex uxore defuncta susceperat idem gallicanus secum manere permittens ut per eas mores et votum patris scire posset. Et ipsa duos propositos suos Jo. et paulum sibi concederet in spe quasi maioris firmitatis. Rogans deum ut ipsum et filias conuerteret. Quod ubi omnibus placuit gallicanus assumptis Jo. et paulo et copioso exercitu proficiscitur. Sed tamen a Cithicarum gente eius exercitus frangitur et in urbe tractarum ab hostibus obsidetur. Tunc accedentes Jo. et paulus eisdem dixerunt. fac votum deo celi et eris victor melior quam fuisti. Quod cum fecisset iuuenis in humero ferens crucem statim sibi apparuit. ei que dixit. Sume gladium tuum et sequere me. Quod ille accipiens per media castra iuit et ad regem usque deueniens illumque occidens solo timore vniuersum exercitum subiugauit et Romanis tributarios fecit. Quo quod milites armati eidem apparentes eum hinc inde confirmabant. Factus igitur christianus Romam rediit et cum multo honore susceptus rogauit augustum ut sibi indulgeret si filiam minime desponsaret eo quod decetro christo contineret viuere proponeret. Quod cum Augusto prolixum placuisset et due filie gallicani